

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Agatha Christie

CİNAYETLER OTELİ

Geleneksel dekoru, kusursuz servisi ve görkemli görünümünün ardında yatan tehlikeli havasıyla *Cinayetler Oteli* tam Jane Marple'in aradığı yerdir. Esrarengiz bir konuğun yanlış günde havaalanına gitmesiyle başlayan garip olaylar zincirinin böylesine gelişeceğini Bayan Marple bile tahmin edememiştir...

altinkitaplar.com.tr

ISBN 978-975-405-406-4

9 789754 054064

www.agathachristie.com

KDV'den MUAFTIR

KİTABIN ORJİNAL ADI

AT BETRAM'S HOTEL

YAYIN HAKLARI

© AGATHA CHRISTIE
AKCALI TELİF HAKLARI AJANSI
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
VE TİCARET AŞ

KAPAK TASARIMI

OSMAN SELÇUK ÖZDOĞAN

BASKI

13. BASIM/NİSAN 2020/İSTANBUL
MEGA BASIM
Cihangir Mahallesi Güvercin Caddesi
No: 3/1 Baha İş Merkezi A Blok 34310
Haramidere, İstanbul Tel: 0.212. 412 17 00
Sertifika No: 44452

BU KİTABIN HER TÜRLÜ YAYIN HAKLARI
FİKİR VE SANAT ESERLERİ YASASI GEREĞİNCE
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ VE TİCARET AŞ'YE AİTTİR.

ISBN 978 - 975 - 405 - 406 - 4

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
Gülbahar Mah. Altan Erbulak Sok.
Maya Han Apt. No: 14 Kat: 3 Şişli / İstanbul
Yayınevi Sertifika No: 44011

Tel: 0.212.446 38 88 pbx
Faks: 0.212.446 38 90

<http://www.altinkitaplar.com.tr>
info@altinkitaplar.com.tr

*Agatha
Christie*

CİNAYETLER
OTELİ

Türkçesi
Gönül Suveren

Yazarın Yayınlarımızdan Çıkan Kitapları

İskemlede Beş Ceset	Cenazeden Sonra
Cinayet Alfabetesi	Ölüm Saatleri
Dersimiz Cinayet	Kader Kapısı
Porsuk Ağacı Cinayeti	Ölümle Randevu
Sıfıra Doğru	Cinayet İlanı
Beş Küçük Domuz	Cinayetler Kulübü
Hercule Poirot İz Üzerinde	Lort Edgware'i Kim Öldürdü
Doğu Ekspresi'nde Cinayet	Uyuyan Ölüm
Briç Masasında Cinayet	N veya M?
On Küçük Zenci	Bayan Marple'in Son Maceraları
Ölüm Çığlığı	Sittaford Malikânesi'nin Gizemi
Cinayetler Otel	Ölüm Sessiz Geldi
Ölüm Diken Üstünde	Hercule'ün On İki Görevi
Noel'de Cinayet	Hayatım (Agatha Christie'nin Otobiyografisi)
Zehiri Kim Verdi	Bayan McGinty'nin Ölümü
Fare Kapanı	Kahverengi Elbiseli Adam
Filler de Hatırlar	Noel Keki'nin Gizemi
Cesetler Merdiveni	Ölüm Adası
Ölümün Tam Zamanı	Sessiz Tanık
Ölüm Oyunu	Suç Ortakları
Işıklar Sönünce	Esrarengiz Sanık
Acı Kahve	Hallow Malikânesi Cinayeti
Elmayı Yılan Isırdı	Arka Sokaktaki Cinayet
Beklenmeyen Misafir	Neden Evans'a Sormadılar
Nil'de Ölüm	Ölüm Dalgaları
Üç Perdelik Cinayet	Sensiz Bir İlkbahar
Roger Ackroyd Cinayeti	Ve Ayna Kırıldı
Ölüm Meleği	Gül ve Porsuk Ağacı
Üç Yanlış Üç Ceset	Güvercinler Arasında Bir Kedi
Kanatların Çağırısı	Bitmemiş Portre
16.50 Treni	Şahidin Gözleri
Şampanyadaki Zehir	Parker Pyne İz Üzerinde
Büyük Dörtler	Annem ve Ben
Köşkteki Esrar	Son Evdeki Tehlike
Bağdat'a Geldiler	Sonunda Ölüm Geldi
Sonuncu Kurban	Mezopotamya'da Cinayet
Mavi Trenin Esrarı	Zarif Bir Cinayet Gecesi
Frankfurt Yolcusu	Poiro'nun İlk Davaları
Bilinmeyen Hedef	Poirot Araştırıyor
Ölüm Büyüsü	Çağrı

BERTRAM OTELİNDEKİLER:

Jane Marple	: İhtiyar bir kız. Cinayetlerin esrarını çözmekte ustaydı.
Selina Hazy	: Yaşlı bir leydi. Oteldekileri tanıdığını sanıyordu.
Derek Luscombe	: Bekâr bir albay. Vasiliğin güç bir şey olduğundan emindi.
Bayan Gorringe	: Otelin danışma memuru. Bertram'ın şerefine leke sürülmesini istemiyordu.
Bay Humfries	: Otelin müdürü. Daha çok bir diplomata benziyordu.
Henry	: Otelin metrdoteli. Tipik bir yaşlı uşaktı.
Bess Sedgwick	: Sarışın bir kadın. Serüven dolu bir yaşamı vardı.
Elvira Blake	: Bess Sedgwick'in kızı. Annesini iki yaşından beri görmemişti.
Ladislaus Malinowski	: Genç bir otomobil yarışçısı. Kadınlar yüzünden adı kötüye çıkmıştı.
Piskopos Pennyfather	: Dalgın bir adam. Tarihleri birbirine karıştırıyordu.
Michael Gorman	: Otelin kapıcısı. Cesur bir İrlandalıydı.
Rose Shelson	: Oda hizmetçisi. Pembe yanaklı, şirin bir kızdı.

BAŞMÜFETTİŞ DAVY ŞU SORULARI YANITLAMAK ZORUNDAYDI:

- 19 Kasım gecesi ne olmuştu?
- Malinowski'nin otelle ne ilgisi vardı?
- Elvira neden kaç parası olduğunu öğrenmek istiyordu?
- Bertram Oteli'nde neler oluyordu?
- Bayan Marple odasının kapısından baktığı zaman kimi görmüştü?
- Leydi Sedgwick kapıcıyı nereden tanıyordu?
- Humfries polislerden neden çekiniyordu?
- Elvira kimden veya neden korkuyordu?
- Neden Leydi Selina herkesi tanıdıklarına benzetiyordu?
- Piskopos Pennyfather neredeydi?

BAŞMÜFETTİŞ DAVY'NİN ELİNDE ŞU İPUÇLARI VARDI:

- Ballygowlan adında bir yer...
- İki yarış arabası...
- Bir tren soygunu...
- Bir tabanca...
- Bir yargıç...
- Bir piskopos...
- Bir kutu çikolata...
- Bir İrlandalı...
- İki İtalyan...

BİR

Bertram Oteli, Londra'da, Picadilly yakınında, sakın ve gösterişsiz bir sokaktaydı. Yıllar önce yapılmış olmasına karşın, hâlâ 1840'da ilk açıldığı zamanki gibiydi. Kibar, iddiasız, sakın ve pahalı. Burada yıllardan beri piskoposlar, kardinaller, taşrada oturan yaşlı, asil kadınlar, ayrıca pahalı, özel okullarından tatili geçirmek üzere evlerine dönmekte olan kızlar kalırdı.

Londra'da bir kızın yalnız başına kalabileceği pek az otel vardı. Ama Bertram gerçekten çok emin bir yerdi.

Bertram Oteli'nin kapısında ilk bakışta mareşal gibi giyinmiş bir adam sizi saygıyla selamlardı. İriyarı bir erkeğe yakışacak kadar geniş olan göğsünü süsleyen sırma kordonları ve madalya kurdelelerini hemen fark ederdiniz. Taksiden inerken sizi büyük bir ilgiyle karşılar, merdivenlerden dikkatle çıkararak, sessizce iki tarafa da açılan kapılardan içeri sokardı.

Hole adınızı atar atmaz kendinizi çoktan tarihe karışmış bir dünyada bulurdunuz. Yani Kral VII. Edward devrinin İngiltere'sinde...

Tabii artık otelde kalorifer vardı ama bu pek dikkati çekmezdi. Ortadaki büyük salonun iki şöminesi eskiden de olduğu gibi, daima yakılırdı. Bunların yanındaki pirinçten yapılmış olan büyük kömür kapları, sanki hâlâ Edward devrinin hizmetçileri tarafından parlatılı-

yormuş gibi ıslıl ıslıl parlardı. Kadife ve pelüş eşyalar salona zengin ve rahat bir hava verirdi.

Şimdi çay zamanı olduğu için büyük salon bir hayli kalabalıktı. Bertram'da akşamüzeri çayları gerçekten harika olurdu. Çay servisini Henry yönetirdi. İriyarı, dikkati çeken bir adamdı. Çoktan ortadan kaybolmuş olan o eski kusursuz uşakları hatırlatan nazik ve terbiyeli bir hali vardı. Asıl işi, Henry'nin yönetimi altında ince yapılı delikanlılar görüyorlardı. Armalı büyük gümüş tepsiler ve antika gümüş çaydanlıklar göz doldurmaktaydı. Çay takımları hakiki Rochingham veya Davenport değilse bile onlardan farksızdı. Çayın kendisine de diyecek yoktu doğrusu. Hint, Seylan, Darjeeling veya Lepsang'dı. Yenecek şeylere gelince... Canınızın çektiğini ısmarlayabiliyordunuz ve... hemen getiriyorlardı.

Kasımın on yedisiydi o gün. Leicestershire'dan gelmiş olan Leydi Selina Hazy, yaşlı kadınlara özgü bir iştahla yağlı çörek yiyordu. Altmış beşindeydi Leydi Selina. Bu zevkli işe dalmış olmakla birlikte, iç kapıların her açılışında çabucak başını kaldırıp bakıyordu.

Bu yüzden Albay Derek Luscombe'in içeri girdiğini ilk o gördü. Gülümseyerek, adama başıyla selam verdi. Luscombe daha ilk akışta asker olduğu anlaşılan dimdik, yaşlıca bir adamdı. Boynuna dürbünü nü asmıştı. Ağır ağır ihtiyar kadının yanına geldi.

"Merhaba Selina. Londra'ya ne yapmaya geldin böyle?" Kadının yanına oturdu.

Leydi Selina, "Dişçimi görmeye," diye cevap verdi. "Gelmişken doktora da gideyim dedim. Artrozum arttı."

"Doktor bir şey yapabildi mi bari?"

Leydi Selina isteksizce karşılık verdi. "Yaptı sanırım. İlginç bir adam o. Hiç beklemediğim anda üzerime atılarak başımı sağa sola döndürüverdi." Yaşlı kadın usulca başını oynattı. "Yıllardan beri ilk kez sağ omzumun üzerinden arkama bakabiliyorum."

Bunu kanıtlamaya çalışırken birdenbire hayretle bağırdı. “A, a. Bu Jane Marple olmalı. Ben onun yıllar önce öldüğünü sanıyordum. Yüz yaşında var galiba.”

Albay Luscombe böylece tekrar dirilmiş olan Jane Marple’a bir göz attı ama bu konu kendisini pek ilgilendirmemişti. Çünkü insan Bertram Otel’inde yıllar önce öldüğü sanılan ihtiyar kadınlarla sık sık karşılaşır.

Leydi Selina konuşmasını sürdürdü. “Sen herhalde yarışlara gittin, Derek.”

“Sorma. Çok kaybettim. Seçtiğim at sonuncu geldi.” Luscombe ayağa kalktı. “Gidip oda işini halledeyim.”

Salondan resepsiyona doğru gitti. Geçerken masalara yerleşmiş olan müşterilere bakıyordu. Kimdi bütün bu adamlar? İki piskopos... Chislehamton rahibi. Köşede bir piskopos daha. Luscombe, yaşlı Selina burada nasıl kalabiliyor, diye düşündü. Kadının yıllık geliri o kadar az ki.

Resepsiyonda Bayan Gorringe onu nezaketle karşıladı. Müşterilerin hepsini de tanır ve kimseyi kolay kolay unutmazdı. Kılıksız olmasına karşın insanda saygı uyandırır. Sarımsı saçları kıvrıkcıktı. Daima siyah ipek elbiseler giyer, iri göğsünün üstüne minyatürlü bir iğne ilaştırırdı.

Bayan Gorringe gülümsedi. “Size on dört numaralı odayı vereceğiz. Hatırladığıma göre geçen sefer de on dört numaralı odada kalmış ve memnun olmuştunuz, Albay Luscombe.”

“Bütün bunları aklınızda nasıl tutabiliyorsunuz, Bayan Gorringe? Doğrusu buna şaşıyorum.”

“Eski dostlarımızı rahat ettirmek bizim görevimiz.”

“Buraya gelince kendimi geçmiş günlerin tatlı anılarına dönmüş sayıyorum. Otelde hiçbir şey değişmemiş gibi.”

Yandaki kapının açıldığını görünce durakladı. Bay Humfries bürosundan çıkarak nezaketle albayı selamladı. Bay Humfries elli yaşla-

rında, çok kibar bir adamdı. Diplomat hali vardı onda. İstendiği zaman maçlardan, dış siyasetten söz eder, Kral ailesine ait hikâyeler anlatır, Amerikalılara İngiltere’de ne kadar az kalırlarsa kalsınlar görmeleri gereken yerler hakkında fikir verirdi. Üstelik bu yakın ilgisi karşısındaki gururunu okşardı. Humfries, Bertram Otel’inin müdürü müydü, yoksa sahibi mi? Luscombe bunu bilmiyordu ama onun Bertram’ın sahibi olduğunu sanıyordu. İki adam kısaca yarışlardan söz ettiler. Akıllı biraz önceki konuya takılmış olan Albay Luscombe dayanamamış olarak açıkça, “Söyleyin, Humfries,” dedi. “Bütün bu ihtiyarlar burada nasıl kalabiliyorlar?”

Bay Humfries’in yüzünde muzip bir anlam belirdi. “Bunun cevabı basit. Aslında Bertram onlar için çok pahalı bir otel. Ama...”

“Ama onlardan az para alıyorsunuz. Öyle mi?”

“Eh hemen hemen. Tabii onlar kendilerine özel olarak ucuzluk yapıldığının farkında değiller, farkına varsalar bile bunu eski müşterimiz olduğu için yaptığımızı sanıyorlar.”

“Ama... ya siz? Siz zarara girmiyor musunuz? Bütün bunların sizin için ne yararı var?”

“Bu daha çok bir atmosfer meselesi... Bu ülkeye gelen yabancılar özellikle Amerikalılar... çünkü asıl paralı onlar... Ne diyordum? Yabancılar ülkelerine dönünce, ‘Londra’da harika bir yer var,’ demekten hoşlanıyorlar. ‘Bertram adında bir otel. İnsan oraya girer girmez yüz yıl öncesine döndüğünü sanıyor. Tam anlamıyla eski İngiltere havası var orada. Ya müşteriler? Olağanüstü! İhtiyar düşesler, generaller, pis-koposlar. Otel üstelik sıcak, yemekler de nefis.’”

Luscombe düşünceli bir tavırla konuştu. “Bütün bu insanlar... ihtiyar asilzadeler, eski ailelerin fakirleşmiş torunları... bütün bunlar otelin havasını etkiliyor demek?”

Bay Humfries başını salladı. “Evet... Doğrusu bunu başka birinin düşünmemiş olmasına şaşıyorum. Tabii ben Bertram’ı hemen hemen bu halde buldum. Sadece otelin restore edilmesi gerekirdi. Bir hayli

pahalıya mal oldu. Otelin Edward devrini hatırlatan bir havası, buna karşılık, hepimizin artık gayet olağan karşıladığı modern tesisleri olmalıydı.”

Luscombe, “Bu iş bir hayli güç olmalı!” diye cevap verdi. “Ama ilgi çekici.” Sonra dönüp asansöre doğru gitti. İlerlerken, Leydi Selina Hazy’nin arkadaşı Jane bilmem kimle oturduğunu fark etti.

Leydi Selina, “Sen hâlâ o sevimli St. Mary Mead’de mi oturuyorsun?” diyordu. “Ne kadar hoş ve sakin bir köydür orası. Her şey yine eskisi gibi herhalde.”

“Şey, pek de değil.” Bayan Marple yeni yapılan kooperatif evlerini, belediye binasına eklenen yapıyı, anayoldaki dükkânların vitrinlerini düşünüyordu. İçini çekti. “Galiba insanın değişiklikleri hoş karşılaması lazım.”

Leydi Selina dalgın dalgın, “İlerleme...” dedi. “Tabii bazen ben yapılan şeylerin ‘ilerleme’yle bir ilgisi olmadığını da düşünüyorum...” Sözüünü yarıda keserek önlerinden geçen yaşlıca, yakışıklı bir rahibe baktı. “Medmenhaw Piskoposu. Ne kadar harika bir insan...”

Leydi Selina konuşmasını sürdürürken arada sırada susup tanıdıklarına selam veriyordu. Çok zaman yanıldığı, selamladıklarının tanıdığı kişiler olmadığı anlaşılıyordu.

Leydi Selina, “Londra’ya her gelişinde burada mı kalıyorsun, Jane?” diye sordu. “Ne garip değil mi? Seni daha önce burada hiç görmedim.”

“Yok, yok. Burada kalmıyorum. Bertram’a param yetişmez. Zaten son zamanlarda Londra’ya fazla geldiğim yok... Bu sefer buraya indim. Çünkü yeğenimin karısı Joan Wesnt benim hoşça vakit geçirmemi istiyordu. Anlayacağın bu bir armağan.”

Aslında Joan kocasına, “Zavallı Jane teyze için bir şeyler yapmalıyız,” demişti. “Acaba Bournamouth’da bir iki hafta kalmak ister mi?”

Raymond West, “Bu fikrini beğendim,” diye cevap vermişti. Genç adam ihtiyar teyzesini çok sever, onu hoşnut etmek için elinden ge-

leni yapardı. “Jane teyze, Antiller’de geçirdiği tatilden pek memnun kalmış. Ama ne yazık ki, orada bir cinayet olayına karışmış. Onun yaşında böyle şeyler hiç de hoş değil.”

Ne var ki, Bayan Marple’a Bournamouth’da bir iki hafta geçirmesini teklif edince, yaşlı kadın bir an duraklamış sonra da, “Çok, çok iyisin, yavrum,” demişti. “Ama ben...” Tekrar duraklamıştı. “Ben aslında Londra’da Bertram Oteli’nde kalmak isterdim.”

“Bertram Oteli’nde mi?”

Bayan Marple anlatmaya girişmişti. “Vaktiyle o otelde bir defa kalmıştım. On dört yaşındaydım o zaman. Amcam ve yengemle. Amcam Ely Piskoposuydu... O oteli hiçbir zaman unutmadım. Eğer orada kalabilirsem... Bir hafta bana yeter de artar bile.”

Joan başını sallamıştı. “İstiyorsan oraya gidebilirsin tabii.” Sonra da şefkatle eklemişti. “Herhalde oteli çok değişmiş bulacaksın. Sakın düşkırıklığına uğrama.”

Oysa Bertram Oteli hiç değişmemişti. Yine eskisi gibiydi. Bayan Marple’a sorarsanız inanılacak şey değildi bu. Hatta ihtiyar kadının bu konuyu zaman zaman düşündüğü de oluyordu.

Evet, Bertram inanılmayacak kadar harika bir yerdi. Otele gelmeyi de, sırf eski anılarını tazelemek, renklendirmek için istediğini gayet iyi biliyordu. Bu sayede Jane Marple adlı o pembe beyaz, heyecanlı kız tekrar canlanmıştı... Birçok bakımdan o kadar gülünç bir kızdı ki... Hiç de dengi olmayan o genç adamın adı neydi?... Ah... Delikanlının adını bile hatırlayamıyordu artık. Annesi çok akıllılık etmiş de bu arkadaşlığı başında engellemişti. Jane Marple ise tam bir hafta her gece hüngür hüngür ağlamıştı. Genç adamla yıllar sonra tekrar karşılaşmıştı. Gerçekten korkunç bir yaratıktı o. Evet, annesi akıllılık etmişti.

Şimdi durum çok başkaydı... Zavallı gençler... Bazılarının anneleri vardı. Ama bu anneler kızlarının gülünç serüvenlere atılmalarına,

evlilikdışı çocuklar doğurmalarına, çok genç yaşta uygunsuz kimse-lerle evlenmelerine engel olamıyorlardı. Çok acıydı bu.

Selina Hazy'nin sözleri onu daldığı düşüncelerden uyandırdı. "A, o... Bu... evet, evet... şuradaki kadın Leydi Bess Sedgwich! Doğrusu onun Bertram gibi bir yere geleceğini hiç sanmazdım."

Bess Sedgwich'in adını İngiltere'de duymamış olan yok gibiydi. Gazeteler tam otuz yıldan beri Bess Sedgwich'in yaptığı güzel şeyleri ve karıştığı rezaletleri yazıyordu. Savaş sırasında uzun zaman Fransız Direniş Örgütü'nde çalışmıştı. Onun altı Alman vurduğu da söyleniyordu. Yıllar önce bir uçakla tek başına Atlantik'i aşmış... yarış arabaları kullanmış... bir keresinde iki çocuğu yanan bir evden kurtarmış... birkaç defa evlenip boşanmıştı. Avrupa'nın ikinci en şık kadını olduğundan söz ediliyordu.

İşte bu yüzden Bayan Marple onu büyük bir dikkat ve ilgiyle açık açık süzdü.

Bertram Oteli'nden çok şey beklemişti ama burada Bess Sedgwich'le karşılaşacağı aklına bile gelmemişti. Birçok şeyle ilgilenen Leydi Sedgwich'e lüks bir gece kulübünde veya kamyon şoförlerinin yemek yediği bir aşçı dükkânında rastlamak olasıydı. Ama nedense kadın bu son derece ağırbaşlı kimselerin kaldığı eski otele hiç yakışmıyordu.

Buna rağmen Leydi Sedgwich, Bertram Oteli'ne gelmişti işte. Zevkle çay içip kahvaltı ediyordu. Bayan Marple oturduğu yerden kadının önündeki koskocaman tepsiyi görebiliyordu. Tabii her şeyi, ke- limelerle anlatılmayacak kadar nazik olan Henry idare etmekteydi.

Bayan Marple merakla bakarken, Bess Sedgwich ayağa kalktı. Her zamanki gibi bütün gözler ona dikilmişti. Doğrusu ısrarla bakılacak biriydi. Güzelden çok alımlı bir kadındı Leydi Sedgwich. Uçuk platin rengi ipek gibi saçları omuzlarına kadar iniyordu. Kafasının ve yüzünün kemik yapısı kusursuzdu. Elbisesi o kadar basitti ki, Bert-

ram'daki taşralı ihtiyarcıklar bile buna bir hayli para verilmiş olduğunu anladılar.

Bess Sedgwich asansöre doğru giderken, Selina Hazy'yi başıyla selamladı. "Merhaba, Leydi Selina. Sizinle çoktan beri görüşmedik."

"Burada ne işin var, Bess?"

Bess Sedgwich alaycı bir tavırla etrafına bakındı. "Biri bana buradan övgüyle söz etti. Çok haklıymış. Demin içtiğim çay nefisti."

Gülümseyerek asansöre doğru ilerledi.

Leydi Selina mırıldandı. "İlginç bir kız..." O da Bayan Marple gibi altmışından küçük kadınlardan kız diye söz ederdi. "Bess'i ta çocukluğundan beri tanırım. Kimse ona söz geçiremezdi. On altı yaşındayken İrlandalı bir seyisle kaçtı. Neyse tam zamanında yetişip geri getirdiler. Hoş belki de tam zamanında yetişemediler... Her neyse kızı hemen ihtiyar Ceniston'la evlendirdiler. Adam Bess'den tam otuz yaş büyüktü. Son derece çapkın, kart bir bekârdı. Bess için çıldırıyordu. Bu evlilik uzun sürmedi tabii. Bess, Johnnie Sedgwich'le kaçtı. Johnnie engelli yarışta attan düşüp boynunu kırmasaydı, belki bu evlilik uzun sürerdi... Bess, Johnnie'nin ölümünden sonra Ridgway Becker'le evlendi. Hani şu yatı olan Amerikalıyla. Adam kızı üç yıl önce boşadı. Duyduğuma göre, Bess şimdi otomobil yarışlarına meraklı bir gençle geziyor. Delikanlı Polonyalı mıymış neymiş... Artık bilmiyorum onunla da evlenmiş mi. Bess, Amerikalıdan boşandıktan sonra tekrar Sedgwich adını kullanmaya başladı. Çok acayip insanlarla geziyor."

Bayan Marple, "Acaba mutlu mu?" dedi.

O zamana kadar böyle bir şey düşünmemiş olduğu anlaşılan Leydi Selina şaşırdı. Duraksayarak, "Herhalde bir hayli parası var," diye belirtti. "Nafaka filan alıyor olmalı. Sonra çoğunlukla peşinde bir... daha doğrusu bir sürü... adam oluyor. Buna rağmen..." Durdu.

Bayan Marple başını salladı. "Evet. Ben de sanmıyorum."

Eski kafalı ihtiyar kadının bu sözlerine bazıları gülebilirdi ama Leydi Selina bunlardan değildi. Bayan Marple devam etti. “Bence erkekler, onun için ihtiyaçtan çok, bir macera. Öyle değil mi?”

Bayan Marple bir yandan da, bir kadın bir erkekle buluşmak için Bertram Oteli’ne gelir miydi, diye düşünüyordu. Bertram öyle bir yer değil. Hoş, Bess Sedgwich gibi biri de Bertram’ı bu yüzden seçmiş olabilir.

Yaşlı kadın içini çekerek, köşedeki çalar saate baktı ve ağır ağır ayağa kalktı. Yavaş yavaş asansöre doğru giderken Leydi Selina da, gazete okuyan asker tavırlı yaşlıca bir adamın yanında durarak. “Sizi tekrar gördüğüme o kadar sevindim ki! Şey... siz General Arlington’sunuz değil mi?”

Ama yaşlı adam nezaketle General Arlington olmadığını söyledi. Leydi Selina özür dilediyse de öyle fazla utanıp sıkılmış gibi görünmüyordu. Bertram’ın loşluğu yüzünden birçok müşteri aynı hatayı yapıyordu. Ama buna kimsenin kızdığı yoktu. Tam tersine başka birine benzetilmeleri çok hoşlarına gidiyordu.

Asansörün aşağıya inmesini bekleyen Bayan Marple kendi kendine güldü. Selina böyleydi işte. Her zaman herkesi tanıdığını sanırdı.

Asansörün kapıları açıldı. Bayan Marple biraz evvel yukarı çıkmış olan Bess Sedgwich’in tekrar aşağıya inmiş olduğunu görek şaşaladı. Kadın dışarı çıktı. Sonra olduğu yerde kalakaldı. Bayan Marple’in başının üzerinden ileriye doğru öyle ısrarla bakıyordu ki, yaşlı kadın da ister istemez döndü.

Kapıcı diğer uçtaki camlı kapıları açmış ve salona iki kişi girmişti. Bunlardan biri başında kendine hiç yakışmayan çiçekli şapkasıyla orta yaşlı, yüzünden korku ve endişe okunan bir kadındı. Diğeri ise on yedi, on sekiz yaşlarında, sapsarı saçlı, uzun boylu sade ama şık elbiseler giymiş genç bir kızdı.

Bess Sedgwich birdenbire dönerek tekrar asansöre girdi. Bayan Marple da arkasından ilerlerken, ona bakarak özür diledi.

“Affedersiniz. Az kalsın size çarpıyordum.” Tatlı, dost ifadeli, yumuşak bir sesi vardı. “Tam dışarı çıkarken yukarda bir şey unuttuğumu hatırladım.”

Asansör görevlisi, “İkinci kat,” dedi. Bayan Marple, Leydi Sedgwich’e gülümseyerek, başını salladı. Sonra da asansörden inerek ağır ağır odasına doğru gitti. On sekiz numaralı odada kalıyordu.

Bayan Marple, Leydi Sedgwich’in sözlerinin doğru olmadığını biliyordu. Leydi Sedgwich az önce odasına çıkmış ardından da unuttuğu neyse onu almak için aşağıya inmişti. Veya belki de salonda biriyle buluşacaktı. Öyleyse bile, asansör kapıları açılır açılmaz gördüğü şey onu hem şaşırtmış, hem de sinirlendirmişti.

Derek Luscombe yeni gelen kadınla genç kızın yanlarına koştu. “Hoş geldiniz, Bayan Carpenter. Nasılsınız?” Nazik bir tavırla kadının elini sıktıktan sonra kıza döndü. “Elvira... sevgili yavrum.” Genç kızın ellerini şefkatle avucunun içinde tutarak, “Gel, şöyle oturalım.” Kızla orta yaşlı kadını götürüp koltuklara oturttu. “Sizleri gördüğüme o kadar memnunum ki...”

Çok sıkıldığı, kendini zorlayarak konuştuğu o kadar belliydi ki. Kadınla genç kız da ona pek yardımcı olmuyorlardı. Elvira tatlı tatlı gülümsüyor, Bayan Carpenter ise eldivenlerini düzeltiyordu. Onun da sıkıldığı belliydi.

“Yolculuğunuz iyi geçti mi?”

Elvira, “Evet,” diye cevap verdi. “Teşekkür ederim.” Bayan Carpenter söze karıştı. “Uçağımız beş dakika erken geldi.”

“Öyle mi? Güzel... Çok güzel...” Albay Luscombe kendini toplamaya çalışıyordu. “Burayı beğeneceğinizi umarım. Ama korkarım Bertram eski tarz bir otel. Müşterilerin çoğu yaşlı. Öyle danslar, eğlenceler de yapılmıyor.”

Elvira etrafına bakınarak, “Herhalde,” dedi. Bertram’da dans edilemeyeceği daha ilk bakışta anlaşılıyordu.

Albay Luscombe, Bayan Carpenter'a döndü. "Belki odalarınızı görmek istersiniz. Bayan Gorringe size yirmi sekizle, yirmi dokuz numaralı odaları ayırdığını söyledi. Arada da banyo varmış."

Bayan Carpenter, "Ben gidip, bavulları açayım. Elvira, belki Albay Luscombe'le biraz dedikodu yapmak istersin..." diyerek ayağa kalktı.

Albay Luscombe, anlayışlı bir kadın, diye düşünüyordu. Konuşabilmemiz için bizi yalnız bırakıyor. Ama Elvira'yla hangi konuda dedikodu yapacağım? Kız, çok terbiyeli. Ayrıca ben gençlerle dostluk etmeye alışık değilim...

Hafifçe öksürerek boğazını temizledi. "İtalya nasıldı?"

"Çok güzeldi efendim."

"Ya gittiğin okul? Hani şu kontesin okulu? Kadının adı neydi?... Orada çok sıkılmadın ya?"

"Kontes çok sert biri. Ama ben böyle şeylere aldırmam."

Derek Luscombe kıza baktı. Galiba bu cevap iki anlama geliyordu.

Kekeleyerek, "Korkarım," dedi. "Birbirimizi iyi tanımıyoruz. Oysa dost olmamız gerek. Ben senin yalnız vaftiz baban değil aynı zamanda da vasinim... Benim gibi yaşlı bir adam için güç bir iş. Yani, benim gibi yaşlı bir adamın bir genç kızın neler istediğini... daha doğrusu onun nelere ihtiyacı olduğunu bilmesi imkânsız... Kuzinlerin Melford'lara gelince... Onlarla oturmak hoşuna gidecek mi?"

"Ah, evet. Öyle sanıyorum. Nancy'i seviyorum. Mildred yenge ise çok iyi bir kadın."

"Pekâlâ... öyleyse sorun yok."

"Evet. Şimdilik yok."

Luscombe bu sözlere ne cevap vereceğini düşünürken, Elvira konuşmaya başladı. Sorusu kısa ve açıktı. "Param var mı benim?"

Luscombe bu soruyu nasıl cevaplayacağını düşündükten sonra, "Evet..." diye başını salladı. "Bir hayli paran var. Daha doğrusu yirmi

bir yaşına bastığın zaman paran olacak. Şimdi paranı varislerin idare ediyor.”

“Vasim sizsiniz değil mi?”

“Varislerinden biriyim ben... Senin üç vasin var, Elvira.”

“Ben ölürsem ne olur?”

“Haydi, haydi, Elvira. Ölecek değilsin. Neler saçmalıyorsun böyle.”

“Ölmek istemem doğrusu. Ama böyle şeyler belli olmuyor. Öyle değil mi? Daha geçen hafta bir yolcu uçağı düştü ve içindekilerin hepsi öldü. Ben sadece öldüğüm zaman paramın kime kalacağını merak etmiştim.”

Albay öfkeyle, “Bu konuda hiçbir fikrim yok,” diye homurdandı. “Neden soruyorsun?”

Elvira düşünceli bir tavırla ona baktı. “İlginç bir şey bu... Yani... birinin beni öldürmesine değer mi?”

“Rica ederim, Elvira. Çok saçma bir konuşma bu. Böyle şeylerin üzerinde neden durduğunu anlayamıyorum.”

“Bilmem... Aklıma geliverdi işte. Evli olsaydım param kime kalırdı?”

“Herhalde kocan alırdı. Ama bu da babanın servetini sana bırakırken ileri sürdüğü koşullara bağlı... Ayrıca sen evli değilsin. Onun için böyle şeyler düşünmemelisin.”

Elvira sesini çıkarmadı. Derin düşüncelere dalmış gibiydi. Sonunda kendini toparlayarak, “Annemi hiç görüyor musunuz?” diye sordu.

“Bazen. Ama pek sık değil. Sanırım şimdi seyahatte.”

“Beni görmek istemiyor mu?”

Genç kız güzel gözlerini albaya dikmişti. Luscombe ne söyleyeceğini bilmiyordu. Böyle bir soruya ne cevap verilirdi? Bu sorunun karşılığı o kadar karışıktı ki. Üzüntüyle içini çekti. “Bilmiyorum. Ama sanıyorum... yani... bunu anlatmak çok güç. Şey... Annen... herkesten farklıdır.”

Elvira hemen, “Biliyorum. Gazetelerde sık sık resmini görüyorum. Hakkında yazılanları okuyorum. Çok güzel bir kadın değil mi? Harika bir insan,” dedi hayranlıkla.

“Evet, gerçekten güzel bir kadın.” Luscombe durdu, tereddütle devam etti. “Ama insanın annesinin güzel bir kadın olması her zaman pek hoş bir şey değildir.

Artık konuşmadan oturuyor ve dış dünyaya açılan kapıya doğru bakıyorlardı.

Birdenbire bu kapılar Bertram Otelinde görülmeyen bir sertlikle itildi ve genç bir adam hızla resepsiyona doğru gitti. Arkasında siyah deri bir ceket vardı. Öyle canlıydı ki, bu yüzden bir an Bertram Otel insanı sanki bir müzeymiş gibi gelebilirdi.

Genç adam Bayan Gorringe’e doğru eğilerek, “Leydi Sedgwich burada mı kalıyor?” diye sordu.

Albay Luscombe şaşkınlıkla irkildi. Bess Sedgwich gerçekten buradaysa yandık, diye düşünüyordu. Usulca Elvira’ya bir göz attı. Ama hayranlıkla delikanlıya bakan kızın yüzünün ifadesi değişmedi. Sanki Elvira bu soruyu duymamıştı bile.

Bayan Gorringe eskisi gibi tatlı tatlı gülümseiyordu artık. Gözlerinde buz gibi bir ifadeyle genç adama baktı. “Evet. Bir isteğiniz mi var?”

“Evet. Kendisine bir not bırakmak istiyorum.” Deri ceketinin cebinden bir zarf çıkardı. “Öncelikle onun bu otelde kalıp kalmadığını anlamak istedim de.”

Elvira’yla Luscombe de dahil olmak üzere etrafta oturanları kayıtsız bir tavırla süzerken sesinde hafif bir hayret belirmişti. Bayan Gorringe’in dikkatini çekmek istemiş gibi sesini yükselterek, “Bu otelin telefon numarası neydi?” diye sordu. “Regent 7842 miydi?”

Bayan Gorringe, “Hayır,” dedi. “Mayfair 515.”

Genç adam başını salladı. Sonra dönerek, hızla kapıya gitti. İçeri girerken yaptığı gibi kanatları olanca şiddetiyle iterek dışarı fırladı.

Galiba herkes rahatlayarak derin bir soluk almıştı. Yarıda kalan konuşmalarına nereden başlayacaklarını da kestiremediler.

Elvira gülüyordu. “Onu tanıdınız değil mi?” Sesinde öfke vardı. “Ladislaus Malinowski.”

“A... Şu genç...” Albay Luscombe bu adı birkaç kez duymuştu. “Yarışçı değil mi? Otomobil yarışlarına giriyor?”

“Evet. İki yıl arka arkaya dünya şampiyonu oldu. Geçen yıl geçirdiği kötü bir kaza yüzünden kemikleri kırılmıştı. Sanırım artık tekrar araba kullanmaya başladı.” Dinlemek için başını kaldırdı. “Tamam. Bu bindiği de bir yarış arabası.”

Gerçekten sokaktan duyulan motor homurtusu Bertram Oteli’nin salonuna kadar sızmıştı. Albay Luscombe, Elvira’nın Ladislaus Malinowski’ye hayran olduğunu anlamıştı. Neyse, diye düşünüyor-du. Kız hiç olmazsa antika şarkıcıları veya o uzun saçlı Beatle’ları beğenmiyor... Üstelik Malinowski’yi seyre daldığı için Bayan Gorringer’e ne söylediğini de duymadı. Eğer Bess Sedgwich burada kalıyorsa...

Kapılar tekrar açıldı. Elvira da, Albay Luscombe de merakla döndüler ama Bertram Oteli eski halini almıştı artık. İçeriye beyaz saçlı, yaşlı bir rahip girdi. Adam bir an duraklayarak hafif bir hayretle etrafına bakınıyordu. Sanki nerede olduğunu, oraya nasıl geldiğini anlamamıştı. Bu gibi şaşkınlıklara alışık, Piskopos Pennyfather. Böyle şeyler başına çok sık gelirdi. Özellikle trenlerde. Nereden geldiğini, nereye ve hangi nedenle gittiğini bir türlü hatırlayamazdı. Hatta bir keresinde katedralde böyle bir şey olmuş, zavallı Piskopos Pennyfather, vaazı bitirdim mi, yoksa hiç başlamadım mı, diye düşünüp durmuştu.

Yaşlı adamın birdenbire gözleri parladı. Nerede olduğunu hatırlamıştı. Bertram Oteli’ndeydi tabii. Geceyi orada geçirecek, ertesi günü de... nereye gidecekti? Chadminster’e mi? Hayır, hayır. Oraya Chadminster’den gelmişti zaten. Bir yere gidecekti ama... nereye? Tamam, tamam. Lozan’daki konferansa katılacaktı. Gülümseyerek da-

nışmaya yaklaştı. Bayan Gorringe onu büyük bir sevinç ve saygıyla karşıladı.

“Hoş geldiniz, efendim. Sizi gördüğüme o kadar memnun oldum ki. Mektubunuzu aldık. Geçen sefer de aynı odada kalmıştınız.”

“Teşekkür ederim, teşekkür ederim. O odayı... bakayım... evet... dört gün için istiyorum. Aslında Lozan’a gidiyorum ve buradan bir gün için ayrılmış olacağım. Sakın odayı başkasına vermeyin. Eşyalarımı bırakacak, İsviçre’ye sadece küçük bir bavulla gideceğim... Odayı bana dört gün için verebilirsiniz değil mi?”

Bayan Gorringe yaşlı adamın endişelerini giderdi. Piskopos Penn-yfather rahatlamıştı artık. Bir, iki dakika sonra onu eşyalarıyla birlikte on dokuz numaralı odaya çıkarıyorlardı.

Yirmi sekiz numaralı odada Bayan Carpenter bavulundan gece için gerekli olan şeyleri çıkarmaktaydı. Elvira’nın içeri girdiğini duyarak, başını kaldırdı. “A, geldin mi, yavrum. Regent 7842’yi bulur musunuz?”

Elvira ifadesiz sesiyle, nazıkçe cevap verdi. “Affedersiniz. Ama şimdi bavullarımı düzelterip banyo yapmak istiyorum.”

Elvira aradaki banyoya girerek, kapıyı kapadı. Muslukları sonuna kadar açtı. Sonra kendi odasına giderek, yatağına, üzerinde telefon duran komodinin yakınına oturdu. Birkaç dakika, belki biri gelir, diye etrafı dikkatle dinledikten sonra uzanıp, almacı kaldırdı.

“Alo? Yirmi dokuz numaralı odadan telefon ediyorum? Bavullarını boşaltmana yardım etmemi ister misin?”

İKİ

Bayan Marple ertesi gün erkenden uyanmıştı. Her zaman erken kalkardı zaten. Doğrusu yatağı pek yumuşaktı. Kendine verilen odayı da çok beğeniyordu Bayan Marple.

Yeni bir gün, diye mırıldandı. Bu düşünce kendisine yine her zamanki gibi büyük bir zevk vermişti. Yeni bir gün... Kimbilir bugün neler getirecekti.

Düşünceler kafasından ağır ağır geçiyordu.

Selina Hazy... Eski tip yağlı çörekler... Yağlı olduklarından zararlıydı bunlar ama... çok da lezzetliydi...

Bayan Marple her şeyi eski halinde bulacağını bir an için bile düşünmemişti. Çünkü zamanın geçmesine engel olmak, saatleri durdurmak elinde değildi... Ama Bertram Oteli'nin sahipleri bunu yapabilmişlerdi. Herhalde çok pahalıya malolmuştu bu...

Yaşlı kadın, otel çok kâr getiriyor galiba... dedi kendi kendine. Ben burada kalalı elli... hayır... hemen hemen altmış yıl oldu... Şimdi bu otel bana gerçekmiş gibi gelmiyor. Çünkü modern hayata alıştım. 1966 yılında olduğumuzu da biliyorum. Evet, Bertram Oteli çok ilginç. Bana sanki burada *hiç de hoş olmayan* bir şey varmış gibi geldi... Bütün o ihtiyarlar. Elli yıl önce burada kaldığım zaman gördüklerime

benziyorlar. O zamanlar bu tip yaşlılar normaldi. Ama şimdi değil. Artık bugünün ihtiyarları dünkülere benzemiyor. Şimdiki yaşlıların yüzlerinde başa çıkamayacak kadar yorgun oldukları ailevi sorunların neden olduğu bıkkınlık var. Veya çalışkan ve becerikli izlenimini uyandırmak için sağa sola koşuyor, komitelerde görev alıyorlar. Bazıları saçlarını maviye boyuyor. Bir kısmının elleri bulaşık deterjanından çatlıyor... İşte bu yüzden bu oteldeki ihtiyarlar insana gerçekmiş gibi gelmiyor. Ne var ki, işin tuhafı onların hepsi de gerçek. Örneğin Selina Hazy... O gerçek işte.

Bayan Marple küçük saatine baktı. Kahvaltı zamanı gelmişti.

Otelin yönetmeliğini inceledi. Yemekleri telefonla ısmarlayabildiniz. Ya da üzerinde oda hizmetçisi yazılı zile basardınız.

Bayan Marple zile uzandı.

Birkaç saniye sonra kapıya hafifçe vuruldu ve eşikte yaşlı kadının çok hoşuna giden bir oda hizmetçisi belirdi. Gerçek bir oda hizmetçisiydi bu. Sirtına mavi çizgili bir elbise giymiş ve başına da bir bone takmıştı. Tertemiz, kolalı bir kep. Köylü kızlarınkine benzeyen, pembe yanaklı hizmetçi tatlı tatlı gülümsüyordu. Bu kızları nereden buluyorlardı acaba?

Beş dakika sonra Bayan Marple'in kahvaltısı geldi. Büyük tepside kocaman yuvarlak bir çaydanlık, gümüş su ibriği ve içi kaymak gibi sütle dolu bir sütlük vardı. Kızarmış ekmeğin üzerine konmuş olan yumurtanın görüntüsü insanın içini açıyordu. Büyük yağ parçasının üzerine kabartma bir çiçek yapılmıştı. Gümüş kâselerde marmelat, bal ve çilek reçeli vardı. Taze ekmek mis gibi kokuyordu.

Bayan Marple, "Hepsi çok hoş," dedi.

Oda hizmetçisi gülümsedi. "Beğendiğinize memnun oldum, madam. Aşçımız kahvaltılara özellikle dikkat eder."

Bayan Marple kızı dikkatle süzdü. "Çoktan beri mi buradasın?"

"Buraya geleli üç yıl oldu madam."

“Daha önce nerede çalışıyordun?”

“Eastborne’da bir oteldeydim. Yeni ve modern bir yerdi. Ama ben burası gibi eski tarz yerleri tercih ediyorum.”

Bayan Marple çayından bir yudum aldı. Sonra dalgın dalgın bir şarkı mırıldandığını fark ederek, utangaç bir tavırla hizmetçiye baktı. “Eski bir şarkıyı hatırladım da... İnsan böyle yerlerde eskileri hatırlıyor.”

“Evet, madam. Burada kalan leydilerin çoğu aynı şekilde düşünüyorlar sanırım.”

Bayan Marple içini çekti. “Herhalde Bertram’a gelmelerinin bir nedeni de bu.”

Oda hizmetçisi dışarı çıktı. Kızın anılarından söz eden yaşlı kadınlara alışık olduğu belliydi.

Bayan Marple odasından çıktığı zaman saat ona geliyordu. Yaşlı kadın alışverişle geçireceği bu güzel sabah için hazırlanmıştı. Şapka, eldiven, çarşıya giderken aldığı şık bir çanta ve şemsiye. Hava açıktı ama yine de belli olmazdı.

Bayan Marple koridorda bir iki adım atmıştı ki, aynı anda ilerideki bir odanın kapısı aniden açıldı ve biri dışarı baktı. Bess Sedgwich’di bu. Telaşla başını içeri çekerek, kapıyı çabucak kapadı.

Bayan Marple merdivenlerden inerken, ilginç, diye düşünüyordu. Sabahları asansör yerine merdivenlerden inmeyi tercih ederdi. Yaşlı kadın ağırlaştı, ağırlaştı... Ve sonunda durdu.

O sırada Albay Luscombe de odasından çıkmış, koridorda hızla ilerliyordu. Merdivenin başındaki kapı tekrar açıldı ve Leydi Sedgwich’in sesi duyuldu. “Hah!... Sonunda seni yakaladım. Sabahtan beri tetikte bekliyorum. İçeri gir de rahat rahat konuşalım.”

Albay Luscombe istemeye istemeye içeri girdi. Kadın sert bir hareketle kapıyı kapattı.

“Senin Bertram’da kaldığını bilmiyordum, Bess. Yoksa Elvira’yı buraya getirmezdin. Bilmem Elvira’nın otelde olduğundan haberin var mı?”

“Evet... Onu dün uzaktan gördüm.”

“Burası sana göre bir yer değil. Emin ol senin Bertram’a geleceğini bilmiyordum.”

Bess Sedgwich, Luscombe’e baktı. Sonra da bir kahkaha attı. Genç kadın dışarı çıkmak üzere giyinmişti. Siyah tayyörüyle, zümrüt yeşili bluzu çok şıktı. Son derecede canlı ve neşeli görünüyordu. “Sevgili, Derek. Bu kadar endişelenmene gerek yok. Seni romantik bir buluşma hazırlamakla suçlamıyorum. Ana kız arasında romantik bir buluşma hazırlamakla. Bazen böylesi tesadüfler olur. İnsan en umulmadık yerde karşılaşır. Ama Elvira’yı buradan götürmelisin, Derek. Onu hemen götürmelisin.”

“Elvira gidiyor zaten. Onu buraya birkaç gece kalması için getirdim. Yarın Melford’lara yollayacağım.” Luscombe bir an durdu, sonra bütün cesaretini toplayarak, “Buraya bak, Bess. Seni burada görünce çok şaşırdım. Ama... belki de bunu... şey... yani... kader böyle istemiş olamaz mı? Yani... belki bu bir fırsat olacaktı. Aslında... kızın... kızın neler hissettiğini bilemezsin. Ama sen onun annesisin,” diye konuştu.

“O da benim kızım. Bunun şimdiye kadar ikimize de bir yararı oldu mu?” Bess Sedgwich ilerleyerek pencereye gitti. Orada bir an durdu. Sonra, “Sen çok iyisin, Derek,” diye mırıldandı. “Öyle ilginç fikirlerin var ki. Yine de, zavallı Derek’ciğim, böyle şeyler olmaz. Üstelik bu fikirler tehlikeli de.”

“Saçmalama, Bess. Neden tehlikeli olsun?”

“Çünkü ben tehlikeli bir kadınıyım. Evet, evet, evet. Ben her zaman tehlikeli bir insandım. Tehlikeye atılmak benim için bir tür alışkanlık oldu artık. Hayır buna tehlike denemez, daha çok bir alışkanlık. Beyaz zehir alışkanlığı gibi bir şey. Benim yaşıntım başkaları için tehlike

kaynağıdır. İnatçılık etme artık, Derek. Kızı bana yaklaştırmaya çalışma. Melford'lara telefon et ve Elvira'yı oraya bugün götür. Bir gerekçe uydur. Acele bir iş çıktığından söz et..."

Albay Luscombe tereddütle bıyığını çekiştirirdi. "Bence büyük bir hata yapıyorsun, Bess." İçini çekti. "Elvira seni sordu. Ona seyahatte olduğunu söyledim."

"Gerçekten on iki saat sonra yolculuğa çıkacağım. Onun için yalan söylemiş sayılmazsın."

Adama yaklaşarak yavaşça çenesinden öptü. Sonra kapıyı açarak Albay Luscombe'i usulca dışarı itti. Kapı arkasından kapanırken adam yaşlı bir kadının merdivenin köşesini döndüğünü fark etti. İhtiyar kadın çantasını karıştırıyor ve kendi kendine söyleniyordu. "Vah vah... Galiba odamda unuttum."

Sanki Albay Luscombe'in farkında değilmiş gibi yanından geçti. Fakat Luscombe merdivenlerden inerken Bayan Marple'dan başkası olmayan kadın oda kapısının önünde durarak, dikkatle adamın arkasından baktı. Sonra da kendi kendine, "Derek," diye fısıldadı. "Leydinin beklediği oydu. Bunun sebebi nedir acaba?"

ÜÇ

Güzel bir kahvaltı yapmış olan Piskopos Pennyfather salonda ilerledi. İki tarafa da açılan kapılardan geçerek dışarı çıktı. İrlandalı kapıcı Michael Gorman onu saygıyla selamlayarak taksiye bindirdi.

O arada, “Nereye efendim?” diye sormayı da unutmamıştı.

Piskopos Pennyfather ani bir üzüntüyle içini çekti. “Eyvah... Sahi ben nereye gidecektim? Hım... Biraz düşüneyim bakayım.”

İrlandalı kapıcıyla, Piskopos Pennyfather bu önemli konuyu tartışırken Square Sokağının trafiği birkaç dakika durdu. Sonunda Piskopos Pennyfather’a ilham geldi. Ve taksi şoförüne dönerek, “Müzeye gidelim,” dedi.

Araba ilerlerken, İrlandalı kapıcı da neşeli bir gülümsemeyle arkalarından baktı... O sabah otele fazla girip çıkan olmadığı için, binanın önünde ağır ağır ilerledi. Isıklıkla da usulca eski bir şarkıyı çalıyordu.

Birdenbire Bertram’ın ilk katındaki pencerelerden biri hızla açıldı ve bir kadın, “Micky!” diye bağırdı. “Demek sonunda buraya düştün? Bu otele nereden geldin?”

Adam hayretle döndü. Sonra da adeta donakaldı.

Pencerenin önünde Leydi Sedgwich duruyordu. Pencereden başını çekerek sabırsız bir tavırla sordu. “Beni tanımadın mı?”

Kapıcı şaşkın şaşkın haykırdı. “A! Bizim küçük Bessie... Bu kadar yıl sonra karşılaşacağımız hiç aklıma gelmezdi. Küçük Bessie’cik.”

“Beni şimdiye kadar senden başka kimse Bessie diye çağırmadı. Ne iğrenç isim bu...” Leydi Sedgwich bir an Michael Gorman’ı süzdü. “Uzun yıllar boyunca ne yaptın, Micky?”

Micky fazla konuşmak istemiyordu anlaşılan. “Şunu bunu... Senin gibi her gün gazetelere geçmedim. Maceralarını sık sık okuyorum.”

Bess Sedgwich bir kahkaha attı. “Her neyse senin gibi çabucak çökmedim. Sen çok içiyorsun... Her zaman öyleydin zaten. Ama buraya neden geldin? Benim asıl öğrenmek istediğim bu.”

Michael Gorman içini çekti. “İşe ihtiyacım vardı. Savaşta bunları kazanmıştım...” Eliyle göğsündeki madalyaları işaret etti.

“Evet, görüyorum.” Leydi Sedgwich düşünceli bir tavır takınmıştı. “Sen gerçekten cesurdun... Dövüşmesini çok iyi bilirdin... Ama doğrusu ben senin...” Durakladı.

“Ne söyleyecektin, Bessie? Devam et.”

“Hiç, hiç... Seninle bu kadar yıl sonra karşılaşmamız çok tuhaf.”

Micky mırıldandı. “Herhalde sen beni unuttun ama ben seni unutmadım. Hiçbir zaman unutmadım, küçük Bessie. Ne kadar da güzel bir kızdın. Küçücük, harika bir kızdın.”

Leydi Sedgwich homurdandı. “Aptalın biriyim ben. Bunu iyice anladım.”

“Bak bu doğru. Senin için aklıbaşında bir kız denemezdi. Eğer aklın olsaydı benimle samimiyeti iletmezdin...” Bir an durdu. “Ata ne güzel binerdin. Hiçbir şeyden de korkmazdın. Hiçbir şeyden... Sonradan da korkuyu tatmadığından eminim... Uçaklar... Yarış arabaları...”

Bess Sedgwich güldü. “Neyse artık oturup mektuplarımı yazayım.” Başını içeri çekerek, doğruldu.

Ama Micky konuşmaya son vermek niyetinde değildi. Pervaza dayanarak yumuşak bir sesle, “Bessie,” diye mırıldandı. “Ballygowlan”i hiçbir zaman unutmadım. Bazen sana mektup yazmayı düşündüğüm bile oldu...”

“Ne demek istediğini anlar gibiyim.” Bess Sedgwich’in sesi sertleşmişti. “Eğer öyleyse sana bir öğütte bulunayım, Micky. Kendine gel. Başıma dert açma. Eğer böyle bir şey yapmaya kalkarsan seni bir köpek gibi vururum. Daha önce de birkaç kişiyi vurdum ve...”

“Ah! Ah! Beni gözünü kırpmadan öldüreceğin anlaşılıyor.” Adamın sesinde derin bir hayranlık vardı. “Ballygowlan’de...”

Kadın onun sözünü kesti. “Ballygowlan’de dilini tutman için sana bol para verdiler. Üstelik bu konuda çok cömert davrandılar. Sen de parayı aldın. Şimdi benden de sızdıracağını sanıyorsan çok yanılıyorsun.”

Kapıcı gülümsedi. “Pazar gazeteleri böyle ilginç, romantik hikâyelere bayılır.”

“Söylediğimi duydun.”

Micky güldü. “Şaka ediyordum canım. Küçük Bessie’mi incitmeyi hiç istemem... Dilimi tutacağımdan emin olabilirsin.”

Leydi Sedgwich, “Dilini tutmanı tavsiye ederim,” dedi.

Pencereyi kapayarak döndü. Bir an önündeki masada duran yarım kalmış mektubuna baktı. Sonra bunu iyice buruşturarak, kâğıt sepetine attı. Sonra da birdenbire kapıya giderek, dışarı fırladı. Etrafına bakmak gereğini bile duymamıştı.

Bertram’daki yazı odaları içinde birkaç kişi bulunduğu zaman bile boşmuş gibi dururdu. Üzerinde gerekli her şey bulunan iki yazı masası pencerenin önüne konmuştu. Yanda üzerine dergiler konmuş alçak bir tabure vardı. Sağdaki şöminenin önündeyse oldukça yüksek iki büyük koltuk duruyordu. Mektup yazmak için içeri girenlerin çoğu bu koltukların farkına bile varmazlardı. Sabahları oraya oturan da olmazdı.

Ama bu sabah nedense iki koltuk da doluydu. Bunlardan birinde yaşlı bir kadın, diğerinde ise genç bir kız oturuyordu...

Leydi Sedgwich dışarı fırladıktan sonra genç kız ayağa kalktı. Bir an kuşkuyla kadının çıktığı kapıya baktı. Sonra da ağır ağır o tarafa doğru yürüdü. Bu yüzü bembeyaz kesilmiş kız Elvira Blake'di.

Elvira'nın karşısında oturan Bayan Marple ise ancak beş dakika kadar sonra yerinden kımıldadı. Yaşlı kadın giyindikten sonra daima biraz dinlenirdi. Eh, diye düşündü. İyice dinlendim artık. Hatta biraz fazla bile oldu. Şimdi gidip Londra'nın tadını çıkarmalı.

Otel kapısının önünde bekleyen İrlandalı kapıcı sanki sihirbazmış gibi hemen bir taksi buluverdi. Bayan Marple'ı büyük bir dikkat ve özenle arabaya bindirdi. Yaşlı kadın birdenbire Robinson-Cleavers Mağazasına gitmeye karar verdi. Orada ucuz keten çarşaf satıldığını duymuştu.

Bayan Marple taksiye bindiği sırada Leydi Sedgwich de Bay Humfries'in oda kapısını vuruyordu. Sonra cevap beklemeden içeri girdi.

Bay Humfries hayretle başını kaldırmıştı.

Leydi Sedgwich nezaket kurallarına aldırmadan, "Şu Michael Gorman denen adamı kim tuttu?" diye sordu.

Bay Humfries iyice şaşalamıştı. Hafifçe kekeledi. "Parfitt işten ayrıldı. Onun yerine hemen birini bulmamız gerekiyordu. Michael Gorman'ı gözümüz tuttu. Savaşa girmiş ve oldukça başarı kazanmış... Tabii o öyle pek zeki bir adam sayılmaz. Bazen böylesi daha iyidir... Onun hakkında kötü bir şey mi biliyorsunuz yoksa?"

"Hakkında bildiklerim yüzünden onu burada istemiyorum."

Humfries mırıldandı. "İstiyorsanız kovarız."

Leydi Sedgwich ağır ağır cevap verdi. "Hayır... Hayır... Bunun için artık çok geç... Neyse... Üzerinde durmaya değmez."

DÖRT

Yarım saat sonra Elvira Blake, Onslow Meydanı'ndaki 180 numaralı binanın kapısından giriyordu. Pencereden onu gören arkadaşı Bridget hemen aşağı koşmuş ve neşeyle kapıyı açmıştı.

Elvira, “Merhaba, Bridget,” diyerek gülümsedi. “Hemen yukarı çıkalım.”

“Evet. Yoksa anneme yakalanırsınız. Ondan sonra elinden kurtulabilersen kurtul...”

İki kız merdivenleri ikişer ikişer çıktılar. Ve böylece bir dakika sonra hole giren Bridget'in annesine de yakalanmamış oldular.

Bridget arkadaşını yatak odasına sokarak, kapıyı sıkıca kapattı.

“Doğrusu annen olmadığı için çok şanslısın, Elvira... Annem çok şeker bir kadın ama... durmadan soru sorar... Nereye gidiyorsun? Kimi gördün?... Onlar Yorkshire'de oturan bilmem kimlerin akrabası mı oluyor?... Aslında ne gereksiz, ne saçmasapan şeyler bunlar.

Elvira dalgın dalgın cevap verdi. “Herhalde düşünecek şeyleri yok... Dinle Bridget. Yapmam gereken çok önemli bir şey var... Bunu yapmam şart. Sen de bana yardım etmelisin.”

“Elimden gelirse ederim tabii. Sorun nedir? Bir erkekle mi ilgili bu?”

“Doğrusunu istersen erkekle filan ilgisi yok. Benim yirmi dört saat için İrlanda’ya gitmem lazım. Sen de vaziyeti idare edeceksin. Anladın mı?”

“İrlanda’ya mı gideceksin? Neden?” Bridget iyice meraklanmıştı.

Elvira sabırsız bir tavırla başını salladı. “Bunu sana şimdi anlata-mam, Bridget. Çünkü vaktim yok. Vasim Albay Luscombe’le buluşup, öğle yemeğimi onunla yiyeceğim. Sonra beni arabayla Melford’lara götüreceğim. Ben yirmi bir yaşına basıp, reşit oluncaya kadar Mel-ford’larla oturacağım.”

“Ya? Ne korkunç!”

“Fazla sıkıntı çekeceğimi sanmıyorum. Mildred yenge çok saf. Onu aldatmak öyle kolay ki. Zaten ders filan için Londra’ya gelece-ğim. Yani seninle bir sürü şey yapabileceğiz.”

Bridget kıkır kıkır güldü. “Bundan eminim. İtalya’da da epey ka-çamak yaptık, değil mi? İhtiyar Makarna kendini çok akıllı, çok zeki sanıyordu. Aklımıza koyduğumuz zaman neler yapabileceğimizden haberi yoktu.”

İki kız da yaptıkları yaramazlıkları, kaçamakları hatırlayarak ne-şeyle güldüler.

Sonra Elvira, “Ama,” dedi. “O yaramazlıklar için saatler öncesi bir sürü plan yapmak zorunda kalırdık.”

Bridget ekledi. “Asla anlaşılmayacak yalanlar da uydurduk. E, Guido’dan haber var mı?”

Elvira, “Evet,” diye cevap verdi. “Çocuk bana upuzun bir mek-tup yazmış, sonra da sanki kız arkadaşımım gibi altına Ginevra, diye imza atmış...” Ciddileşti. “Bu kadar gevezelik yeter, Bridget. Artık sus da beni dinle. Fazla vaktim yok... Şimdi iyi dinle. Yarın Londra’ya geleceğim. Dışçıyle randevum var. İşin bu tarafı kolay. Adama telefon edip, gelmeyeceğimi söylerim. Ya da sen buradan onu ararsın... Sonra yarın öğleye doğru Melford’lara telefon eder ve annenmişsin gibi ko-

nuşursun. Melford yengeye, ‘Dişçi Elvira’yı yarın da görmek istedi,’ dersin. ‘Onun için kendisini alıkoyduk. Bu gece burada kalacak.’”

“Bunu yapmak çok kolay. Herhalde o zaman Melford yengen, ‘Ah ne nazıksınız. Size zahmet oldu,’ diye cıvıldayacak... Ama bana ne yapacağını söylemeyecek misin, Elvira...”

“Hayır, söyleyemem. Bu çok... çok önemli bir şey.”

Elvira’nın sesi o kadar değişmişti ki, Bridget hayretle ona baktı. “Ne o. Bir şey mi var, Elvira?”

Kız içini çekti. “Evet, var. Üstelik bu çok gizli... Bir şeyin doğru olup olmadığını anlamam gerek. Buna zorunluluk duyuyorum.”

Bayan Marple, Robinson-Cleavers Mağazası’nda bir hayli hoş dakikalar geçirdi. Pahalı fakat nefis çarşaflardan başka, tutumluluğu bir tarafa bırakıp iyi cins bardak bezleri de aldı. Doğrusu son zamanlarda doğru dürüst bardak bezi bulmak bir sorun olmuştu. İnsana üzerinde kırmızı turplar ya da istakozlar olan tuhaf şeyleri satmaya kalkıyorlardı. Bazen bu bardak bezi denemeyecek şeylerin üzerinde Eyfel Kulesi veya Trafalgar Meydanı bile oluyordu. Bayan Marple çarşafların yollanması için St. Mary Mead köyündeki adresini de verdikten sonra mağazadan çıktı. Uygun bir otobüs bularak bir zamanlar teyzesinin çok sevdiği Londra’nın o تنها köşesindeki küçük lokantaya yemek yemeye gitti. Tabii lokanta eskisi gibi değildi. Hatta tanınmayacak bir hale girmişti. Daha ışıklı, daha renkli bir yer olmuştu.

Bayan Marple garsona siparişlerini verdikten sonra etrafına baktı ve usulca kaşlarını kaldırdı. Şu rastlantı denen şey ne tuhaftı. Bir gün öncesine kadar Leydi Sedgwich’in yarışlarda, uçağının veya arabasının yanında çekilmiş resimlerini gazetelerde görmüş ama onunla hiç karşılaşmamıştı. Bess Sedgwich’i ilk kez otelde görmüştü. Şimdi de, çoğunlukla olduğu gibi, kadına bu umulmayacak yerde rastlamıştı. Siyah tayyörü ve yeşil bluzuyla gerçekten çok şık olan Bess Sedgwich

genç bir adamla bir masada baş başa oturmuş, yemek yiyordu. Sırtına siyah bir deri ceket giymiş olan delikanlının ince profili bir atmacaninkine benziyordu. Bess Sedgwich'le birbirlerine sokulmuş, heyecanlı heyecanlı bir şeyler konuşmaktaydılar.

Bayan Marple, bir randevu mu bu, diye düşündü. Delikanlı Bess Sedgwich'ten on, on beş yaş küçük. Ama Leydi Sedgwich'in de çok çekici ve hoş bir kadın olduğunu itiraf etmek gerek.

Bayan Marple genç adamı uzun uzun süzdükten sonra ondan pek hoşlanmadığına karar verdi. Kendi kendine, iyi bir insan değil, dedi. Ondan her kötülük umulur.

Yaşlı kadın yemeğini yerken bu rastlantının tuhaflığını düşündü durdu.

Merak ya da Bayan Marple'in kendi deyimiyle 'başkalarının işleriyle yakından ilgilenmek,' yaşlı kadının en belirgin özelliklerinden biriydi. Yemeği bittikten sonra eldivenlerini özellikle masada bırakarak, yerinden kalktı ve kasaya gitti. Tabii o arada Leydi Sedgwich'in oturduğu masanın yanından geçmeyi de unutmadı. Yemek parasını da ödedikten sonra 'birdenbire' eldivenlerini masasında unutmuş(!) olduğunu fark ediverdi. Onları almak için döndü. O arada 'ne yazık ki,' çantasını da düşürdü. Çanta açılarak içindekiler etrafa saçıldı. Bir garson kadın bunları toplaması için onun yardımına koştu. Tabii bu yüzden Bayan Marple titrek bir ihtiyar rolü yaptı. Paralarını, anahtarlarını titreyen ellerinden tekrar tekrar düşürdü.

Bütün bu uğraşlarına karşılık fazla bir şey öğrenemedi. İşin garibi ilgisini çekmek istediği o iki kişi durmadan eşyalarını düşüren bu şaşkın ve ihtiyar kadına bakmadılar bile.

Bayan Marple otobüs beklerken, duyduğu birkaç cümleyi ezberledi.

"Hava haberleri nasıl?"

“Gayet iyi. Sis olmayacak.”

“Lozan’a gitmeye hazır mı?”

“Evet. Uçak 9.40’da kalkıyor.”

İlk seferinde bütün duyabildiği bundan ibaretti. Dönüşünde daha fazla şeyler işitmişti.

Bess Sedgwich şiddetle, “Dün neden o çılgınlığı yaptın?” diye sormuştu. “Bertram Oteli’ne niçin geldin? Senin otelin önünden bile geçmemen gerekir.”

“Merak etme, canım. Senin otelde kalıp kalmadığını sordum. Nasıl olsa herkes ne kadar samimi olduğumuzu biliyor.”

“Konu o değil... Benim Bertram’a gitmemin zararı yok. Ama sen bunu yapmazsın. Orada hemen dikkati çekersin. Sen budaların birisin zaten. Neden... neden? Oraya gelmenin sebebi nedir? Bu şekilde hareket etmenin bir tek nedeni var. Ben seni iyi tanırım.”

“Sinirlenme, Bess.”

“O kadar da yalancısın ki.”

Bayan Marple sadece bu kadarını duyabilmişti.

Çok ilginç, diye düşündü. Çok ilginç.

BEŞ

19 Kasım gecesi Piskopos Pennyfather, Athenaeum Kulübünde erkenden yemek yedi. Sonra Lozan'a kalkan uçağa gitme zamanı geldiğini düşünerek masasından kalktı.

Tam holden geçerken, eski arkadaşı Doktor Whittaker'la karşılaştı. Adam neşeyle, “Merhaba, Pennyfather,” diyerek gülümsedi. “Lozan toplantısı nasıl geçti dostum. Herhalde İsviçre'den yeni döndün.”

Piskopos Pennyfather başını salladı. “Hayır, hayır. Daha gitmedim ki döneyim. İsviçre'ye bu akşam uçuyorum.”

“Ya?... Anlıyorum.” Whittaker'ın yüzünde hayret dolu bir ifade belirmişti. “Nedense ben toplantının bugün olduğunu sanıyordum.”

“Hayır, hayır. Ayın on dokuzunda.”

Piskopos Pennyfather dışarı çıktı. Arkasına bile bakmadı tabii.

Piskopos Pennyfather neşeyle ilerleyerek Pall Mall'dan taksiye bindi ve Kensington'daki havaalanına gitti.

Danışmaya yaklaşarak kadın memura biletini, pasaportunu ve yolculuk için gerekli diğer şeyleri gösterdi. Kadın biletle pasaportu tam damgalamak üzereyken, birdenbire durakladı.

“Özür dilerim, efendim. Bu galiba yanlış bilet. Üzerinde 18 Kasım Çarşamba yazılı.”

“Bir yanlışlık yok ki. Yani... şunu demek istiyorum. Bugün çarşamba. Ve kasımın da 18’i.”

“Affedersiniz, efendim. Ama bugün ayın on dokuzu.”

“On dokuzu mu?” Piskopos fena halde üzüldü. “O halde... ah... o halde Lozan’daki toplantı bugün yapıldı. Ve çoktan sona erdi. Ah, ah... Yine her şeyi altüst ettim. Yine her şeyi altüst ettim.”

Piskopos Pennyfather elinde küçük bavulu, üzüntüyle Cromwell Yoluna çıktı. Ne yapacağını düşünüyor, sorunu çözümlemeye çalışıyordu. Şimdi gidip bir otel bulmalı... Hayır, hayır, buna gerek yok. Otelim var... Bertram’daki odayı dört gün için tutmuştum. Neyse ki şansım varmış... Gidip danışmadan anahtarı istedim mi tamam... Birdenbire aklına bir şey geldi. Cebinde ağır bir şey mi vardı?

Elini cebine sokarak, kocaman, ağır bir anahtar çıkardı. Bunu tanımıştı. Sevinçle, on dokuz numaralı odanın anahtarı, dedi. Tamam.

Gelgelelim hemen geri dönmek hoşuna gitmiyordu. Şimdi Lozan’da oturup ilgi çekici şeylerden söz edecektim. Olacak şey mi bu?

Gözü bir sinemanın kapısındaki afişe ilişti. *Erika’nın Duvarları*. İşte bu çok iyi... Herhalde filmin konusunu İncil’den aldılar. Bakalım aslına ne kadar sadık kalmışlar.

Piskopos Pennyfather filminden çok hoşlandı. A pa bunun İncil’deki hikâyeyle hiçbir ilgisi yoktu o da başka.

Erika’nın Duvarları filmdeki genç kadının evlilik yeminlerinin bir simgesiydi. Anlaşılan bu duvarlar birkaç kere yıkıldıktan sonra güzel yıldız, uzun süreden beri gizlice sevdiği sert, gençle karşılaşmıyordu. Mutlu çift bu kez duvarları yıkılmayacak, zamanın aşındırmasına daha iyi karşı koyacak bir şekilde yapmaya karar veriyorlardı. Aslında yaşlı bir din adamının beğeneceği türden bir film değildi. Ama Piskopos Pennyfather filminden çok hoşlandı. Hayat hakkındaki bilgi ve tecrübesinin arttığına inanıyordu.

Gece çok güzeldi. Piskopos Pennyfather otele doğru yürüdü. Tabii önce yanlışlıkla kendisini ters yöne götüren bir otobüse bindiyse de yanlışını çabuk fark etti.

Yaşlı adam Bertram Oteli'ne geldiği zaman gece yarısı olmuştu. Otelde sanki herkes yatmak için odasına çekilmiş gibi bir hava vardı. Asansör en üst katta olduğu için Piskopos Pennyfather merdivenlerden çıktı. Odanın önüne gelince, cebinden anahtarını çıkardı. Bunu kilide sokarak, kapıyı açtı.

“Hey Tanrım! Hayal mi görüyorum? Ama kim?... Neden...” Yaşlı adam havaya kalkmış olan kolu çok geç fark etti... Sonra kafasının içinde yıldızlar, havai fişek gibi patladı.

İrlanda postası sabaha karşı daha da koyulaşan karanlığı yararak hızla ilerliyordu.

Arada sırada dizel lokomotif cadıları bile ürkütecek bir ses çıkarıyordu. Tren tam zamanında istasyonlara erişmişti. Saatte yüz kırk kilometreden fazla bir hızla gidiyordu.

Sonra birdenbire fren çekildi... Tekerlekler rayların üzerinde inlediler. Tren ağırlaştı... Ağırlaştı... Tren duraklarken pencereden başını çıkaran güvenlik memuru ilerideki kırmızı ışıkları gördü. O arada yolcularдан bazıları da uyanmışlardı.

Olanlardan endişelenen yaşlı kadın kompartımanın kapısını açarak dışarı koridora baktı. İleride vagonun kapılarından biri aralanmıştı. İhtiyar bir rahip trene biniyordu. Adamın bembeyaz gür saçları vardı. Kadın, herhalde ne olduğunu anlamak için trenden inmişti, diye düşündü.

Sonra koridorun ucundan biri, “Bir işaretin önünde durduk,” dedi.

İhtiyar kadın kompartımanına çekilerek, tekrar uyumaya çalıştı.

Daha ilerde bir işaret kulübesinden çıkmış olan bir adam elindeki feneri sallayarak koşuyordu. Ateşçi lokomotiften indi. Trenden atlamış olan güvenlik memuru da onun yanına gitti. O sırada lambalı adam da

yaklaşmıştı. Soluk soluğaydı. Hem soluk almaya, hem de konuşmaya çalışıyordu.

“İleride büyük bir kaza oldu. Marşandiz raydan çıktı...”

Makinist lokomotifin penceresinden baktı. Sonra da diğerlerine katılmak için yere atladı.

Trenin sonunda ise başka şeyler oluyordu. Yola tırmanan dört adam son vagona, kendileri için açık bırakılmış olan kapıdan içeri giriyorlardı.

Onları ayrı ayrı vagonlarda yolculuk yapan altı yolcu karşıladı. Adamlar, bu işin ustası olduklarını gösteren bir hızla posta vagonunu ellerine geçirdiler.

Sırtında, biletçininkinden hiç ayırt edilmeyen üniforma olan bir adam, duran trenin koridorlarında ilerleyerek soruları cevaplandırdı.

“İleride hat kapanmış!”

“Ancak on dakika bekleriz. Daha fazla değil. O kadar önemli bir şey yok.”

Adamın dostça tavrı, yolcuların endişelerini gideriyordu.

O arada makinist, ateşçi ve güvenlik memurunu iyice bağlayıp, ağızlarını tıkamışlardı. Şimdi adamlar sessiz sedasız lokomotifin yanında yatıyorlardı.

Lambalı adam seslendi. “Bu tarafta her şey tamam.”

Posta kompartımanındaki kasa hırsızları harekete geçmişlerdi bile. Biraz sonra pencereden posta çantaları yolun kenarında bekleyen adamlara atılıyordu.

Yolcular ise kompartımanlarında birbirlerine şikâyet ediyor, “Artık trenler eskisi gibi değil,” diye başlarını sallıyorlardı.

Sonra içlerini çekerek, yerlerine yerleşirken karanlıkların arasından bir egzoz gürültüsü duyuldu.

Bir kadın, “A!” diye bağırdı. “Bu jet mi ne?”

Başka biri mırıldandı. “Hayır... Yarış arabası sanırım...” Gürültü uzaklaşarak kayboldu...

On iki kilometre ilerdeki Bedhompton Yolu'nda kamyonlar konvoy olmuş kuzeye doğru gidiyorlardı. Büyük, beyaz bir yarış arabası yıldırım hızıyla yanlarından geçti.

On dakika sonra otomobil anayoldan sapıyordu.

B. Yokuşunun köşesindeki garajın kapısında "Kapalı" yazılıydı. Ama büyük kapılar beyaz araba içeri girdikten sonra tekrar kapandı. Üç adam, adeta delice bir hızla çalıştılar. Arabanın plakaları çıkarılarak, yerlerine yenileri takıldı. Şoför çabucak ceketıyla kasketini değiştirdi. Önce beyaz süet ceket giymişti. Şimdiyse siyah deriydi.

Arabayla tekrar dışarı çıktı. O ayrıldıktan üç dakika sonra bir rahibin kullandığı eski bir Morris Oxford, zangırdarak caddeye çıktı. Köy yollarına sapa sapa ilerledi.

Daha sonra Morris Oxford'un bir çitin önünde durduğunu, yaşlıca bir adamın da bunun üzerine eğilmiş olduğunu gören bir kamyonet şoförü hemen yavaşladı.

Şoför pencereden hemen başını uzatarak, "Arıza mı var?" diye sordu. "Yardım edebilir miyim?"

"Teşekkür ederim, çok nazıksınız. Farlarıma bir şey oldu."

İki şoför birbirlerine sokularak etrafı dinlediler. "Tamam... Etrafta kimse yok."

İki tane Amerikan tipi, pahalı ve lüks bavul Morris Oxford' dan alınarak kamyonete kondu.

Bir iki kilometre ileride, kaba bir toprak yola saptı. Aslında buradan zengin bir malikânenin arkasına çıkılıyordu. Eskiden ahır olduğu anlaşılan geniş garajda büyük beyaz bir Mercedes araba duruyordu. Kamyonetin şoförü bir anahtarla Mercedes'in bagajını açarak bavulları oraya koydu. Kapağı da kapadıktan sonra tekrar kamyonete atlayarak uzaklaştı.

ALTI

Ertesi sabah Elvira Blake mavi göğre bakarak, güzel bir sabah, diye düşündü. Londra'nın güzel sabahlarından biri. Sonra bir telefon kulübesine girerek, Onslow Meydanı'ndaki evin numarasını çevirdi. Bridget'le konuşmak istiyordu.

“Alo?...”

“Ah, Elvira, sen misin?” Bridget'in sesi heyecanlı ve üzüntülüydü. “Mahvolduk... İşler karıştı. yengen Bayan Melford dün akşamüstü anneme telefon etmez mi?”

“Ne benim için mi?”

Bridget, “Evet,” diye inledi. “Öğle vakti ona telefon ettiğim zaman rolümü çok iyi yaptım. Fakat yengen senin dişlerin için endişelenmiş. ‘Ya ateşi varsa, ya bir şey olursa?’ demiş durmuş. Sonunda dayanamayıp dişçiye telefon etmiş. Tabii o zaman senin oraya hiç gitmediğin ortaya çıkmış. Melford Mildred yengen bunun üzerine hemen annemi aramış. Telefona ben cevap verseydim işleri düzeltirdim belki. Ama ne yazık ki, annem telefonun hemen yanındaydı. Atılıp almacı da elinden alamazdım. Annem yengene burada olmadığını söyledi. O zaman ne yapacağımı şaşırdım.”

“E, peki, ne yaptın?”

Bridget, “Sanki hiçbir şeyden haberim yokmuş gibi davrandım,” dedi. “Sadece senin Wimbledon’da bazı tanıdıklara gitmek istediğini... daha doğrusu öyle sandığımı söyledim. Aklıma Wimbledon’dan başka bir yer gelmedi.”

Elvira içini çekti. “Ne yapalım... Neyse bir yalan uydururum. Örneğin... eski mürebbiyelerimden birinin Wimbledon da oturduğunu söylerim. yengem böyle etrafı telaşa verince bütün işler karışmış...”

Bridget, “İrlanda’ya gidebildin mi?” diye sordu. “Her şey... yolunda mı? İstediklerin oldu mu?”

Elvira homurdandı. “İstedığimi öğrendim. Bir şeyin doğru olmadığını umuyordum. Ne yazık ki, doğruymuş. Şimdi... bu konuda... ne yapacağımı bilmiyorum.”

Bridget bağırdı. “Tehlikede misin, Elvira?”

“Sen de melodrama bayılırsın, Bridget... Sadece benim dikkatli davranmam gerek. İşte o kadar. Çok dikkatli davranmam.”

“Öyleyse hayatın tehlikede.”

Kısa bir sessizlik oldu. Sonra Elvira, “Galiba,” diye mırıldandı. “Benim hayalim çok geniş...”

Elvira telefonu kapadıktan sonra santraldan başka bir şehirden bir numarayı istedi. Karşıdan cevap gelir gelmez de ince, titrek bir sesle konuşmaya başladı.

“Alo? Mildred yenge?... Evet, evet benim... Ah, çok... çok üzgünüm... Maddy’ciği görmeye gittim... Bizim yaşlı matmazeli hatırlıyorsunuz değil mi?... Evet, bir mektup yazdım ama postaya vermeye unuttum... Mektup hâlâ cebimde... Şey, evet. Fakat Maddy çok hasta... Bakacak kimsesi de yok. Nasıl olduğunu anlamak için oraya kadar gittim. Evet, Bridget’lere gidecektim. Ama Maddy sorunu çıkınca iş değişti... Aldığınız haberi anlayamadım... Herhalde başka bir hastayı benimle karıştırdı... Geldiğim zaman her şeyi anlatırım. Evet, bu akşamüzeri... Ama gerçekten çok üzgünüm, Mildred yenge. Şimdilik

izninizle... Hoşça kalın.” Elvira telefonu kapadıktan sonra, öfke ve sınırlılıyla içini çekti. İnsan herkese bu kadar yalan söylemek zorunda kalmasaydı ne iyi olurdu...

Telefon kulübesinden çıktı. Aynı anda gözü gazetecinin elinde tuttuğu gazeteye ilişti. İri puntolarla atılan başlık dikkat çekiyordu.

BÜYÜK TREN SOYGUNU HAYDUTLAR İRLANDA POSTASINI SOYDU

Egerton, Forbes ve Wilborough Hukuki Danışma Şirketi’nin bürosu Blomshury’de, henüz bir değişikliğe uğramamış olan o büyük ve gösterişli eski binalardan birindeydi. Bu hukuk bürosu neredeyse yüz yıl önce kurulmuştu. İngiltere’nin toprak sahibi asillerinin çoğu buraya bağlı çalışan avukatların müvekkilleriydiler.

Büronun kurucularından Egerton’un torunu olan Egerton elli iki yaşlarında bir adamdı. O da büyükbabasının, amcasının ve babasının eskiden yaptığı gibi birkaç ailenin hukuk danışmanlığını yapıyordu.

Avukat o sabah büyük ve zarif maun masasının başında oturuyor ve biraz önce içeri giren, uçuk sarı saçlı, zayıf bir kızı ilgiyle süzüyordu.

“Vay vay vay... Çok hoş bir sürpriz bu. Seni son gördüğüm zaman on bir yaşıydın. Hım... Sen İtalya’daydın değil mi? Son zamanlarda bütün kızların gittiği yerlerden birinde okuyordun.”

Elvira, “Evet,” diye cevap verdi. “Kontes Martinelli’nin okundaydım. Oradan ayrıldım artık. Geleceğim hakkında bir karar verinceye kadar Kent’de Malford’ların yanında oturacağım.” Bir an duraksadıktan sonra da ekledi. “Yapmak istediğim her şeyi önce sizin onaylamanız gerekmiyor mu?”

Egerton’un zekâ dolu gözlerinde tuhaf bir ifade belirdi. “Babanın vasiyeti dolayısıyla ben de senin veli ve vasilerinden biriyim. Onun

için istediğin zaman gelip benimle konuşabilirsin. Seni üzen bir şey mi var?”

“Hayır. Pek yok. Ama... doğrusunu isterseniz bana kimse bir şey söylemiyor. Kendim hakkında hiçbir şey bilmiyorum... Yani... örneğin ne kadar param var... İstersem bununla ne yapabilirim. Yakında yirmiye basacağım.”

“Doğru mu? O kadar oldu demek? Bunun farkında bile değilim. Pekâlâ... Kendin hakkında neler biliyorsun bakalım, Elvira? Ya ailen hakkında?”

“Babamın ben beş yaşındayken öldüğünü... Annemin ben iki yaşındayken babamı bırakıp kaçtığını... Annemi hatırlamıyorum bile. Babamı da şöyle hayal meyal hatırlar gibiyim. Zaten çok yaşlıydı. On-
dan çok korkardım. Öldükten sonra önce babasının teyzesine gittim. Teyze de ölünce Derek Luscombe amca ve kız kardeşiyle oturmaya başladım. Sonra Derek amcanın kardeşi evlenip Afrika'ya yerleşti. Ben de İtalya'ya gittim. Derek amca şimdi de beni Melford'ların yanına yerleştirdi. Onlar Derek amcanın akrabası oluyor. Mildred yenge çok iyi bir kadın. Benden küçük iki kızı var.”

“Oradan memnun musun?...”

“Bunu henüz bilmiyorum. Çünkü oraya tam anlamıyla yerleşmiş değilim...” Elvira bir an durdu. “Ben asıl ne kadar param olduğunu öğrenmek istiyorum. Param... çok mu?”

Egerton iyice ciddileşmişti artık.

“Evet,” diye cevap verdi. “Baban çok zengin bir adamdı. Sen de onun tek çocuğusun. Öldüğü zaman asalet unvanı ve malikânesi bir kuzenine geçti. Ama baban kendi servetinin hepsini sana bıraktı, Elvira. Sen çok zengin bir kızsın. Daha doğrusu yirmi birine bastığın zaman zengin olacaksın.”

Elvira kaşlarını kaldırdı. “Yani şimdi zengin değil miyim?”

Egerton, “Şimdi de zenginsin,” dedi. “Ama paranı, yirmi bir yaşına basıp reşit oluncaya veya evleninceye kadar istediğin gibi kullanamazsın. Yirmi birine girince yaklaşık olarak altı yüz, yedi yüz bin sterlinlik bir servetin olacak.”

Derin bir sessizlik oldu. Sonra Elvira birdenbire sordu. “Ben ölürsem bu para kime kalır?”

“Şimdiki durumda en yakın akrabana kalır.”

“Ya evlendikten sonra ölürsem? O zaman bu parayı kocam mı alır?”

“Evet.”

“Evlenmezsem, en yakın akrabam annem olduğuna göre parayı o alır... Ben annemi tanımıyorum bile... Şey o beni hiç görmek istemedi mi?”

Avukat, “Sanırım görmek istedi,” diye mırıldandı. “Ama kendisi... bazı hareketleriyle... hayatını altüst ettiği için senin kendinden uzakta büyütülmenin daha iyi olacağını düşündü. Bunu senin iyiliğin için yaptı herhalde.”

Elvira ayağa kalktı. “Bütün bunları bana anlattığınız için çok teşekkür ederim. Çok naziksiniz.” Elini uzatarak, şirin şirin ekledi. “Önemli bir işinizi engellemediğimi umarım. Sizi rahatsız etmedim ya?”

O çıktıktan sonra Egerton uzun süre kızın arkasından kapıya baktı. Sonra da telefona uzanarak Albay Luscombe’i aradı.

“Alo? Derek? Ben Richard Egerton. Biraz önce Elvira buradaydı.”

“Elvira mı?” Derek Luscombe’in sesinden duyduklarından çok şaşırıldığı anlaşılıyordu. “Sana neden gelmiş? Başı dertte filan değil ya?”

“Hayır, hayır. Pek sanmıyorum. Aksine kızın... nasıl anlatayım bilmem... hayatından çok memnunmuş hatta kendiyle gururlanıyormuş gibi bir hava vardı. Ekonomik durumunu iyice öğrenmek istedi.”

Albay Luscombe telaşla, “Bunu ona söylemediğini umarım,” diye bağırdı.

“Neden? Gerçeği saklamaya ne gerek var!”

“Ne bileyim, bana bir kızın ilerde böyle bir servete konacağını bilmesi pek iyi olmazmış gibi geliyor.”

“Bunu ona biz söylemezsek nasıl olsa başkası söyler. Elvira’nın her şeye hazır olması gerek. Para, sorumluluk demektir.”

“Evet ama kız hâlâ çocuk denecek yaşta.”

“Doğrusu ben aynı görüşte değilim... Sevgilisi kim? Elvira’ nın bir sevgilisi var değil mi?”

Albay Luscombe soğuk soğuk, “Ne münasebet,” dedi.

“Yani biz onu gayet terbiyeli bir şekilde büyüttük. En ciddi ve sıkı okullara yolladık. İtalya’da da yine dikkatle seçilen bir yerde kaldı. Eğer böyle bir şey olsaydı bunu hemen duyardım.”

“Bak dostum, ben araştırdım. Kızın bir sevgilisi var. Üstelik bu bizim uygun bulmadığımız birisi.”

“Neden böyle söylüyorsun, Richard? Neden? Genç kızlar hakkında ne biliyorsun ki?”

Egerton alaylı bir tavırla güldü. “Bir hayli şey biliyorum, dostum. Geçen yılki üç müvekkilimi unutmadım. Bunlardan ikisi mahkemece vesayet altına alındılar. Üçüncüsü ise annesiyle babasını zorlayarak onların onayını aldı ve sonu felakete sonuçlanacak bir evlilik yaptı. Artık kızlar eskisi gibi değil. Şartlar o kadar değişt i ki. Onları doğru dürüst yetiştirmek gittikçe güçleşiyor. Sen Elvira’ya göz kulak ol, Derek. Kız hakkında biraz araştırma yap. Bakalım amacı nedir? Elvira’nın sordukları hiç hoşuma gitmedi doğrusu. Kız öldüğü zaman parasının kime kalacağını öğrenmeyi neden istiyordu?”

“Çok garip. Elvira bana da aynı soruyu sordu, Richard.”

“Öyle mi? Derek, sana söylüyorum, bir araştırma yap. Bence Elvira’nın hiç hoşumuza gitmeyecek bir sevgilisi var... Bak sonradan söylemedin, deme.”

YEDİ

Piskopos Pennyfather önce kararlaştırıldığı gibi Londra'dan gelen 6.30 treninden çıkmayınca kâhyası Bayan Mc Crae biraz sinirlendi. Ama kadının kaygılandığı söylenemezdi. Böyle şeylere alışmıştı artık. Piskopostan bir haber çıkmasını beklemekten başka yapılacak bir şey yoktu. Bir gün sonra Piskopos Pennyfather'in eski arkadaşı Başdiyakos Simmons ziyarete gelecekti. Piskopos böyle görüşmeleri her zaman hatırlardı. Onun için ya kendi gelirdi ya da bir telgraf.

Ama ertesi gün de yaşlı adamdan ses çıkmayınca Bayan Mc Crae tasalanmaya başladı.

Sonunda sessiz bir gün daha geçince kâhya kadın harekete geçmeye karar verdi. İlk olarak Londra'ya Bertram Oteli'ne telefon ederek, Bayan Gorringe'le konuşmak istedi.

“Bayan Gorringe, Piskopos Pennyfather hâlâ otelde mi?”

Bayan Gorringe, “Telefon etmeniz iyi oldu,” diye cevap verdi. “Piskoposun cuma veya cumartesi günü Lozan'dan döneceğini sanıyorduk. Ama hiçbir haber çıkmadı. Tabii odası düne kadar tutuluydu. Gelgelelim dün de dönmedi. Üstelik bir haber de göndermedi. Eşyalarının önemli bir bölümü hâlâ odasında. Bavulları ne yapacağımıza bir türlü karar veremedik. Tabii...” Bayan Gorringe sözlerine endişeyle devam etti. “Piskoposun bazen... unutkanlığının tuttuğunu biliyoruz.”

“Bazen mi? Bazen mi?”

Bayan Gorringe, “Bizde zor durumdayız,” dedi. “Odasını ondan sonra gelecek başka bir müşteriye ayırmıştık. Ne yapacağımızı bilmiyoruz...”

Bayan Mc Crae almacı yerine koyduktan sonra bir süre telefonun yanında oturdu. Çok endişelendiği belliydi. Piskoposun başına bir şey gelmesinden korkmuyordu. Yaşlı adam bir kaza geçirseydi kendisine mutlaka haber verirlerdi. Bundan emindi. Bayan Mc Crae kendi kendine, neyse, diye mırıldandı. Bu gece Başdiyakos Simmons geliyor. O ne yapılması gerektiğini bilir. Artık her şey ona bağlı.

Bayan Mc Crae o akşam Başdiyakos Simmons’u endişeyle karşıladı. Özür dileyerek durumu anlattı. Adam soğukkanlılığını kaybetmedi. O da piskoposun başına bir şey geldiğini düşünmüyordu.

Her zamanki nazikliğiyle, “Üzülmeyin, Bayan Mc Crae,” dedi. “Bizim dalgın Pennyfather’i ne yapar eder buluruz... Siz hiç endişelenmeyin.”

Başdiyakos, Bayan Crae’nin hazırladığı nefis yemeklerden sonra telefonun başına geçti. Masrafa aldırıyor, sağı solu arayıp duruyordu.

Simmons tekrar Bertram Oteli’ne telefon ederek olanların ayrıntılarını elinden geldiği kadar öğrenmeye çalıştı.

Piskopos Pennyfather 19 Kasım günü akşamüzeri otelden ayrılmıştı. Bu kesinlikle biliniyordu. Yaşlı adam küçük bir bavul almış, diğer eşyalarını odasında bırakmıştı. Piskopos Pennyfather otelden doğrudan doğruya havaalanına gitmişti. Kapıcı Michael Gorman piskoposu bir taksiye bindirmiş ve onun isteği üzerine şoföre kendisini Athenaeum Kulübüne götürmesini söylemişti. Bertram Oteli’ndekilerden yalnız kapıcı en son onu görmüştü. A, evet... Ufak bir ayrıntı vardı. Piskopos Pennyfather odasının anahtarını resepsiyona bırakmayı unutmuş, yanına almıştı.

Başdiyakos telefonu kapadıktan sonra bu kez de Doktor Weissgarten'i aradı. Weissgarten tanınmış bir din bilginiydi. Kuşkusuz onu da Lozan'daki toplantıya davet etmişlerdi.

Doktor Weissgarten öfkeyle, "Pennyfather mi?" diye homurdandı. "Onun da toplantıya katılması gerekiyordu. Neden gelmedi bilmem. Oysa kendisine sorduğum zaman bana mutlaka geleceğini söylemişti. Üstelik bir hafta önce olmuştu bu konuşma."

"Yani... Pennyfather, Lozan'daki toplantıya gelmedi mi?"

"Deminden beri onu söylüyorum ya! Pennyfather'in toplantıya mutlaka katılması gerekiyordu!"

Başdiyakos Simmons kaygıyla almacı yerine bıraktı. Piskopos Pennyfather, Lozan'daki toplantıya katılmamıştı. Peki nereye gitmişti bu adam?

Simmons bir an düşündükten sonra bu sefer de havaalanını aradı. Piskopos Pennyfather'in 18 Kasım'da gece 9.40'da Londra'dan kalkan Lozan uçağında yer ayırttığını söylediler. Ama Piskopos uçağa binmemişti...

Başdiyakos biraz geride kaygıyla bekleyen Bayan Mc Crae'ya döndü. "Eh... Yavaş yavaş bir şeyler öğrenmeye başlıyoruz... Hım... Şimdi... Pennyfather otelden çıkınca bir taksiye binerek Athenaeum Kulübü'ne gitmiş... En iyisi şimdi kulübü aramalı."

Kulüpten Simmons'a kesin bilgi verdiler. Athenaeum'da iyi tanınan Piskopos Pennyfather, 19 Kasım akşamı 7.30'da orada yemek yemişti...

İşte o zaman başdiyakos o ana kadar gözünden kaçan bir şeyin farkına vardı. Uçak bileti ayın 18'i için alınmıştı. Halbuki Piskopos Bertram Oteli'nden 19 Kasım'da ayrılmıştı. Durum yavaş yavaş anlaşılıyordu. Başdiyakos Simmons kendi kendine, ihtiyar budala, diye mırıldandı. Bizimki tarihleri güzelce karıştırmış. Bundan eminim.

Şimdi adam derin derin düşünüyordu. Pennyfather otelden Athenaeum Kulübü'ne gitmiş. Orada yemek yiyip çıkmış. Herhalde oradan da Kensington Havaalanı'na gitti. Sanırım orada kendisine biletin üzerinde bir gün öncesinin tarihi bulunduğunu söylediler. O zaman Pennyfather de katılmak istediği toplantının çoktan sona ermiş olduğunu anladı.

Başdiyakos Simmons, Bayan Mc Crae'ye dönerek bunları ona da anlattı.

Bayan Mc Crae başını salladı. "Herhalde öyle oldu, efendim."

Simmons, "Peki, Pennyfather ondan sonra ne yaptı?" diye sordu.

Bayan Mc Crae kendinden emin cevap verdi. "Oteline döndü tabii. Eşyalarını alması için Bertram'a dönmesi gerekirdi."

Başdiyakos, "Doğru," dedi. "Pekâlâ... Pennyfather küçük bavulıyla terminalden çıktı ve oteline geri döndü. Veya hiç olmazsa oteline gitmeye karar vererek yola çıktı. Ama... bizimki hiçbir zaman otele erişemedi." Bir an durdu. Sonra da endişeyle devam etti. "Yoksa... erişti mi? Onu otelde kimse görmemiş. O halde yolda Pennyfather'in başına ne geldi."

"Eğer bir kaza geldiyse."

"Evet, Bayan Mc Crae bu da önemli tabii... Üzerinde kimliğini tesbite yarayacak bir sürü kâğıt olduğunu söylemişsiniz." Durakladı. Sonra da endişeyle, "Galiba," dedi. "Polise haber vermek zorunda kalacağız. En iyisi bu."

Bayan Marple, Londra'nın tadını çıkarmakta hiç güçlük çekmiyordu. Evi için bazı şeyler almaya gitmediği zaman gençlik günlerinden hatırladığı yerlere ve dükkânlara gidiyordu. Bunun asıl nedeni meraklı. Yaşlı kadın kendi kendine, orası hâlâ duruyor mu acaba, diye soruyordu. Bu gezintilerin çoğu eski anıların canlanmasına, Bayan Marple'in tatlı dakikalar geçirmesine neden oluyordu. Tabii yaşlı ka-

dının hatırladığı bazı evler yıllara karşı koyamamışlardı. Örneğin, Thomas amcanın konağı apartman haline sokulmuş, kuzeni Leydi Muridew'inki ise tamamıyla yıkılmıştı.

Bayan Marple ılık ve güneşli bir günde otobüse binerek Battersea Köprüsüne gitti. Yaşlı kadın hem bir zamanlar mürebbiyesinin oturduğu evi görerek çocukluk günlerine dönmeyi, hem de Battersea Parkında dolaşmayı istiyordu.

Bayan Marple mürebbiyesinin küçücük evinin yerini pırıl pırıl beton bir apartmanın almış olduğunu görünce içini çekerek Battersea Parkına girdi. Yürümekten çok hoşlanırdı. Ne yazık ki, son zamanlarda fazla yürüyemiyor, çabucak yoruluyordu. Bu yüzden gölün kenarına bir çayhane yapılmış olduğunu görünce çok sevindi.

Çayhane kalabalık değildi. İçerde arabalı birkaç anne ve bir iki çift vardı. Seviştikleri daha ilk bakışta belli olan genç çiftler. Bayan Marple bir tepsi alarak buna bir fincan çayla, iki pasta koydu. Tam çay zamanıydı. Yaşlı kadın çayını içip, pastaları yedikten sonra iyice dinlendiğini hissetti. Neşeyle etrafına bakındı, sonra da sandalyesinde dikleşti.

A.. Tuhaf... Çok tuhaf bir rastlantı bu... Önce o lokantada karşılaştık. Şimdi de burada. Ama... hayır. Bu uçuk sarı saçlı kız Bess Sedgwich değil. Kız ondan çok genç... A, şimdi anladım. Leydi Sedgwich'in kızı bu. Leydi Selina'nın dostu Albay Luscombe'le Bert-ram Oteli'ne gelen genç kız. Ama yanındaki geçen gün lokantada Leydi Sedgwich'le yemek yerken gördüğüm delikanlı. Bundan hiç kuşku yok. Aynı yakışıklı yüz... Aynı atmacaninkine benzeyen sert profil... Aynı haşinlik ve yırtıcılık... Ve güçlü, erkeksi çekicilik. Bayan Marple hâlâ düşünüyordu. Kötü bir genç o. Hain... Ahlaksız... Bu durum hiç hoşuma gitmedi. Önce kızın annesiyle beraberdi, şimdi de kızıyla... Ne anlama geliyor bu?

Herhalde iyi bir anlama gelmiyordu. Bayan Marple bu iki buluşmanın da gizli olduğundan emindi. Şimdi de iki gencin masada bir-

birlerine doğru eğilişlerini seyrediyordu. Neredeyse saçları birbirine değecekti. Öyle de heyecanlı konuşuyorlardı ki.

Bayan Marple, genç kızın yüzü, dedi. Evet, kız âşık. Ancak gençlerde görülebilecek bir şekilde, delicesine, ümitsizce âşık. Peki ama vasisi nasıl bir adam? Kızın Londra'da başıboş dolaşmasına ve bu pek hoş karşılanmayan delikanlıyla gizlice buluşmasına nasıl göz yumuyor... Herhalde herkes kızın başka bir yerde olduğunu sanıyor. Onun bir sürü yalan uydurduğu bir gerçek.

Bayan Marple dışarı çıkarken iki gencin oturduğu masanın önünden geçti. Şüphe çekmemeye çalışarak adımlarını ağırlaştırdı. Gelgelelim gençler çok yavaş sesle konuşuyorlardı. Bu yüzden onların ne söylediklerini anlayamadı. Delikanlı konuşuyor, kız dinliyordu. Yüzünde de yarı memnun, yarı korku dolu bir ifade vardı.

Bayan Marple kendi kendine, acaba birlikte kaçmayı mı düşünüyorlar, diye sordu. Kızın henüz reşit olmadığı belli.

Yaşlı kadın çayhanenin yanındaki küçük araba parkına gitti. Buraya otomobiller bırakılmıştı. Bayan Marple birkaç adım ilerledikten sonra bunlardan birinin yanında durdu. Arabalardan fazla anlamazdı ama yeğenlerinden birinin yarışa meraklı olduğundan bu tip otomobiller hakkında bazı şeyler öğrenmişti. Şimdi yanında durduğu da bir yarış arabasıydı. Bayan Marple bunu bir gün evvel Bertram Oteli'nin yakınında gördüğünü hatırlıyordu. Otomobili yalnız uzunluğu, tuhaf biçimi ve kuvvetli görünüşünden dolayı değil, numarası yüzünden de hatırlıyordu. Çünkü üzerinde FAN 2266 yazılı plaka, ihtiyar kadının çağrışımla bazı şeyleri hatırlamasına neden olmuştu. FAN 2266, Bayan Marple'in aklına kuzeni Fanny Godfrey'i getirmişti. Zavallı Fanny kekemeydi. "B-b-b-b-benim, ik-ik-iki gözüm."

Bayan Marple arabanın numarasına baktı. FAN 2266. Evet, aynı otomobildi bu. Yaşlı kadın Battersea Köprüsü'nün diğer tarafına geçip,

ilk gördüğü taksiyi çevirirken derin derin düşünüyordu. Çok endişeliydi.

Bir şeyler yapmalıyım. Durumu düzeltmeliyim. Durakladı. Hangi durumu? Hem ne yapabilirim? Her şey o kadar belirsiz ki...

Gazete satıcıları haykırarak son olayları haber veriyorlardı. Bayan Marple dalgın dalgın onları dinledi.

Tren soygununda yeni gelişme!"

Bayan Marple, aman, diye düşündü. Artık her gün ya bir banka soyuluyor, ya bir tren ya da zırlı bir kamyon... Bu adamlar da işi iyice azıttılar artık.

SEKİZ

Oldukça iriyarı olan Başmüfettiş Fred Davy, kendi kendine bir şarkı mırıldanarak, Scotland Yard'da Cinayet Şubesi'nin koridorunda dolaşıyordu. Onun bu huyunu herkes çok iyi bilirdi. Bu yüzden diğerleri pek aldırıyor sadece arada sırada aralarında, "Baba yine ava çıkmış," diye fısıldaşıyorlardı.

Fred Davy'nin dolaşması genç Müfettiş Campbell'in odasında sona erdi. Campbell kâğıt dolu bir masanın başına geçmiş harıl harıl çalışıyordu.

Fred Davy'i görünce, saygılı bir tavırla, "Günaydın, efendim," dedi. Tabii başmüfettiş yokken ondan 'Baba' diye söz ederdi. Ama bunu henüz Fred Davy'nin yüzüne söyleyecek kadar yükselmemişti. "Size ne gibi bir yardımda bulunabilirim."

Başmüfettiş bir sandalye çekerek oturdu. "Bir ortadan kaybolma olayı var değil mi? Bu bir otelde mi olmuş ne? Neydi oranın adı? Bertram Oteli miydi?"

Campbell, "Evet efendim," diye cevap verdi. "Bertram Oteli. Yöneticileri ve çalışanları oldukça kibar, sakın, eski tip bir yer orası."

Baba kaşlarını kaldırdı. "Öyle mi?... İşte bu çok ilginç."

Müfettiş Campbell, neden ilginç acaba, diye düşündü. Ama bunu açıkça sormadı. Çünkü İrlanda postası soyulduğundan beri amirle-

rinin sinirleri iyice gerilmişti. Soyguncuların bu başarısını hatırladıkça öfkeleniyordu.

Baba sordu. “Kaybolan kim? Nasıl olmuş bu? Sebebi nedir?”

Campbell, “Kaybolan Piskopos Pennyfather adında biri efendim,” diyerek yaşlı adamı tarif etti. Öğrendiklerini anlattı. Sonra da, “Onun sağ salım çıkageleceğinden eminim,” diye ekledi. “Tabii biz soruşturma yapıyoruz. Bu olay... sizi çok mu ilgilendiriyor?” Genç adam merakını göstermemek için elinden geleni yapıyordu.

Baba başını salladı. “Hayır. Bu olay beni hiç ilgilendirmiyor. Benim asıl dikkatimi çeken olayın tarihi. Bir de Bertram Oteli tabii. Eğer oraya gidiyorsan ben de gelebilir miyim? Buna bir itirazın var mı? Merak etme, işine karışacak değilim. Ben sadece otelin nasıl bir yer olduğunu görmek istiyorum. Başdiyakos mu, piskopos mu neyse onun kaybolması iyi olmuş. Bizim için mükemmel bir fırsat bu. Biz oradayken bana, ‘efendim’ diye de hitap etme. Anladın mı? Sağa sola emirler ver. Ben de seni desteklerim.”

Müfettiş Campbell bu kez dayanamayarak, çok meraklandığını söyledi. “Orada önemli bir şey mi var, efendim? Yani başka bir olayla bağlantısı olan bir şey?”

Baba, “Henüz ortada bunu gösterecek bir delil yok,” diye cevap verdi. “Ama bizim mesleği bilirsin. İnsan bazen... nasıl anlatayım bilmem ki?... İçgüdüleriyle bazı şeyleri seziyor. Nedense Bertram Oteli bana inanılmayacak kadar iyi ve sakın bir yermiş gibi gelmiyor.”

Bayan Gorringe iki polisi danışmanın arkasındaki ufak, oldukça biçimsiz odalardan birinde kabul etti.

Müfettiş Campbell, “Tekrar zamanınızı aldığım için özür dilerim, Bayan Gorringe,” dedi gülümseyerek. “Sonuçta bize yardıma çalıştınız. Komiser Wedell’in sorduğu bütün sorulara cevap verdiniz. Ben komiserin raporunu okudum ama siz yine de Piskopos Pennyfather’in

kaybolması olayı hakkında bildiklerinizi bana da anlatırsanız çok memnun olurum.”

Bayan Gorringe, “Ben,” dedi. “Piskopos Pennyfather’in kaybolduğuna olanak vermiyorum. Bana kalırsa o bir yerde belki eski bir dostuyla karşılaştı ve onunla bir toplantıya, bir konferansa veya böyle bir şeye gitti. Piskopos Pennyfather o kadar dalgın bir adam ki.”

“Bavulları hâlâ burada mı?”

“Evet, hâlâ burada, Bay Campbell. Biz piskoposu Lozan’da sanıyorduk. O gece dönmeyince eşyaları valiz odasına koydurduk.”

“Kendisini hiç gören yok mu?”

“Hayır. Piskoposu 19 Kasım gecesi saat altı buçuktan sonra gören olmamış. Onu kapıcı o saatte taksiye bindirmiş.”

Baba o kalın ve sevecen sesiyle, “Piskoposun elinde sadece bir bavul vardı değil mi?” diye sordu. “Lacivert, ufak bir çanta? O akşam gitti ve bir daha da gözükmeydi. Anlıyorum.”

Bayan Gorringe kalkıp tekrar işinin başına dönmek istiyormuş gibi bir hareket yaptı. “Görüyorsunuz ya? Size yardım etmem mümkün değil. Çünkü bir şey bilmiyorum.”

Baba, “Sizin bize yardım etmeniz mümkün değil,” dedi. “Ama belki bize yardım edebilecek biri çıkabilir... Örneğin otelde çalışanlardan biri.”

“Kimsenin bir şey bildiğini sanmıyorum. Eğer bir şey görselerdi, hemen gelip bana haber verirdi.”

Baba neşeyle elini salladı. “Belli olmaz. Böyle şeyler hiç belli olmaz. Sonra müşterileri unutmayın. İçlerinde piskoposu tanıyan var mı?”

Bayan Gorringe kaşlarını çatarak düşündü. “Şimdi burada yaşlı bir kadın kalıyor. Kendisi taşradan geldi. Genç kızlığında da bir ara burada kalmış. Bana bunu uzun uzun anlattı. Adı Bayan Marple, sanırım o Piskopos Pennyfather’i tanıyor.”

“İyi... İşe ondan başlayabiliriz. Sonra piskoposun masasına bakan garson var. Yoksa oraya başgarson mu bakıyordu?”

Bayan Gorringe, “Tabii Henry’i unutmamak gerek,” diye mırıldandı.

Baba merakla sordu. “Henry de kim?”

Bayan Gorringe bir an hayretle başmüfettişe baktı. Dünyada Henry’i tanımayan biri olabileceğini aklı almıyordu sanki.

“Henry yıllardan beri burada,” dedi. “O geleli kaç yıl oldu, bunu ben bile bilmiyorum. Kendisi otele bu ağırbaşlı havayı verenlerden biridir.”

Birdenbire kapı açılarak eşikte bütün haşmetiyle Bay Humfries belirdi. İki adamı görünce hafifçe geriledi. Sonra da soru sorarcasına Bayan Gorringe baktı.

Kadın telaşla, “Bu iki beyefendi Scotland Yard’dan geldiler,” diye atıldı.

Bay Humfries başını salladı. “Ya... Evet, evet... Anlıyorum... Herhalde Piskopos Pennyfather konusu için geldiniz. Çok garip bir olay. Zavallı adamcağıza bir şey olmadığını umarım.” Bay Humfries hayranlıkla ekledi. “Eski tip piskoposlardandır o.”

Bayan Gorringe de gururla, “Bizim sürekli müşterilerimiz vardır,” diyerek gülümsedi. “Onlar her yıl gelirler. Otelde bir sürü Amerikalı da kalıyor. Boston’lular. Washington’lular. Sessiz ve kibar insanlar.”

Baba sabırsızlıkla kımıldandı. “Söz ettiğiniz yaşlı hanımla görüşebilir miyiz? Adı Marple’dı değil mi? Bayan Marple... Sonra Henry’yle de konuşmak isteriz.”

Bay Humfries, “Tabii, tabii,” diye mırıldandı. “Bayan Marple, onu salonda şimdi gördüm. Şöminenin önüne oturmuş yün örüyor. Kabarık beyaz saçlı, ihtiyar bir kadın. Eğer sizi onunla tanıştırmamı arzu ederseniz...”

“Hayır, hayır. Biz bunu hallederiz.” Baba, Müfettiş Campbell’e döndü. “Bu konuyla ben ilgileneyim mi efendim? Sizin çok önemli bir randevunuz olduğunu biliyorum.”

Campbell hemen durumu anlayarak, rol yapmaya başladı. “Evet, evet. Bayan Marple’dan fazla bir şey öğreneceğini sanmıyorum ama bir kez şansını dene.”

Bay Humfries onları başıyla selamlayarak kendi odasına girdi. “Bayan Gorringe, lütfen bir dakika gelir misiniz?”

Bayan Gorringe adamın peşinden koştu. Kapıyı arkasından sıkıca kapadı.

Bay Humfries sinirli sinirli odada bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu. Sert bir sesle, “Şimdi ne istiyorlar?” diye sordu. “Komiser Wedell gereken bütün soruları sordu.”

Bayan Gorringe kuşkuyla ona baktı. “Belki de formalite icabı geldiler. Bir, iki kişiyle konuşup gidecekler.”

“Sen hemen Henry’nin kulağını bük. En ufak bir hata bile pahalıya malolur.”

Bayan Gorringe hayretle adama baktı. “Ama... Müfettiş Campbell...”

Humfries, “Benim Müfettiş Campbell’e aldırdığım yok,” diye homurdandı. “Beni düşündüren onun yanındaki... O adam kim biliyor musun?”

“Kim?”

“Başmüfettiş Fred Davy. Tilkilere kurnazlık öğretecek bir adamdır. Burada ne işi var onun? İşte bunu öğrenmek isterdim. Şirin ama aptal bir adam tavrı takınmış, bir sürü soru soruyor. Doğrusu bu durum hiç hoşuma gitmedi. Hiç gitmedi...”

Baba salonda usulca Bayan Marple'in yanındaki koltuğa oturdu.

"Affedersiniz, siz Bayan Jane Marple'sınız değil mi?"

Bayan Marple örgüsünden başını kaldırarak gözlerini Başmüfettiş Davy'e dikti. "Evet... Ben Jane Marple'im."

"Sizinle böyle konuştuğum için beni affedeceğinizi umarım. Aslında Scotland Yard'danım ben."

"Öyle mi? Burada önemli bir olay çıkmamış olduğunu umarım."

Davy hemen o meşhur, 'babaca' tavırlarını takınarak, Bayan Marple'in endişelerini gidermeye çalıştı. "Merak etmeyin, Bayan Marple. Öyle önemli bir sorun yok. Sadece dalgın bir rahiple ilgileniyoruz. Sanırım sizin dostunuzmuş. Piskopos Pennyfather'i kastediyorum."

"A, onu mu? Piskopos Pennyfather geçenlerde buradaydı. Evet, kendisini yıllardan beri tanırım ama onunla fazla bir dostluğum yoktur. Dediğiniz gibi Piskopos Pennyfather bu kez ne yaptı?"

"Onun için 'kendi kendini kaybetti' diyebiliriz. Piskopos ortada yok."

Bayan Marple, "Sahi mi?" diye bağırdı. "Bana Lozan'daki toplantıya katılacağından söz etmişti... Yani zavallı adamcağız Lozan'a gitmemiş mi?"

Baba içini çekti. "Gitmemiş ya."

Bayan Marple, "Ya," dedi. "Herhalde tarihleri karıştırdı. Bana toplantının ayın on dokuzunda olduğunu söylediğini hatırlıyorum. Fakat belki ayın onunun yirmisi olduğunu sanmıştı. Ya da yirmisinin onu olduğunu... O sırada ben de böyle bir şey olduğuna inanmıştım."

Baba'nın yüzünde hayret dolu bir ifade belirmişti.

"Bayan Marple, Piskopos Pennyfather'in Lozan'a gitmediğini biliyormuşsunuz gibi bir tavırla konuşuyorsunuz."

Bayan Marple başını salladı. "Onun ayın on dokuzunda, yani perşembe günü Lozan'da olmadığını biliyorum. Piskopos o günü otelde geçirdi. İşte bu yüzden bana perşembe dedi ama herhalde cuma gününü kastediyordu, diye düşündüm. Piskopos perşembe akşamı buradan

ayrıldı. Bunu iyi biliyorum. Elinde küçük bir çanta vardı. O zaman onun havaalanına gittiğine inandım. Geriye döndüğünü görünce bu yüzden çok şaşırdım.”

“Affedersiniz, ‘geriye döndüğünü görünce,’ demekle neyi kastettiniz?”

“Yani Piskopos Pennyfather tekrar otele dönmüştü.”

Baba sakın ve dostça bir tavırla, “Şu konuyu iyice anlayalım,” diyerek gülümsedi. “Siz o akşam o ihtiyar budalanın yani Piskopos Pennyfather’ın elinde küçük bavuluyla otelden ayrıldığını gördünüz... Daha sonra geri döndüğünü iddia ediyorsunuz. Ne zaman oldu bu? Adam ne zaman geri döndü?”

“Şey... Doğrusu bunu bilmiyorum. Piskoposun geri dönüşünü görmedim.”

Baba, “Ya,” dedi. “Ben onu gördüğünüzü sanıyordum.”

Bayan Marple, “Onu daha sonra gördüm,” diye cevap verdi. “Gece saat üçe geliyordu. Beni bir şey uyandırdı. Londra öyle tuhaf gürültülerle dolu ki. Başucumdaki küçük saatime baktım. Üçü on geçiyordu. Bilmiyorum neden, birdenbire endişelendim. Hatta korktum. Bu yüzden kapımı aralayarak dışarı baktım. Piskopos Pennyfather odasından çıkmıştı. Onun odası benimkinin yanındaydı. Sırtında paltosu, merdivenlerden iniyordu.”

“Piskopos Pennyfather gece üçte sırtında paltosu odasından çıktı ve merdivenlerden indi, öyle mi?”

Bayan Marple, “Evet,” dedi. Sonra da ekledi. “O zaman çok tuhaf diye düşündüm.”

Baba uzun uzun yaşlı kadını süzdü. “Bayan Marple neden bunu daha önce başkalarına anlatmadınız?”

Bayan Marple kısaca cevap verdi. “Kimse bana sormadı ki.”

Baba derin bir nefes aldı. “Doğru. Size böyle bir şey sormak kimsenin aklına gelmezdi. Sorun bu kadar basit işte.” Susarak düşünmeye

başladı. Sonra tekrar Bayan Marple'a döndü. "Aradan bir haftadan fazla bir zaman geçti. Piskopos Pennyfather'a yolda felç gelmedi. Adam yere yığılmadı. Bir kaza geçirdiği için hastaneye de yatırmadılar. O halde... nerede bu adam? Bana öyle geliyor ki..." Baba'nın kendi kendine konuşuyormuş gibi bir hali vardı. "Bu adamın ortadan kaybolması gerekiyordu. Bu yüzden de kayıplara karıştı... Otelden gizlice gece yarısından sonra ayrılmak." Birdenbire sert bir sesle sordu. "Bundan eminsiniz değil mi? Yani piskoposu rüyanızda görmediniz?"

Bayan Marple kendinden emin cevap verdi. "Tamamıyla eminim."

Baba içini çekerek ağır ağır ayağa kalktı. "Şimdi gidip o odaya bakan hizmetçiyle biraz konuşayım."

Baba, Rose Sheldon'u iş başında buldu. Bu şirin ve tertemiz kıza hayranlıkla baktı.

"Seni rahatsız ettiğim için üzgünüm... Komiseri görüp, onun sorularını cevaplandırıldığını biliyorum. Ama ben de seninle şu ortadan kaybolan Piskopos Pennyfather hakkında konuşmak istiyorum." Baba cebinden defterini çıkararak, sanki bazı notlara bakıyormuş gibi yaptı. "Piskoposu en son ne zaman görmüştünüz?"

"Perşembe sabahı, efendim. Yani ayın on dokuzunda. Bana o gece odasında yatmayacağını söyledi. 'Belki yarın gece de gelemem,' dedi. Ben saat altı da tekrar iş başı yaptığım zaman o çıkıp gitmişti. Daha doğrusu odasında değildi. İki bavulunu içeride bırakmıştı.

Baba, "Evet," diye mırıldandı. "Tamam." Komiserin bavulların içine baktığını ama işe yarayacak bir ipucu bulamadığını biliyordu. "Piskopos Pennyfather gittiği için," diye devam etti. "Herhalde ertesi günü onun odasına hiç girmedin?"

"Hiç olur mu, efendim?" Rose hayretle ona bakıyordu. "Odayı sil-dim ve toz aldım. Her gün bütün odalar süpürülür, efendim."

“Peki, yatakta biri yatmış mıydı?”

Kız hayretle kaşlarını kaldırdı. “Yatakta mı? Hayır, efendim.”

“Peki yatak karışık mıydı? Örtüler filan açılmış mıydı?”

Rose, “Hayır,” der gibi başını salladı.

“Ya Banyo?”

“Banyoda ıslak bir el havlusu vardı, efendim. Sanırım piskopos da bunu bir gün önce kullanmıştı.”

“Odada Piskopos Pennyfather’in gece geç vakit... Örneğin üçe doğru geldiğini, otele döndüğünü gösterecek bir şey yok muydu?”

Rose şaşkın şaşkın ona bakakaldı. Baba bir şeyler söylemek için ağzını açtı. Sonra tekrar kapadı. Kız ya Piskopos Pennyfather’in geri döndüğünü bilmiyordu ya da usta bir aktristi.

Birdenbire Baba’nın aklına bir şey geldi.

“Peki ya adamın küçük bavulu ne oldu?”

“Affedersiniz, efendim. Ne demek istediğinizi anlayamadım.”

“Piskoposun çantasını kastediyorum. Şöyle ufak, lacivert bir bavulmuş. Herhalde gördün?”

“A, onu mu? Tabii gördüm, efendim. Sanırım piskopos yolculuğa çıkarken o çantayı alıp götürdü.”

“Ama Piskopos Pennyfather yolculuğa çıkmadı. İsviçre’ye hiç gitmedi. Onun için lacivert çantayı da geride bırakmış olmalı. Veya gece otele tekrar döndü ve küçük bavulu da diğerlerinin yanına bıraktı.”

“Evet... evet... sanırım... pek emin değilim... ama herhalde öyle yaptı...”

Baba birdenbire öfkeyle, sana bu konuda talimat verilmedi değil mi, diye düşündü. Şu ana kadar gayet sakindin. Kendinden emin bir sesle cevap veriyordun. Ama bu sorum şaşırmana, bocalamana neden oldu. Ne cevap vereceğini bilemedin. Babanın kafasında fikirler hızla birbirini kovalıyordu. Piskopos Pennyfather elinde bavuluyla havaalanına gitmiş. Kendisini oradan geri çevirmişler. Bertram Oteli’ne

geri döndüyse, o zaman çantası da yanındaydı. Ama Bayan Marple piskoposun odasından çıkarak, aşağıya inişini anlatırken bundan hiç söz etmedi. Öyleyse adam küçük çantayı, odasında diğer bavulların yanında bırakmıştı. Ama bu, diğer bavullarla birlikte bavul odasına konmamış? Neden? Piskoposun İsviçre'ye gittiğinin sanılması için mi?

Anlamsız yüzünden bu düşünceleri kesinlikle anlaşılmayan Baba soğuk bir tavırla Rose Sheldon'a teşekkür ederek aşağıya indi.

Salonu geçerek, iki tarafa da açılan kapılardan dışarı çıktı. Kaldırımı bir sürü Amerikan tipi bavul ve çanta konmuştu. Bunlar bir taksiye yerleştiriliyordu. Anlaşıldığına göre Bertram'da bir süre kalan Amerikalı Bay ve Bayan Elmer Cabot, Paris'e Vendome Oteli'ne gidiyorlardı.

Bavulların yanında duran Bayan Cabot kocasına otel hakkındaki düşüncelerini anlatmaktaydı.

"Pendelbury'ler burayı övmekle çok haklıymışlar, Elmer. Bu otel eski İngiltere sanki. Gelecek yıl yine buraya gelip, kalmak istiyorum."

Kocasını alaylı bir tavırla güldü. "Bir milyon dolarımız olursa bunu yapabilirsin..."

Başmüfettiş Davy, Cabot'ların arabaya binerek uzaklaşmalarını seyretti.

O sırada kapıcı Michael Gorman yanına sokulmuştu. "Taksi ister misiniz?"

"Hayır, teşekkür ederim." Baba ağır ağır Square Sokağından ilerlemeye başladı. Derin derin düşünürken bir araba Bertram Oteli'nin önünde durdu. Başmüfettiş Davy ciddi bir tavırla başını çevirerek, arabanın plakasına baktı. FAN 2266. Bu numara ona bir şeyler hatırlatıyordu ama neyi? Ne kadar düşündüyse de aklına bir şey gelmedi.

Baba ağır ağır geri döndü. Tam kapının önüne geldiği sırada bir iki dakika önce içeriye girmiş olan arabanın sahibi dışarı çıktı. Otomobille sahibi birbirlerine çok yaklaşıyorlardı doğrusu. Araba yarış

için yapılmıştı. Zarif görünüşlü, uzun burunlu, bembeyaz bir şeydi. Delikanlıda da aynı zarif görünüş vardı. Sert hatlı yüzü bir hayli yakışıklı, ince vücudu da atletikti.

Kapıcı arabanın kapısını saygıyla açtı. Delikanlı otomobile atladı. Kapıcıya bahşiş verdikten sonra müthiş bir motor homurtusuyla oradan ayrıldı.

Michael Gorman, Baba'ya döndü. "Onun kim olduğunu biliyor musunuz? Ladislaus Malinowski. İki yıl önce Grand Prix'i kazandı. Dünya şampiyonuydu. Ama geçen yıl kötü bir kaza geçirdi. Artık tamamıyla iyileştiğini söylüyorlar."

"Yoksa o da mı Bertram'da kalıyor. Bu otel ona göre bir yer değil."

Michael Gorman güldü. "Delikanlı Bertram Otelinde kalmıyor. Ama bir arkadaşı..." Kapıcı usulca göz kırptı. "Burada kalıyor."

Çizgili bir önlük takmış olan bir garson elinde lüks Amerikan bavullarıyla dışarı çıktı.

Baba kaldırımda durmuş, dalgın dalgın yerdeki şık bavula bakıyordu. Sonra birdenbire dönerek tekrar otele girdi.

Danışmaya giderek Bayan Gorringe'e, "Otel defterine bakabilir miyim?" diye sordu.

Bayan Gorringe otelden ayrılmakta olan Amerikalılarla meşguldü. Defteri kontuarın üzerinden usulca Başmüfettiş Davy'e doğru itti. Baba sayfaları çevirmeye başladı.

Leydi Selina Hazy – Little Cottage,

Merryfield Hants.

Sör John Woodstock – Beanmont,

Crescent No. 5, Cheltenham.

Leydi Sedgwich – Hurstun House,

Northumberland.

Bay ve Bayan Elver Cabot – Greenwich.

Connecticut, Amerika.

Kontes Beauville – Les Sapius,

St. Germain an Laye, Fransa.

Bayan Jane Marple – St. Mary Mead,

Buch Benham.

Albay Luscombe – Little Gren,

Suffolk.

Bayan Carpenter

Bayan Elvira Blake

Piskopos Pennyfather – Chedminester,

Bay ve Bayan Rysville – Valley,

Forge, Pensylvania, Amerika.

Barnstable Dükü – Doone Şatosu,

N. Devon.

Bu defter Bertram Otel’inde kalanların nasıl kimseler olduğunu açıkça gösteriyordu.

Baba, bir formül olmalı, diye düşünüyordu. Bir plan.

Defteri kapatırken gözü bir ada ilişti. Sör William Ludgrove.

Hakim Ludgrove’u birkaç ay önce bir banka soygunu sırasında o çevrede görmüşlerdi. Sonradan tanıkların yanıldığı anlaşılmıştı. Hakim Ludgrove... ve Piskopos Pennyfather... İkisi de Bertram Otel’inin devamlı müşterilerindendiler.

DOKUZ

Scotland Yard'ın Müdür Yardımcısı Sör Ronald Graves karşısında oturan iriyarı başmüfettişe baktı. Baba hafifçe gülümsüyordu.

Sör Ronald, "Ladislaus Malinowski, ha?" diye mırıldandı. "Ola-bilir... E, elinde delil var mı?"

"Hayır, yok. Tam bu işi yapabilecek bir tip. Öyle değil mi?"

"Evet. Gözünü budaktan sakınmayan, çelik gibi sinirleri olan bir genç. Kadınlar yüzünden kötü bir şöhreti var. Gelir kaynağı bilinmiyor. Hem burada, hem de dışarıda su gibi para harcıyor. Sık sık Avrupa'ya gidip geliyor. Onun bu gerçekten iyi organize edilmiş soygunları planladığını mı sanıyorsun?"

"Hayır, hayır. Malinowski ustalıkla plan yapacak biri değil. Bence onun da çeteyle bir ilgisi var... Bir kere bir Mercedes-Otto yarış arabası kullanıyor. İrlanda postasının soyulduğu sabah o arabaya benzer bir otomobil Bedhampton yakınlarında görülmüş. Tabii plaka numarası değişmiş ama biz böyle şeylere alıştık... Etrafta bu tip Mercedes-Otto araba fazla yok. Bir Leydi Sedgwich de var, bir de Lord Merrivale'de."

"Çeteyi Malinowski mi yönetiyor dersin?"

"Hayır. Bence elebaşı Malinowski'den çok daha akıllı biri. Ama onun da bu soygunlarda parmağı var. Dosyaları karıştırdım. Örneğin

Midland-West London Bankası soygununu ele alalım. Nedense bir rastlantı sonucu üç kamyon yandaki sokağı tıkaştı. O işe karışan bir Mercedes-Otto araba da bu yüzden soygun yerinden uzaklaştı.”

“Otomobil sonradan yakalandı.”

“Evet. Sonradan şoförün soygunla bir ilgisi olmadığına inanıldı ve adam serbest bırakıldı. Çünkü şahitler plaka numarası konusunda anlaşılamamışlar plakanın FAM 3366 olduğunu iddia ediyorlardı. Malinowski’nin beyaz otomobilinin numarası ise FAN 2266... Hep aynı şey.”

“Sen bütün bu olayları Bertram Oteli’ne bağlamakta ısrar ediyorsun demek?”

“Evet, efendim. Belki bu garip bir rastlantı. Belki de değil. Fakat Metropolitan Bankası soygununu hatırlıyor musunuz? Halktan bize yardım etmelerini, soyguna katılan arabaların tariflerinin bildirilmesini istemiştik. Bir adliye memuru banka civarında CMG 256 numaralı siyah bir Morris Oxford gördüğünü ve... arabayı Hakim Ludgrave’ın kullandığını haber vermişti. Tabii şoför aslında Sör William Ludgrave değildi. Çünkü hakim o saatlerde mahkemede, bir davaya bakıyordu. Gelgelelim hakim Ludgrave’ın da siyah Morris Oxford arabası vardı ve bunun numarası da CMG 265’di. Yani plakalardaki iki rakamın yeri değişti.”

Sör Ronald mırıldandı. “Affedersin, ne demek istediğini henüz anlayamadım...”

Başmüfettiş Davy, “Henüz anlaşılacak bir şey yok...” diye cevap verdi. “Öyle değil mi? Ama soygun yerinde siyah bir Morris Oxford’un görülmesi, plaka numarasındaki iki rakamın yerlerinin değişik olması garip bir rastlantı. Ya şoföre ne demeli? Adam, Hakim Ludgrave’a o kadar benziyormuş ki, onu tanıyan adliye memuru bile aldanmış.”

“Affedersin, Davy. Ama hâlâ ne demek istediğini anlayamadım.”

“Şunu da söylersem belki o zaman ne demek istediğimi anlarsınız. O soygun sırasında Hakim Ludgrave da Bertram Otelinde kalıyormuş. Size şunu da hatırlatayım. Brighton’daki o meşhur mücevher hırsızlığı sırasında tanıklar olay yerinde yaşlı bir Amerikalı gördüklerine yemin etmişler. Adamın ismini şimdi unuttum. Tabii sonradan Amerikalının o sırada Londra’da olduğu kanıtlanmış. Kendisi o gece bir davetteymiş sanırım. Ve... Londra’da Bertram Oteli’nde kalıyormuş.”

Sör Ronald ilgiyle dinliyordu. “Anlıyorum... Kesin olmamakla beraber... haklısın. Garip bir rastlantı bu. Şimdi ne yapacaksın?”

“Önce Bertram’ın asıl sahibinin kim olduğunu öğrenmeye çalışacağım. Bizim çocuklar bazı bilgiler topladılar.” Davy elini cebine vurdu. “Hepsi burada. Kayıtlı, resmi bir şirket. Sermaye, idare meclisi üyeleri falan filan. Ama ben gerçeği öğrenmek istiyorum. Otelin asıl sahibi kim? İzin verirseniz, efendim, önemli birini görmek istiyorum.” Duraksadıktan sonra bir isim söyledi.

Müdür yardımcısının yüzünde endişeli bir ifade belirdi. “Bilmem ki... Ona yaklaşmaya pek cesaret edemeyiz.”

Kısa bir sessizlik oldu. İki adam birbirlerine baktılar. Baba’ nın yüzünde sakin, sabırlı ve biraz da aptalca bir ifade belirmişti.

Sör Ronald onun bu halini çok iyi bilirdi. Müdür yardımcısı boyun eğmekten başka çare bulamadı. “Sen zaten inatçı herifin birisindir, Davy... Pekâlâ, istediğin gibi hareket et. Avrupa’nın en iyi maliyecilerini parmağında oynatan adamı gör. Onu sıkıştır.”

Başmüfettiş Davy, “O otelin sahibini bilir,” diye cevap verdi. “Bilmiyorsa bile, masasındaki zillerden birine basması yeter. Veya bir yere telefon etmesi...”

Sör Ronald ısrar etti. “Ama Bertram Oteli iyi idare edilen bir yer. Müşterileri kibar ve saygın insanlar. Öyle değil mi?”

“Öyle... Öyle... İçerde kumar oynanmıyor, esrar çekilmiyor. Kattiller ya da kirli ayaklı, uzun saçlı delikanlılar içeri alınmıyor. Sadece ciddi yaşlı kadınlar, taşralı aileler, Boston gibi seçkin yerlerde oturan Amerikalılar, Bertram’da kalabiliyor. Buna rağmen bir kilisenin piskoposu gece saatin üçünde usulca odasından çıkarken görülmüş...”

Sör Ronald, Baba’nın sözünü kesti. “Yoksa Piskopos Pennyfather’den mi söz ediyorsun?”

“Evet, efendim. Onun kaybolduğu bildirildi. Bu sorunla Campbell ilgileniyor.”

“Öyle mi... şimdi de ben sana garip bir rastlantıdan söz edeyim. Biraz önce, Bedhampton civarında soyulan İrlanda postasıyla ilgili olarak Piskopos Pennyfather’in adını da söylediler. Tren, o sahte işaret yüzünden durduğunda, yolculardan bazıları uyanıp koridora bakmışlar. Chedminster’de oturan ve Piskopos Pennyfather’i tanıyan bir kadın onun kapıdan vagona bindiğini görmüş. Adamın ne olduğunu anlamak için dışarı çıktığını ve tekrar trene döndüğünü sanmış. Piskoposun kaybolduğu bildirildiği için bunu da araştıracaktık.”

“Hım... Tren sabaha karşı 5.30 durdurulmuş... Piskopos Pennyfather ise üçü biraz geçte Bertram Oteli’nden ayrılmış. Evet... Olabilir bu. Herhalde adamı süratli bir otomobille... Örneğin bir yarış arabasıyla götürdüler...”

Sör Ronald başını salladı. “Demek döndük dolaştık ve yine Ladislaus Malinowski’ye geldik.”

Başmüfettiş Davy yarım saat sonra eski eşyalarla döşeli, sessiz bir büroya gırıyordu.

Masanın başında oturmakta olan iriyarı bir adam ayağa kalkarak elini uzattı. “Başmüfettiş Davy? Hoş geldiniz. Buyurun oturun.”

Başmüfettiş Davy o kalın ve ahenkli sesiyle, “Değerli zamanınızı alacağım için özür dilerim,” dedi.

Bay Robinson gülümsedi. Oldukça şişman biriydi. Çok sık giyinmişti. Yüzü sarı, gözleri siyah ve mahzun, ağzı büyük, dudakları da kalındı. İngilizcesi mükemmeldi. İngilizceyi aksansız konuşuyordu ama aslında İngiliz değildi. Baba da, kendinden önce başkalarının yaptığı gibi, Bay Robinson nereli acaba, diye düşündü.

Sonra da, “Bertram Oteli’nin sahibinin kim olduğunu öğrenmek istiyorum,” dedi.

Bay Robinson’un yüzündeki anlam değişmedi. Ne bu ismi biliyormuş gibi davrandı, ne de şaşırmış gibi. Yalnızca, “Herhalde asıl sahibini merak ediyorsunuz,” diye mırıldandı. “Kâğıt üstündeki ismi değil.” Gülümsemesi alay doluydu.

“Eğer bunu bilen biri varsa, o da sizsiniz.”

“Aslında bilmiyorum. Ama benim bilgi alma yöntemlerim çok etkilidir.” Bay Robinson masasındaki bir telefona uzandı. “Sonra bana Carlos’u bul.” Bir iki dakika bekledi. Ardından tekrar konuşmaya başladı. “Carlos?” Garip bir dil kullanıyordu. Baba onun hangi dilden konuştuğunu bir türlü anlayamadı.

Bay Robinson almacı yerine bırakarak, Başmüfettiş Davy’e döndü. Nazik bir tavırla, “Fazla bekleyeceğimizi sanmıyorum,” dedi. “Bu konu ilgimi çekti. Ben de zaman zaman Bertram Oteli hakkında bazı şeyler düşündüm. Yani... ekonomik bakımdan otelin nasıl olup da kâr bıraktığını merak ediyorum. Her neyse... Bu benim üstüme vazife değildi... Sonra...” Geniş omuzlarını silkti. “Londra’da personeli işinin ehli olan rahat bir otelin bulunması hoşuma gidiyordu. Yine de sık sık düşünüyorum.”

Masadaki telefonlardan biri çaldı. Bay Robinson tekrar telefona uzandı. “Alo? Elini çabuk tutun. Buna memnun oldum. Ah... Amsterdam... Evet... Teşekkür ederim... İsmi harflerini teker teker söyler misin? İyi.” Dirseğinin altındaki not defterine çabucak bir şeyler yazdı.

Sayfayı yırtarak, masanın üzerinden Baba'ya doğru uzatırken, “Bunun işinize yarayacağını umarım,” dedi. Başmüfettiş Davy kâğıttaki ismi yüksek sesle okudu. “Antonio Capello.”

Robinson açıkladı. “Korsikalıdır. Daha çok Avrupa'da faaliyet gösterir. Yasalara karşı gelmez ama bir sürü kirli işte parmağı vardır. Avrupa'da çalışır, İngiltere'ye pek ilişmez. Fakat bir kardeşi var. Joseph Capello. Londra'da yaşıyor. Yiyecek işleri yapıyor. Tabii başka şeylere de burnunu soktuğu oluyor. Herhalde siz, Scotland Yard mensupları onun adını duydunuz. Joseph Capello çok zengindir. Bir hayli malı mülkü var ama bunları kendi adına almamış. Ama o ve ağabeyisi Bertram Oteli'nin asıl sahipleri.”

Baba, Bay Robinson'un yanından ayrılırken hayatından memnundu. Scotland Yard'dakiler Joseph Capello'yu tanıyorlardı. Londra'nın en nüfuzlu adamlarındandı. Birçok işe para yatırıyor. Gece kulüpleri, lokantalar, kumarhaneler, kulüpler... Oldukça seçkin yerler... Seçkin olmayan yerler... Adamın bütün bunların sahibi olduğu biliyordu. Gelgelelim onunla bu yerler arasında resmi bir bağ kurmak imkânsızdı. Bir anlaşmazlık çıktığı zaman kesinlikle başka birinin başı belaya giriyordu. Çok zekiydi. Bertram Oteli de ona ve ağabeyisine ait olduğuna göre...

Başmüfettiş Davy odasına döndüğü zaman masasında bir not buldu.

“Piskopos Pennyfather ortaya çıktı. Adam kendinde değil ama sağ. Kendisine Milton St. John'da araba çarptığı ve kazadan beyninin sarsıldığı anlaşıyor.”

Başmüfettiş Davy hemen telefona uzandı. Kısa bir konuşma sonunda Piskopos Pennyfather'ın Milton St. John'da yardımsever bir çift tarafından yol kenarında bulunduğunu öğrendi. Yaşlı adam olanları hatırlamadığı için karıkoca bir arabanın ona çarpıp kaçtığına inanmışlardı.

Başmüfettiş Davy ertesi gün Pennyfather'i görmek için gerekli hazırlıkları yaptı...

Baba, Scotland Yard'dan karanlık basarken ayrıldığı anda birdenbire koyu bir sis bütün Londra'yı sarmıştı. Başmüfettiş Davy yakasını kaldırarak Piccadilly'den Square Sokağı'na saptı. Sanki gezintiye çıkmış gibi ağır ağır yürüyordu. Bir şeyin peşine düşmüş gibi görünmüyorsa da onu tanıyanlar durumun öyle olmadığını... onun avının üstüne atılmaya hazırlanan bir kedi gibi dolaştığını anlardı.

Siste Square Sokağı oldukça sessizdi. Piccadilly'den gelen trafik gürültüsü de iyice boğuklaşmıştı. Sis birçok otobüsün seferlerinin iptal edilmesine neden olmuştu. Sadece zaman zaman özel arabalar kararlı bir iyimserlikle yollarına devam ediyorlardı.

Baba bir çıkmaz sokağa girdi. Bunun sonuna kadar yürüdükten sonra tekrar döndü. Yine aynı kayıtsız tavırla bir sokağa saptı. İlerledi. Bir köşeyi döndü. Aslında hiçbir amacı yokmuş gibi yürüyordu ama usul usul Bertram Oteli'nin çevresinde bir daire çiziyordu. Baba çıkmaz sokağa park edilmiş olan arabaları inceledi. Özellikle bir otomobil dikkatini çekti. Davy usulca, "Demek tekrar buraya geldin, güzelim," dedi. Numaraya bakarak başını salladı. "Demek bu gece FAN 2266'sın." Eğilip parmaklarını plakaya sürdü. Yavaşça, "Çok ustaca bir iş," diye fısıldadı.

Sonra doğrularak, yoluna devam etti. Ama Bertram Oteli'ne elli metre kala tekrar durup, bir yarış arabasına daha hayranlıkla baktı.

"Sen de çok güzelsin.. Plaka numaran geçen sefer gördüğümün eşi. Bana numaran hep aynıymış gibi geliyor. Tabii bunun anlamı da şu..." Durakladı sonra, "Yoksa öyle değil mi?" diye mırıldanarak başını yukarıya kaldırdı. Belki de karanlık gökyüzüne bakıyordu. Kendi kendine, "Sis iyice arttı," dedi.

Bertram Oteli'nin önünde İrlandalı kapıcı ısınmak için kollarını bir öne sallıyordu, bir arkaya.

Başmüfettiş Davy, “İyi akşamlar,” dedi.

Michael Gorman, “İyi akşamlar, efendim,” diye cevap verdi. “Ne kötü hava değil mi?”

“Evet... Bence bu gece işi olmayanlar sokağa çıkmayı pek istemeyecekler.”

Baba kapıcıya gülümseyerek otele girdi. Bu akşam salon o kadar kalabalık değildi. Adam, Bayan Marple’in şöminenin önünde oturduğunu fark etti. Yaşlı kadın da onun girdiğini görmüştü. Ama adamı tanımamazlıktan geldi. Baba resepsiyona doğru giderken Bayan Gorringe her zamanki gibi defterlerin üzerine eğilmişti.

Başmüfettiş kadının kendisini görünce biraz şaşırdığını hissetti. Yüzündeki şaşkınlık belirdiyse de kendisini çabuk toparladı ama Baba bunun farkına varmıştı.

“Beni tanıdınız mı, Bayan Gorringe?” diye sordu. “Geçen gün Müfettiş Campbell’le gelmiştim?”

Bayan Gorringe başını salladı. “Sizi hatırlamaz olur muyum Başmüfettiş Davy, öğrenmek istediğiniz başka bir şey daha mı vardı?” dedi.

“Defterinize tekrar bakmak istiyorum. İzin verirsiniz.”

“Tabii, buyurun.” Bayan Gorringe defteri kontuardan ona doğru itti.

Baba sayfaları tek tek açarak göz atarken sanki bir tek ismi arıyormuş gibi bir hali vardı. Bayan Gorringe’in de öyle sanmasını istiyordu. Aslında durum böyle değildi. Baba’nın genç yaşta öğrendiği ve bir sanat haline getirdiği bir yeteneği vardı. Hafızası adeta bir fotoğraf gibiydi. Bir sayfaya bir kez bakması yeterliydi. İsimler ve adresler hemen kafasında yer ederdi. Adam bunları yirmi dört hatta bazen kırk sekiz saat hatırlardı.

Baba başını sallayarak defteri kapattı ve bunu Bayan Gorringe’e geri verdi.

Hafif bir sesle, “Herhalde Piskopos Pennyfather gelmedi,” dedi.

“Piskopos Pennyfather mi?”

“Onun tekrar ortaya çıktığından haberiniz yok mu?”

“Yok. Hayır... Bunu bana kimse söylemedi. Adamcağız nerede bulundu?”

“Londra dışında bir yerde. Piskopos Pennyfather bir araba kazasına uğramış sanırım. Bunu bize bildirmedi. Yardımsever bir çift onu bulmuş ve sağlığıyla ilgilenmiş.”

“Ah... Buna o kadar sevindim ki. Doğrusu onun için çok endişeleniyordum.”

Baba, “Arkadaşları da öyle,” diye mırıldandı. “Ben de şimdi deftere, piskoposun arkadaşlarından birinin burada kalıp kalmadığını anlamak için baktım. Başdiyakoz... Başdiyakoz... adını hatırlayamıyorum. Ama görseydim tanırdım.”

Bayan Gorringe ona yardıma çalıştı. “Başdiyakoz Tomlinson mu? Gelecek hafta Salzbuty’den gelecek.”

Davy, “Hayır,” dedi. “Tomlinson değil... Neyse... üzerinde durmaya değmez...”

ON

O gece salon çok sessizdi.

Bir kenarda iki çift oturuyordu. Uzun süredir evli oldukları için birbirleriyle konuşmak gereğini duymuyorlardı. Bazen bir iki müşteri bir araya gelip sisten söz ediyor veya istedikleri yere nasıl gidebileceklerini öğrenmek için sorular soruyorlardı.

Başmüfettiş Davy onların yanından geçerken hepsini teker teker süzdü. Acele etmeden, sanki hiçbir amacı yokmuş gibi bir tavırla ilerleyerek, istediği yere erişti.

“Demek hâlâ buradasınız, Bayan Marple,” dedi. “Buna çok memnun oldum.”

Bayan Marple, “Yarın gidiyorum,” dedi gülümseyerek. “On beş günlük tatilim sona eriyor.”

“Tatilinizi iyi geçirdiğinizi umarım.”

Bayan Marple hemen cevap vermedi. “Bazı yönlerden... evet.” Durakladı. “Ama bazı yönlerden de... Ne dediğimi anlatmak o kadar güç ki...”

“Ateşe biraz fazla yaklaşmışsınız, Bayan Marple. Burası hayli sıcak. Şu köşede oturmak istemez misiniz?”

Bayan Marple gösterilen köşeye baktı, sonra da Başmüfettiş Davy’ye, “Evet... Gerçekten iyi olur.”

Baba uzanarak yaşlı kadının kalkmasına yardım etti. Bayan Marple'in çantasıyla kitabını taşıdı. Beraberce sessiz köşedeki koltuklara yerleştiler.

Sonra da, "Bana söylemek istediğiniz bir şey mi var?" diye sordu. "Halinizden bu anlaşıyor da..."

Bayan Marple içini çekti. "Bunu açıkça belli ettiğime üzüldüm. Bilmiyorum bu konuda bir şeyler söylemem doğru olur mu? Bana inanın, müfettiş bey. Ben başkalarının işine burnumu sokmaktan hiç hoşlanmam. Böyle şeylere sinirlenirim. Bazı insanlar iyi niyetle başkalarının işine karışırlar ama bu da yine kötü sonuç verir. Bazen insan birinin aptalca... hatta tehlikeli sayılabilecek şeyler yaptığını görür. Ama ona karışmaya hakkı var mıdır? Bence yoktur."

"Siz Piskopos Pennyfather'den mi söz ediyorsunuz?"

"Piskopos Pennyfather'den mi?" Bayan Marple'in sesinden çok şaşırılmış olduğunu anlamak mümkündü. "Hayır, hayır... Bu konunun onunla hiçbir ilgisi yok. Ben bir... bir kızdan söz ediyordum."

"Bir kızdan mı? Bu konuda size yardım edebileceğimi mi düşünüyordunuz?"

Bayan Marple, "Bilmiyorum," dedi. "Emin olun bilmiyorum. Ama endişeliyim. Çok endişeliyim."

Baba itiraz etmedi. Herkese güven veren bu iriyarı adam hiç kılmıdamadan oturuyordu. Yaşlı kadın ona yardım etmek için elinden geleni yapmıştı. Şimdi de Davy ona yardıma çalışacaktı. Buna hazırdı.

Bayan Marple o tatlı sesiyle, "İnsan gazetelerde çeşitli davalar hakkında çıkan yazıları okuyor," diye mırıldandı. "Korunmaya ve ilgiye muhtaç gençlerden... çocuklardan ve kızlardan söz ediliyor... Bu hukuki bir terim sanırım. Ne var ki, tam anlamıyla gerçeği yansıtmıyor."

"Sözünü ettiğiniz kızın korunmaya ve ilgiye ihtiyacı olduğunu mu düşünüyorsunuz?"

"Evet. Evet, öyle düşünüyorum."

"Bu kız yalnız mı?"

Bayan Marple, “Hayır, hayır,” dedi. “Tam tersi şey... bilmem ki nasıl anlatayım. İlk bakışta kızın iyice himaye edildiğini, ona hep ilgi gösterildiğini sanıyorsunuz... Kız bu otelde kalıyordu.” Bayan Marple bir an durdu, sonra sözlerine devam etti. “Yanında bir kadın vardı. Adı Bayan Carpenter’dı sanırım. İsmi öğrenmek için deftere baktım. Kızın adı Elvira’ydı. Elvira Blake.”

Baba çabucak başını kaldırarak Bayan Marple’a baktı.

“Çok güzel bir kızdı. Gençti. Onu her zaman korumuşlardı sanırım. Vasisi Albay Luscombe adında oldukça iyi bir adamdı. Oldukça yaşlıydı. Ve korkarım çok masumdu.”

“Kız mı, vasisi mi?”

Bayan Marple, “Kastettiğim vasisiydi,” diye cevap verdi. “Doğrusu kızı bilmiyorum. Ama onun tehlikede olduğundan eminim. Elvira Blake’e Batterson Parkında rastladım. Çayhanelerden birinde bir gençle oturuyordu.”

Baba mırıldandı. “A, demek sorun bu. Herhalde onaylanmayacak bir genç. Şu uzun saçlılardan mı? Yoksa bir serseri mi?”

Bayan Marple onun sözünü kesti. “Çok yakışıklı bir genç... Yaşı kızı uygun sayılmaz. Otuzunda var sanırım. Kadınları çeken bir erkek. Ama yüzünden ne kadar kötü bir yaratık olduğu belli. Kocaman bir yarış arabası kullanıyor.”

Baba büyük bir ilgiyle, “Herhalde arabanın numarasını hatırlıyorsunuz?” diye sordu.

“Tam tersi hatırlıyorum. FAN 2266.” Bayan Marple açıkladı. “Kekeme bir kuzenim vardı. Numarayı o yüzden hatırladım.”

Başmüfettiş Davy şaşkınlıkla yaşlı kadına bakarken. Bayan Marple, “O gencin kim olduğunu biliyor musunuz?” diye sordu.

Baba ağır ağır, “Evet,” dedi. “Biliyorum... Fransızla Polonyalı melezi. Adı Ladislaus Malinowski. Tanınmış bir otomobil yarışçısıdır. Onun hakkındaki düşüncelerinizde tamamiyle haklısınız. Kadınlar

konusunda kötü bir şöhreti var. Malinowski genç bir kız için uygun bir arkadaş değil. Ama böyle durumlarda bir şeyler yapmak hiç de kolay değildir... Herhalde genç adamla gizlice buluşuyor. Öyle değil mi?"

Bayan Marple içini çekti. "Bundan eminim."

"Kızın vasisiyle konuştunuz mu?"

Bayan Marple, "Onu iyi tanımıyorum," dedi. "Sonra adama dedi-kodu meraklısı bir kadınmış gibi yaklaşmak istemiyorum. Bu yüzden belki siz bir şey yapabilirsiniz diye düşündüm."

Baba, "Elimden geleni yaparım," diyerek gülümsedi. "Ha aklıma gelmişken size sevineceğiniz bir haber vereyim. Piskopos Pennyfather bulundu. Hem de Milton St. John adında bir yerde."

"Çok garip. Orada ne işi varmış? Bunu biliyor mu?"

"Anlaşılan..." Başmüfettiş Davy hecelere basa basa konuşmuştu. "Adam bir kaza geçirmiş. Kendisine bir araba çarpmış ve zavallının beyni sarsılmış... Veya... belki de biri kafasına ağır bir darbe indirdi."

"Ya?... Anlıyorum..." Bayan Marple bir an bu sorunu düşündü. "Kendisi bir şey bilmiyor mu?"

"Hatırlamadığını söylüyor. Sadece bir taksiyle Kensington Havaalanı'na gittiğini biliyor."

Bayan Marple şaşkın şaşkın başını salladı.

"Evet... Beyin sarsılınca böyle olur ama... Peki adamcağız... işe yarar bir şey söylemedi mi?"

"Erika'nın Duvarları hakkında bir şeyler mırıldandı."

Bayan Marple kaşlarını kaldırdı. "Erika? Acaba bu İncil'deki hikâyeyle mi ilgili? Yoksa Pennyfather bir kazıdan mı söz ediyordu?... Sonra... eğer yanılmıyorsam Bay Sutro yıllar önce böyle bir oyun yazmıştı."

Baba, "Ve bu hafta," dedi. "Thames'in güneyindeki Gaumont sinemalarında, Olga Radbourne'le Bart Levinne'in başrollerini oynadığı bir film gösteriliyor. Filmin adı Erika'nın Duvarları."

Bayan Marple şüphleyle adama baktı.

Baba devam etti. “Piskopos Pennyfather, Cromwell Yolu’ndaki sinemaya giderek bu filmi seyretmiş olabilir. Sinemadan da birde çıkmış ve buraya gelmiştir. Tabii onu kimsenin görmemiş olması çok tuhaf... Sonra piskoposun buraya gece yarısından önce dönmüş olması lazım.”

Bayan Marple’in aklına bir şey gelmişti. “Belki yanlış otobüse bindi veya böyle bir şey oldu.”

Baba heyecanlanmıştı. “Otele gece yarısından sonra döndü diyelim. Ancak o zaman kimseye görünmeden odasına çıkmış olabilir... Eğer öyleyse... ondan sonra ne oldu? Adam neden üç saat sonra sokağa çıktı?”

Bayan Marple bir süre hiç konuşmadan oturdu. Derin derin düşünüyordu.

Başmüfettiş Davy, “Size şunu söylemek istiyordum,” dedi. “Bana çok yardım ettiniz. Burada fark ettiğiniz şeyler... o basit ayrıntı bir araya gelince durum anlaşıldı.”

“O halde bu otelde bir tuhaf şeyler oluyor.”

“Evet.”

Bayan Marple içini çekti. “Önceleri burası insanın çok hoşuna gidiyor. Sanki geçmişe dönüyorsunuz. Geçmişinizin en sevdiğiniz, en hoşunuza giden kısmına.” Durdu. “Ne yazık ki, insan hiçbir zaman geri dönemez. Bunu yapmaya da kalkmamalıdır. Aslında yol, ‘Dönüşü olmayan bir yol.’ Öyle değil mi?”

Baba da aynı düşüncedeydi. “Evet... Öyle.”

“Tabii. Bu otel insana hoş bir yer gibi geliyor ama aslında değil. Burada her şey birbirine karışmış. Gerçek kişilerle, gerçek olmayanlar... Örneğin otelde emekli subaylar kalıyordu. Bu arada emekli subaya benzeyen adamlar da vardı ama aslında onların orduyla hiçbir zaman ilgisi olmamıştı. Sonra... rahip olmayan rahipler... Deniz Kuvvetleriyle hiç ilgisi olmayan amiraller ve kaptanlar. Şimdi arkadaşım

Selina Hazy’i düşünüyorum da. Önceleri onun herkesi tanıdığını sanması beni eğlendirmişti. Birini tanıdığını sanıyor, sonra da yanlış olduğunu anlıyordu. Ne var ki, bu hatayı sık sık yapmaya başlayınca durum garibime gitti. Örneğin, oda hizmetçisi Rose’un da gerçek olmadığını düşünmeye başladım. Gerçekte iyi bir kız.”

“Belki sizi ilgilendirir diye söylüyorum. Rose Sheldon eski bir aktristtir. Çok yetenekli bir oyuncu. Burada, sahnede kazandığından daha fazla para alıyor.”

“Ama neden?”

“Aslında bu bir atmosfer sorunu. Otele böylece geçmişe özgü bir hava veriyorlar. Ama bunun başka bir nedeni de olabilir.”

“Yarın buradan ayrılacağıma inanın çok seviniyorum.” Bayan Marple hafifçe titredi. “Kötü bir şey olmadan gideceğim.”

Başmüfettiş Davy merakla yaşlı kadının yüzüne baktı.

“Kötü kelimesi biraz tuhaf değil mi?”

“Bu sözün melodrama yakışan bir şey olduğunu mu düşünüyorsunuz? Ama bu konuda benim de deneyimim var. Ben... sık sık... cinayetle karşılaştım.”

“Cinayetle mi?” Başmüfettiş Davy başını salladı. “Aslında cinayetten kuşkulanmıyorum. Benim bütün dileğim bazı hırsızları yakalamak...”

“Bu aynı şey değil. Cinayet... cinayet işleme arzusu... bambaşka bir şey. Bu... nasıl anlatayım bilmem ki?... Bu, kadere meydan okumak gibi bir şey.”

Başmüfettiş Davy yaşlı kadına baktı. Sonra da onun korkularını yatıştırmak ister gibi şefkatle başını salladı.

“Cinayet işlenmeyecek...”

ON BİR

Başmüfettiş Davy'nin sözleri biterken dışardan tuhaf bir ses duyuldu. Egzoz gürültüsünden daha şiddetliydi bu homurtu. Arkasından bir kadının feryadı ve tekrar bir silah sesi izledi.

Başmüfettiş Davy kendisi gibi iriyarı bir adamdan umulmayacak bir çeviklikle ayağa fırladı. Bir iki saniye sonra, iki tarafa da açılan kapılardan dışarıya, sokağa fırlamıştı. Çılgınlık hâlâ devam ediyordu.

Kadının dehşet dolu sesi sisli sokağı doldurmaktaydı. Başmüfettiş Davy siste ince vücutlu bir kadının bir parmaklığa dayanmış olduğunu hayal meyal görebildi. Birkaç adımda onun yanına gitti. Kadının bej vizondan uzun bir kürk giymişti. Parlak saçları uçuk sarıydı.

Baba bir an, onun kim olduğunu biliyorum, diye düşündü. Sonra da durakladı. Karşısındakinin genç... çok genç bir kız olduğunu fark etmişti.

Kaldırımında, kızın ayağının dibinde üniformalı bir adam yatıyordu. Başmüfettiş Davy onu tanıdı. Bertram Otelinin kapıcısı Michael Gorman'dı bu.

Tir tir titreyen genç kız, kendisine iyice yaklaşan Baba'nın kolunu yakaladı.

“Biri... beni öldürmeye kalktı... Biri... bana... ateş ettiler. Ben... o olmasaydı...” Ayağının dibinde hareketsiz yatan adama baktı. “Beni...

beni itip, önüme geçti... S... sonra, tekrar ateş edildi. O düştü... Haya-tımı kurtardı. Ama yaralandı sanırım. Ya... yarası çok ağır olmalı.”

Başmüfettiş Davy yere dizüstü çökerek, cep fenerini çıkardı. Kapıcının üniforma ceketinin sol yanında ıslak bir leke vardı. Kumaş kanı içtikçe, bu da büyüyordu. Davy adamın bileğine dokundu. Göz-kapağını araladı. Sonra da ayağa kalktı.

“İşi tamam.”

Kız acı acı bağırdı. “Onun öldüğünü mü söylüyorsunuz? Olamaz! İmkânsız! Ölmüş olamaz!”

“Size ateş eden kim?”

“Bilmiyorum... Arabamı tam köşede bıraktım. Siste önümü göremediğim için parmaklığa tutuna tutuna ilerliyordum. Bertram Otel’ne gidecektim. Birdenbire bir el ateş edildi. Kurşun neredeyse yanağımı sıyrıp geçecekti. Sonra o... Bertram Otel’inin kapıcısı... ileriden koşarak geldi. Beni geriye itti. Galiba... galiba bu işi yapan şu tarafa saklanmıştı.”

Başmüfettiş Davy kızın gösterdiği tarafa baktı. Bertram Otel’inin bu kısmında, yoldan daha aşağıda bir yer vardı. Yalnızca eski binalar-da görülen bu avluya, parmaklıklı bir kapının gerisindeki merdiven-lerden iniliyordu. Sadece depolara ve arka merdivenlere gidildiği için, o kısım pek kullanılmıyordu. Bir adam oraya kolaylıkla saklanabilirdi.

“Onu görmediniz mi?”

“İyice görmedim. Yanımdan gölge gibi geçip gitti. Sis çok faz-laydı...” Kız hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. “Beni neden öldürmek istediler? İkinci sefer bu... Anlayamıyorum. Neden?”

Kolunu kızın omzuna atan Başmüfettiş Davy diğer eliyle cebini karıştırdı. Bir iki saniye sonra bir polis düdüğünün tiz sesi sisi yarı-yordu.

Bertram Oteli'nde, Bayan Gorringe ilk silah sesini duyar duymaz telaşla başını kaldırmıştı.

Bir masaya bir kadeh eski ve nefis konyak koymak üzere olan Henry, donmuş gibi kalakaldı.

Bayan Marple elleriyle koltuğunun kenarlarını kavrayarak öne doğru eğildi.

Uzun, heyecanlı fakat sessiz bir bekleyişten sonra kapılar itilerek açıldı. İçeriye, bir polisin koluna dayanarak, açık renk vizon manto giymiş, güçlkle yürüyen genç bir kız girdi.

Bayan Gorringe danışma bölnesinden çıktı. İşe el koymak istediğı belliydi. Ve aynı anda asansör aşağıya indi. Kapısı açılarak uzun boylu, sarışın bir kadın dışarı çıktı. Genç kız kendini polisin elinden kurtararak, "Anne," diye bağıırıyordu. "Anneciğim... Anneciğim..." Hıçkırarak Bess Sedgwich'in boynuna atıldı.

Başmüfettiş Davy koltuğunda arkasına yaslanıp karşısında oturan ana kıza baktığında gece yarısını geçiyordu. Görevli polis memurları gelip gitmişlerdi. Şimdi her şey, Bertram Oteli'nde polisin çalışması için ayrılmış olan bu odadaki konuşmalara bağlıydı. Köşede oturan bir memur söylenenleri yazıyordu. Komiser Wedel ise kapının yanındaki iskemlede oturuyordu.

Davy karşısındaki ana kıızı düşünceli düşünceli süzdü. İlk bakışta birbirlerine çok benziyorlardı. Gelgelelim Baba'yı şimdi ana kızın arasındaki benzerliklerden çok ayrılıklar ilgilendiriyordu. Neden-se başmüfettişe bir fotoğrafın pozitiviyile negatifine bakıyormuş gibi gelmekteydi. Bess Sedgwich resmin pozitiviydi sanki. Canlı, enerjik, insanı çok etkileyen bir kadındı. Baba, Leydi Sedgwich'e ilgiyle bakıyordu. Kadının cesaretine her zaman hayranlık duyar, onun maceraları kendisini heyecanlandırırđı. Baba özellikle Leydi Sedgwich'in ölümü yenebilmesine şaşıırıyordu. Kadın bir uçak, birkaç kez de araba kazası geçirmiş, iki kez attan feci şekilde yuvarlanmıştı. Ama sonunda

Azraili yenmişti. Hayat dolu, canlı, insanın görmezlikten gelemeyeceği hoş bir insandı. Böyle giderse günün birinde başı iyice belaya girecekti. Baba'nın gözleri Leydi Sedgwich'den kızına doğru kaydı.

Genç kıza bakarken Elvira Blake içine kapanık bir kız, diye düşündü. Bess Sedgwich hayatını kendi istediği biçimde başarıyla sürdürüyor. Elvira'nın kendi hayatı konusunda yöntemleri farklı. Boyun eğiyor... uslu uslu gülümsüyor, sonra da sen arkanı döner dönmez bildiğini okuyor. Başmüfettiş kendi kendine, sinsî biri, dedi. Hiçbir zaman açık açık mücadele edemez. Karşısındakine istediğini zorla kabul ettirmesi de imkânsız. Herhalde bu yüzden vasileri onun neler çevirdiğinin farkında bile değildir. Kızın, bu sisli akşamda Bertram Oteli'ne giden sokakta dolaşmasının sebebi nedir?... Bunu biraz sonra ona soracağım. Bana cevap verecek tabii. Ama gerçeği söylemeyecek... Baba merhametle, zavallı kız, diye düşündü. Kendisini ancak bu şekilde savunabiliyor. Acaba buraya annesini bulmaya mı geldi... Bu mümkün ama hiç sanmıyorum... Başmüfettiş Davy'nin aklına köşede bekleyen büyük spor araba gelmişti. FAN 2266 plakalı otomobil. Arabası orada olduğuna göre Ladislaus Malinowski de bu civarda bir yerde...

Başmüfettiş Davy, Elvira'ya bakarak, en sevecen haline büründü ve, "mümkünse," dedi. "Birkaç soruya cevap vermenizi istiyorum. Anlayacağınız böyle işlerde 'zaman' çok önemlidir. Size iki kez ateş ettiler ve bir adam öldü. Katili yakalayabilmemiz için ipuçları gerek." Görünüşünün bütün ciddiliğine rağmen Scotland Yard'ın Cinayet Şubesindeki memurların Başmüfettiş Davy'e neden 'Baba' diye hitap ettiklerini anlamak mümkündü. İriyarı, merhametli, sevecen ve cana yakın görünüyordu. Birçok katil, onun görüldüğü kadar aptal ve nazik olmadığını acı dersler sonunda öğrenmişlerdi.

Elvira mırıldandı. "Size bütün gördüklerimi anlatmaya çalışacağım. Aslında her şey o kadar çabuk olup bitti ki... Sonra insan sisten fazla bir şey görmüyor. Beni öldürmek isteyen kim olduğunu

bilmiyorum. Hatta onun nasıl bir insan olduğunu bile tarif edemem. İşin en korkunç tarafı da bu.”

“Bunun ikinci cinayet girişimi olduğunu söylediniz.”

“Öyle mi söyledim? Pek... hatırlamıyorum.” Endişeyle çevresine bakındı. “Öyle bir şey dediğimi sanmıyorum.”

Baba başını salladı. “Ama söylediniz, Bayan Elvira.”

“Herhalde... herhalde sinirlerim bozulduğu için saçmaladım.”

Bess Sedgwich sandalyesinde döndü. “Müfettişe her şeyi anlat, Elvira.”

Kız endişeyle çabucak annesine bir göz attı. “Bu olay ben İtalya’dayken oldu. Kontes Martinelli’nin okulunda yani. Sınıfta on sekiz... yirmi kişiydik. Bir sabah bana kocaman bir kutu çikolata geldi. İçinde de bir kart vardı. Karta süslü bir yazıyla İtalyanca birkaç kelime yazılmıştı. İtalyanlara özgü bir iki söz. ‘Bellisime Sinyorinaya veya buna benzer bir şey. Arkadaşlarımla bu sözlerle çok güldük. Acaba kim gönderdi, diye düşündüm. Ama üzerinde fazla da durmadım. Çikolatalar gerçekten çok güzeldi. Bir sürü... çeşit çeşit çikolatalar... Aralarında menekşeli olanlar da vardı. Bunların içinde menekşe kreması... üzerinde de bir menekşe şekeri olur. Benim en çok sevdiğim çikolatalar da bunlardır. Bu yüzden önce onlardan bir iki tane yedim. Sonra... gece fena halde hastalandım. Doğrusu aklıma çikolatalar gelmedi. Hastalığıma yemekte yediğim bir şeyin neden olduğunu düşündüm.”

“Başka hastalanan oldu mu?”

“Hayır. Yalnız ben hastalandım. Çok kötü oldum, ama sabaha bir şeyim kalmadı... Bir iki gün sonra aynı çikolatalardan yiyince tekrar fenalaştım. Bunun üzerine konuyu Bridget’e açtım. Bridget benim en samimi arkadaşımdır. Onunla çikolatalara baktık. Menekşelerin altına delik açılmış, sonra da bunların tekrar kapatılmış olduğunu fark ettik. O zaman birinin çikolatalara zehir karıştırdığını anladık. Sadece benim zehirlenmem için bunu yalnızca menekşeli çikolatalara koymuşlardı.”

Baba, “Bu işi yapan pek düşünceli bir insan değilmiş,” diye cevap verdi. “Çünkü sınıftakilerin hepsi de zehirlenebilirdi.”

Leydi Sedgwich öfkeyle bağırdı. “Saçma! Çok saçma! Ömrümde bu kadar saçmasapan bir şey duymadım.”

Başmüfettiş Davy eliyle susmasını işaret etti. “Rica ederim...” Sonra tekrar Elvira’ya döndü. “Bu olay beni çok ilgilendirdi, Bayan Elvira. Bu konuyu kontese açmadınız mı?”

“Hayır. Kadın ortalığı birbirine katardı.”

“Çikolataları kimin gönderdiğini anlamaya çalışmadınız mı?”

Elvira utangaç bir tavırla baktı. “Şey... Çikolataları Guido’nun yolladığını sandım.”

Başmüfettiş Davy neşeyle, “Ya?” dedi. “Guido da kim?”

“Guido...” Elvira duraklayarak annesine baktı.

Bess Sedgwich, “Budalalık etme. Guido kimse bunu başmüfettişe söyle. Senin yaşında her kızın hayatında bir Guido vardır. Onunla İtalya’da mı tanıştın?” diye konuştu.

“Evet. Bizi operaya götürdükleri zaman. Guido benimle orada konuştu. Çok yakışıklıydı. Ders yapmak için bazı yerlere gittiğimiz zaman ona rastlardım. Bana gizli gizli mektuplar verirdi.”

Bess Sedgwich içini çekti. “Tabii sen de bir sürü yalan uydurdun... arkadaşlarınla planlar yaptın ve Guido’yla buluştun. Öyle değil mi?”

Elvira itirafın bu şekilde kolaylaştırılmasına memnun olmuş ve rahatlamıştı. “Evet. Bazen Bridget’le beraber sokağa çıkardık...”

Başmüfettiş Davy sordu. “Guido’nun soyadı neydi?”

Elvira, “Bilmiyorum,” diye cevap verdi. “Bunu bana hiçbir zaman söylemedi.”

Baba genç kıza gülümsedi. “Yani çocuğun adını bize söylemek istemiyorsunuz. Öyle mi? Zararı yok. Eğer bu önemliyse, o zaman çocuğun soyadını sizin yardımınız olmadan da öğreniriz. Ama sizden hoşlandığı anlaşılan bu delikanlı neden sizi öldürmeye kalsın?”

“Guido sık sık beni tehdit ederdi. Bazen yanında arkadaşlarıyla gelir ben de içlerinden birinden çok hoşlanmışım gibi yapardım. O zaman Guido kıskançlıktan deliye dönerdi. Çıldırırdı adeta. ‘Beni aldatırsan seni öldürürüm,’ diye bağırdı. Ben onun bu davranışlarının melodramlara yakışacağını düşünürdüm.” Elvira birdenbire beklenmedik bir anda gülmeye başladı. Sonra, “Bütün bunlar çok eğlenceliydi. Guido’nun ciddi olmadığından emindim,” dedi.

Başmüfettiş Davy, “Anlattıklarınızdan böyle bir delikanlının çikolatalara zehir karıştıracağını ve sonra da bunu size göndereceğini hiç sanmıyorum,” diye konuştu.

Elvira, “Ben de aynı kandayım,” diyerek başını salladı. “Ama çikolatayı onun gönderdiğini, sanıyorum. Çünkü başka kimse yoktu... Bu yüzden bir hayli endişelendim. Buraya döndükten sonra da bir pusula aldım...” Durakladı.

“Nasıl bir pusula?”

“Bir zarfın içindeydi. Biri kâğıda oldukça düzgün harflerle ‘DİKKATLİ OL,’ diye yazmıştı. ‘SENİ ÖLDÜRMEK İSTİYORLAR.’”

Başmüfettiş Davy kaşlarını kaldırdı. “Gerçekten mi? Çok garip. O zaman korktunuz mu?”

“Evet. Beni... ortadan kimin kaldırmak isteyebileceğini düşündüm. Bu yüzden de çok zengin olup olmadığımı anlamaya çalıştım. Sonra geçen gün burada bir şey daha oldu. Metrodaydım. İstasyon çok kalabalıktı. Biri beni rayların üzerine itmeye çalıştı.”

Bess Sedgwich bağırdı. “Hayal dünyanın fazla zengin, yavrum.”

Baba eliyle tekrar kadının susmasını işaret etti.

Elvira özür diler gibi mırıldandı. “Evet... Herhalde hayal dünyam fazla zengin. Ben öyle sandım galiba... Yine de... bu akşam olanlardan sonra... bunların doğru olduğuna inanmaya başlıyorum.” Birdenbire Bess Sedgwich’e dönerek, heyecanla konuşmaya başladı. “Anne! Belki

sen bilirsin! Beni öldürmek isteyen biri olabilir mi? Düşmanım var mı?”

Bess Sedgwich sabırsızlıkla cevap verdi. “Tabii yok! Budala olma, Elvira. Seni öldürmek isteyen kimse yok. Seni ortadan kaldırmayı neden istesinler?”

“Öyleyse bu gece bana kim ateş etti?”

Bess Sedgwich, “Siste seni başkasına benzetmişlerdir,” dedikten sonra Baba’ya döndü. “Bu mümkün değil mi?”

Başmüfettiş başını salladı. “Evet. Pekâlâ mümkün.”

Bess Sedgwich büyük bir dikkatle ona bakıyordu. Baba’ya usulca, “Daha sonra...” diye fısıldarmış gibi geldi.

Adam neşeyle, “Şimdi diğer ayrıntılara geçelim,” diyerek gülümsedi. “Bu gece nereden geldiniz, Bayan Elvira? Böyle sisli bir akşamda Square Sokağı’nda ne işiniz vardı?”

“Bu sabah Londra’ya resim dersine geldim. Sonra arkadaşım Bridget’le yemek yedim. Beraber sinemaya gittik. Film bittiği zaman dışarısı sis içindeydi. Gitgide artıyordu. Arabayla eve kadar gidemeyeceğimi düşündüm. Bridget’in annesi geceyi onlarda geçirebileceğimi söyledi. Bunun üzerine Mildred yengeye telefon ettim. Ben şehirde Mildred yengeyle oturuyorum...”

Baba başını salladı.

“Mildred yengeye geceyi Londra’da geçireceğimi söyledim. O da, ‘Akıllılık edersin,’ dedi.”

Baba, “Sonra ne oldu?” diye sordu.

“Birdenbire bana sis azalmış gibi geldi. Geceyi Londra’da geçireceğime yine şehre döneyim, dedim. Bridget’le vedalaşarak arabaya bindim. Gelgelelim sis tekrar artmaya başladı. Sis yoğunlaştığı için yolumu kaybettim. Nerede olduğumu bir türlü anlayamadım. Bu siste hiçbir yere gidemem, diye düşündüm. Bir süre sonra Piccadilly’de olduğumu fark ettim. Bu güzel otelin çok yakın olduğunu biliyordum.

Çünkü Derek amca, İtalya'dan dönüşte beni buraya getirmişti. Bert-ram Otel'i'ne giderim, dedim. Bana mutlaka bir oda bulurlar. Arabayı bir yere bıraktım ve sonra yoldan otele doğru geldim."

Kız sustu.

Başmüfettiş Davy, "Sonra?" dedi.

"Birdenbire bir silah sesi duydum. Söylediğim gibi kurşun neredeyse yanağımı sıyracaktı. Otelin kapıcısı koşarak bana doğru geldi. Beni arkaya doğru itti. Sonra... sonra... tekrar ateş edildi. Adam... adamcağız yere yığıldı. Ben de bağırdım." Elvira titremeye başlamıştı.

Bess Sedgwich yavaş ama ciddi bir sesle, "Kendini toplamaya çalış," dedi. "Kendini toplamaya çalış." Leydi Sedgwich sinirlenen atlarıyla da böyle konuşurdu. Bu sözlerinin etkisi hemen görüldü. Elvira ona bakarak, hafifçe dikleşti. Artık sakinleşmişti.

Bess Sedgwich, "Aferin," diyerek gülümsedi.

Elvira, Baba'ya döndü. "Sonra siz geldiniz. Düdük çaldınız. Polise beni otele götürmesini söylediniz. İçeri girer girmez... annemi... annemi gördüm." Bess Sedgwich'e baktı.

Baba derin bir soluk aldı. "Böylece hemen hemen bu ana kadar gelmiş olduk." Koltuğunda biraz kımıldandı. "Ladilaus Malinowski adında birini tanıyor musunuz?" Sesi çok sakindi. Kıza bakmıyordu ama iyice kulak kesilmiş olduğu için Elvira'nın birdenbire soluğunu tuttuğunu anladı. Bu arada Bess Sedgwich'i inceliyordu.

Elvira uzun bir suskunluktan sonra, "Hayır," diye mırıldandı. "Hayır... Onu tanımıyorum."

Baba, "Ya!" dedi. "Ben belki tanıyorsunuz, diye düşündüm. Kendisi bu akşam buraya gelmiş olabilirdi. Arabası dışarıda."

Elvira tekrarladı. "Onu tanımıyorum."

Baba elini salladı. "Yanılmışım... Tabii siz onu tanıyorsunuz?" Bess Sedgwich'e dönmüştü.

"Tabii. Ladislaus'u yıllardan beri tanırım."

Müfettiş gülererek ekledi. “Açıkçası çalgının biridir. Arabasını delice bir hızla sürer. Günün birinde boynunu kırıp, rahat edecek.”

Elvira şikâyet dolu bir sesle söze karıştı. “Artık yatabilir miyim? Çok... çok yorulдум da.”

Baba gülümsedi. “Yorulmanız kadar doğal bir şey olamaz. Bize bütün hatırladıklarınızı anlattınız değil mi?”

Elvira çabucak, “Evet, evet,” dedi.

“Pekâlâ.”

Bess de ayağa kalktı. “Ben de sizinle yukarı çıkayım.”

Ana kız dışarı çıktıktan sonra Baba, Komiser Wedell’e döndü.

“Elvira Blake, Malinowski’yi tanıyor. Kız, bir iki gün önce Batterson Parkında onunla baş başa çay içiyormuş.”

Komiser Wedell merakla sordu. “Bunu nasıl öğrendiniz?”

“Yaşlı bir kadın söyledi. Bu duruma endişelenen yaşlı bir kadın. Genç adamın kız için uygun bir arkadaş olmadığını düşünüyordu. Bunda da haklıydı tabii.”

“Özellikle genç adamla kızın annesi...” Komiser Wedell imalı imalı konuşuyordu. “Malinowski hangisini tercih ediyor acaba?”

Baba bu soruya aldırmadı. “Malinowski’nin merkeze götürülmesini istiyorum. Hem de çok çabuk. Arabası köşede.”

“Acaba Malinowski de bu otelde mi kalıyor?”

“Sanmıyorum. Onun burada yeri yok. Atmosfere uymaz. Eğer Malinowski oteldeyse... o zaman buraya kızla buluşmaya girdi. Bence Elvira genç adamı görmek istiyordu. Onun için böyle bir gecede otele gelmeyi göze aldı.”

Kapı açılarak Leydi Sedgwich içeri girdi.

“Geri döndüm. Çünkü sizinle konuşmak istiyorum.” Gözlerini Baba’dan ayırarak, diğer iki memura baktı. “Size bildiğim her şeyi anlattım. Şimdi sizinle bir iki dakika özel olarak görüşmek istiyorum.”

Başmüfettiş Davy gülümsedi. “Görüşmememiz için bir neden yok.” Başıyla işaret etti. Genç polis memuru defterini alarak dışarı çıktı. Komiser Wedell de onun peşinden gitti.

Leydi Sedgwich tekrar Başmüfettiş Davy’nin karşısına geçti. “O zehirli çikolatalar hakkındaki gülünç hikâye... baştan sona saçmaydı. Böyle bir olayın olmadığından eminim.”

“Öyle mi? Yani sizce bu hikâyeyi kızınız mı uydurdu?”

“Evet. Ama... sebebi nedir?”

Davy ağır ağır, “Bunu siz bilmiyorsanız,” diye cevap verdi. “Ben nereden bileyim? Ne de olsa Bayan Elvira sizin kızınız. Sizin onu ben-den daha iyi tanımanız lazım.”

Bess Sedgwich acı acı mırıldandı. “Ben onu hiç tanımıyorum. Elvira’yı iki yaşından beri görmedim. Onunla ilgilenmedim. Anlayacağınız, Elvira iki yaşındayken babasını bırakıp kaçtı.”

“A, evet biliyorum. Bence tuhaf bir şey bu. Çünkü mahkemeler genellikle çocukları istedikleri zaman annelerine bırakır. Hatta suçlu olsalar bile. Herhalde siz Elvira’nın size verilmesini istemediniz.”

“Evet. Böylesinin daha doğru olacağını düşündüm. Elvira’ nın yanımda... güven içinde olamayacağından emindim.” Bir an durdu. Sonra, “İnsan karakterini değiştiremez,” diye ekledi. “Doğduğunuz zaman nasılsanız, öyle gidersiniz. Ben tehlikeli bir hayat sürecektir yaradılıştan bir kadınam. Kanunlara, geleneklere aldırmam. Elvira’nın tam bir İngiliz kızı gibi yetiştirilmesinin iyi olacağını düşündüm. Böylece daha mutlu olacaktı. Ona bakacaklar, koruyacaklardı.”

“Ama buna karşılık anne sevgisinden yoksun kalacaktı.” Başmüfettiş Davy dikkatle kadına bakıyordu.

“Elvira beni sevmeye başlar ve bana bağlanırsa mutsuz olacaktı. Bana inanmayabilirsiniz. Ama o zaman öyle düşünüyordum.”

“Anlıyorum. Hâlâ da öyle mi düşünüyorsunuz?”

Bess ağır ağır, “Hayır,” dedi. “Şimdi böyle düşünmekle hata ettiğimi anlıyorum.”

“Kızımız Ladislaus Malinowski’yi tanıyor mu?”

“Tanımadığından eminim. Bunu kendi söyledi. Cevabını siz de duydunuz.”

“Evet, duydum. Ne var ki, kızınız burada benimle konuşurken bir korku içindeydi. Bu gece kendisini öldürmeye kalkmışlardı... Biliyor musunuz, kızınızın hikâyesi doğru da olabilir.”

“Çok gülünçtü. Romanlardaki konulardan farksızdı.”

“Belki. Ama böyle şeyler gerçek hayatta da oluyor, Leydi Sedgwich. Hem de sandığınızdan daha sık. Kızınızı kim öldürmek isteyebilir? Bana bu konuda bilgi verebilir misiniz?”

“Elvira’yı öldürmeyi kimse istemez! Kimse! Kimse!” Kadının sesi tizleşmişti.

Başmüfettiş Davy içini çekerek düşünceyle başını salladı.

ON İKİ

Başmüfettiş Davy ertesi günü önce Elvira'nın Mildred yengesiyle konuştu ama işine yarayacak bir şey öğrenemedi. Kadın gevezenin biriydi ve susmak bilmiyordu ama işe yarayacak bir şey de söylemiyordu.

Baba, Mildred yenge gibi değildi. Fazla konuşkan değildi. Albay Luscombe'den de bir şey öğrenemedi.

Sonunda kalkıp Elvira'nın arkadaşı Bridget'e gitti.

Kıza ne istediğini anlatınca, Bridget, "Aman," dedi. "İyi ki annem sokakta. Doğrusu onun yanında rahat konuşamazdım. Bildiklerimi açık açık anlatamazdım. Çünkü annem her zaman pireyi deve yapar... Oysa ben sizin bütün bu olaylar hakkında elden geldiği kadar bol bilgi edinmeniz gerektiğine inanıyorum. Çünkü Elvira'nın bir sorundan dolayı çok endişelendiğini ve çok korktuğunu biliyorum."

Başmüfettiş Davy'nin yüzünden ne düşündüğünü anlamak mümkün değildi. Adam en babacan tavrıyla, "Önce," diyerek gülümsedi. "Şu İtalya'daki Çikolata Kutusu olayını öğrenmek istiyorum. Anladığıma göre kutudaki çikolatalardan bazıları zehirli olabilirmiş."

Bridget gözlerini kocaman kocaman açtı. "Zehirli mi? Hiç sanmıyorum. Elvira o gün bir hayli çikolata yedi. Gece de hastalandı. Ertesi sabah, 'Biri bizi zehirlmek istiyor' dedi. Belki içlerine enjektörle zehir konmuştur diye çikolataları inceledik."

“E? Gerçekten zehir enjekte edilmiş miydi?”

Bridget, “Hayır, edilmemişti,” diye cevap verdi. “Daha doğrusu böyle bir şey görmedik.”

“Ama Bayan Elvira hâlâ çikolataların zehirli olduğuna inanıyor.”

“Belki... Yine de o günden sonra bu olaydan hiç söz etmedi.”

“Bayan Bridget sizce Bayan Elvira birinden mi korkuyor?”

“İtalya’dayken böyle bir şey düşünüyordum. Bu son zamanlarda aklıma geldi.”

“Şu Guido adlı gence ne dersiniz?”

Bridget kıkır kıkır güldü. “Elvira’ya hayrandı. Bazen Elvira’yla gidip Guido’yla buluşurduk. Ama gizlice.”

“Guido, Elvira’yı ölümle tehdit etti mi?”

“Ciddi şekilde tehdit ettiğini sanmıyorum.”

“O halde... belki de Bayan Elvira’nın gizlice buluştuğu biri daha vardı.”

Bridget şaşkınlıkla devam etti. “Şey... Evet... Öyle biri vardı. Onun kim olduğunu bilmiyorum. Yine de Elvira’nın hoşlandığı biri olduğundan eminim. Üstelik o bu konuda çok ciddiydi. Yani... o genç kimse, Elvira için çok önemliydi. Elvira, Guido’yu görmeye gittiğini söylerdi ama buluştuğunun o olmadığını sezerdim. Böyle kaçamak yaptığı zamanlar diğer gençle buluşurdu.”

“Bu Ladislaus Malinowski isimli genç bir otomobil yarışçısı olmaz mı?”

Bridget’in ağzı açık kaldı. “Demek bunu biliyordunuz?”

Başmüfettiş Davy güldü. Sonra da, “Elvira burada da Malinowski’yle buluşuyor mu?” diye sordu.

“Bilmiyorum. Doğrusunu isterseniz Elvira’nın İtalya’dan döndükten sonra yaptıklarından pek haberim yok.”

Davy kızı konuşturmaya çalıştı. “Elvira, Londra’ya dışçıye gitmek için geldi. Veya öyle söyledi. Gelgelelim dışçıye gideceği yerde

size uğradı. Bayan Mildred'e telefon ederek yaşlı mürebbiye hakkında bir şeyler anlattı."

Bridget usulca güldü.

Başmüfettiş de gülümsüyordu. "Oysa bu hikâye doğru değil. Öyle değil mi? Elvira aslında nereye gitti?"

Bridget kararsızlıkla sustu. Sonra da, "İrlanda'ya," diye cevap verdi. Bana bunun nedenini de söylemeye yanaşmadı. Oraya gidip bir şeyi öğrenmesi gerektiğinden söz etti."

"İrlanda'da nereye gitti acaba? Biliyor musunuz?"

"Aslında bilmiyorum. Sadece bir ara bir isim söyledi. Bally mi ne? Hayır, hayır. Bally Gowlan sanırım."

"Anlıyorum. Onun İrlanda'ya gittiğinden emin misiniz?"

"Onu Kensington Havaalanı'na ben götürdüm."

"Peki İrlanda'dan ne zaman döndü?"

"Ertesi sabah."

"Yine uçakla mı? Trenle dönmüş olamaz mı? Örneğin İrlanda postasıyla."

"Bana öyle bir şey söylemedi."

"Ve uçakla döndüğünü de söylemedi değil mi?"

Bridget başını salladı. "Evet... O sabah bana telefon etti. Ben de kendisine Bayan Melford'un onun dışçıye gitmediğini öğrenmiş olduğunu söylemek zorunda kaldım. İşte o zaman Elvira'nın birinden veya bir şeyden korkmuş olabileceğini düşündüm."

"Elvira size bundan söz etti mi? Yoksa bu konuyu siz mi açtınız?"

"Ona açık açık sordum canım. Önce 'Hayır,' dedi. Sonra korktuğunu itiraf etti. Bunu anlamıştım zaten." Birdenbire Bridget'in sesi yükseldi. "Hayatı tehlikedeydi. Ama nedenini bilmiyorum. Bu konuda hiçbir bilgim yok."

"Elvira'nın korktuğuna onun İrlanda'dan döndüğü sabah inandınız değil mi? Tabii o İrlanda postasıyla dönmüş olabilir."

“Elvira’nın İrlanda postasıyla döndüğünü sanmıyorum. Bunu kendisine neden sormuyorsunuz?”

“Tabii ki ilerde soracağım. Şimdi dikkati bu noktaya çekmek istemiyorum. Şu ara gereksiz. Bayan Elvira’nın hayatı büsbütün tehlikeye girebilir. Belki hatırlamayacaksınız, Bayan Bridget. İrlanda treni de o gece sabaha karşı soyulmuştu.”

“Yani... Elvira soyulan trendeydi ve bana bundan hiç söz etmedi öyle mi? Bu imkânsız.”

Baba, “Bana da öyle geliyor ama,” diye mırıldandı. “Bir olasılık var. Belki Bayan Elvira birini veya bir şey gördü. Veya İrlanda postasıyla ilgili bir olay oldu.”

“Anlıyorum...” Bridget bir an bu konuyu düşündü. “Yani... Elvira’nın tanıdığı biri bu soyguna mı karıştı?”

Başmüfettiş Davy sanki söylediğinden çok şey biliyormuş gibi bir tavır takınarak ayağa kalktı. “Eh, bu kadar yeter... Bana söyleyeceğiniz başka bir şey var mı? Arkadaşınız o gün başka bir yere gitti mi? Veya bir gün önce.”

“Elvira’nın vasisi olan bir avukata gittiğini biliyorum. Ne kadar parası olduğunu öğrenmek istiyordu.” Bridget duraksadıktan sonra ekledi. “Nedense bu Elvira için çok önemliydi.”

Başmüfettiş Davy gülümsedi. “Teşekkür ederim. Bana çok yardımcı ettiniz.”

Bir süre sonra Davy, Bloomsbruy’deki eski fakat görkemli hanlardan birine giriyordu. Egerton, Forbes ve Wilborough’un büroları bu binadaydı.

Başmüfettiş Davy’i Egerton kabul etti.

Adam, Baba’nın bir gece önceki olay hakkında anlattıklarını dinledikten sonra adamın önünde, masada duran resmi kartına baktı.

Uzun bir sessizlikten sonra başını kaldırarak, dikkatle Başmüfettiş Davy’i süzdü. “Tuhaf bir olay bu... Siste Bertram Oteli... Ne taraftan ateş edilmiş?”

“Siz yüzünden bundan pek emin değiliz. Bayan Elvira da kesin bir şey söyleyemedi. Ama aşağıdaki avluya gizlenmiş olduğunu sanıyoruz.”

“Demek adam kıza iki kez ateş etmiş.”

“Evet. İlk kurşun Bayan Elvira’ya isabet etmemiş. Otelin kapısında duran kapıcı hemen kıza doğru koşmuş. Ve ikinci el ateş edilmeden evvel Bayan Elvira’yı arkasından itmiş.”

“Cesur bir adammış.”

Başmüfettiş Davy başını salladı. “Evet. Çok cesur bir adammış. Savaşta büyük kahramanlık göstermiş. Michael Gorman adında bir İrlandalıydı o.”

“Michael Gorman,” Egerton kaşlarını çatarak düşündü. “Hayır... Bir an bu ismi duyduğumu sandım... Şimdi, bana neden geldiğinizi sorabilir miyim, başmüfettiş?”

“Bana biraz bilgi verebileceğinizi umuyorum. Bana kızın kaygılı olduğunu, bir şeyden korktuğunu söylediler. Hayatının tehlikede olduğuna inandığından söz ettiler. Elvira sizi görmeye geldiği zaman sizde de böyle bir izlenim uyandırdı mı?”

Egerton ağır ağır cevap verdi. “Hayır. Bunu pek iddia edemeyeceğim. Ne var ki kızın bazı sözleri tuhafıma gitti. Örneğin ‘Birdenbire öldüğümde servetim kime kalır?’ diye sordu. Sonra yirmi birine basıp reşit olduğu zaman eline kaç para geçeceğini öğrenmek istedi... Aslında oldukça normal...”

“Elvira’ya bir hayli para kalmış sanırım.”

“Evet, serveti oldukça büyük. Başmüfettiş, kız, laf arasında evlenmekten de söz etti.”

“Size kızın bir erkekle ilişkisi varmış gibi geldi mi?”

“Elimde delil yok ama... Evet. Aklıma hemen bu geldi. Luscombe... Yani Elvira’nın diğer vasisi Albay Luscombe son derecede saf ve temiz bir adamdır. Kendisine kızın bir delikanlıyla ilişkisi ola-

bileceğini... üstelik onu onaylayamayacağımızı söyleyince fena halde üzüldü.”

Başmüfettiş Davy kısaca, “Uygunsuz bir genç,” dedi.

“Ya? O halde genç adamın kim olduğunu biliyorsunuz.”

“Bunu kolaylıkla düşünebilirim. Elvira’nın Ladislaus Malinowski’yle ilgisi var sanırım.”

“Şu otomobil yarışçısıyla mı? Gerçekten mi? Yakışıklı bir mace-raperest. Kadınlar ona bayılıyorlar. Doğrusu Elvira’yla nasıl tanıştığını merak ettim. Ayrı ayrı dünyaların insanları onlar. Yalnız... sanıyorum Malinowski birkaç ay önce Roma’daydı. Herhalde genç adamlar orada tanıştı.”

“Olabilir... Elvira, Malinowski’yle annesi aracılığıyla tanışmış olamaz mı?”

“Ne? Bess aracılığıyla mı? Buna hiç ihtimal vermem. Bess’le kızı pek birbirlerini tanımazlar.”

“Leydi Sedgwich de bana öyle söyledi. Kızın başka akrabası var mı?”

“Hayır, pek de var sayılmaz. Bess’in iki ağabeyi savaşta öldüler. Elvira da ihtiyar Conisten’in tek çocuğuydu. Kız, Bayan Melford’u ‘Mildred yenge’ diye çağırıyor ama kadın aslında Albay Luscombe’in akrabası. Luscombe eski kafalı bir adam ama Elvira için elinden geleni yaptı. Bunlar güç şeyler...”

Başmüfettiş Davy mırıldandı. “Acaba Bayan Elvira gizlice evlenmiş olamaz mı?”

“Elvira daha rüştünü ispat etmedi. Evlenmek için vasilerinin iznini alması gerekli.”

Baba, “Hukuki bakımdan öyle ama,” dedi. “Gençler her zaman vasilerinin izinlerini beklemiyorlar.”

“Biliyorum. Üzüntü verici bir şey bu. O zaman harekete geçmeye, onları mahkemenin vesayeti altına sokmaya zorunlu oluyorsunuz. Daha bir sürü iş. Tabii bu güçlükleri yenmeye de yetmiyor.”

Davy, “Evlendikten sonra ne yapılsa boş,” diye cevap verdi. “Elvira evliyse... birdenbire ölürse, serveti kocasına kalacak değil mi?”

“Elvira’nın evlenmiş olduğunu pek sanmıyorum. O büyük bir özenle yetiştirildi ve...” Davy’nin alaycı gülümsemesini fark ederek durakladı.

Elvira belki dikkat ve özenle yetiştirilmişti ama kız ne yapmış yapmış ahlaksız bir genç olan Ladislaus Malinowski’yle tanışmıştı.

Egerton kararsızlıkla, “Evet,” diye mırıldandı. “Annesi kocasını bırakıp kaçmıştı.”

“Evet, annesi kaçmıştı. Çünkü o böyle bir kadın. Fakat Bayan Elvira annesinden farklı. O da Leydi Sedgwich gibi istediğini yapmak-tan hoşlanıyor ama onun yöntemleri farklı.”

“Yani... siz... eminsiniz... şey...”

Başmüfettiş Davy, “Henüz bir şeyden emin değilim,” diye cevap verdi.

ON ÜÇ

Önceleri Malinowski polislerin davetini alayla karşıladı...

Başmüfettiş Davy'nin odasında kendisine gösterilen sandalyeye oturduktan sonra Komiser Wedell'le Baba'ya bakarak bir kahkaha attı.

“Çok komik! O kadar da ciddi görünüyorsunuz ki. Soru sormak için beni buraya davet etmeniz daha da gülünç... Ben sizi ilgilendirecek bir şey yapmadım. Hiçbir şey.”

Başmüfettiş Davy sakin ve resmi bir tavırla konuşmaya başladı. “Bize soruşturmamızda yardım edebileceğinizi düşündük, Bay Malinowski. Bir Mercedes-Otto arabanız var sanırım. Plaka numarası FAN 2266.”

“Böyle bir arabamın olmaması için ciddi bir neden var mı?”

“Yok efendim. Hiç yok. Biz sadece numara konusunda karar veremiyoruz da... Arabanız M. 7. numaralı karayolunda görülmüş. Ama o zaman plakası değişikmiş.”

“Saçma. Herhalde gördükleri başka bir arabaydı.”

“O tip arabadan pek yok. Olanları kontrol ettik tabii.”

“Trafik polislerinin söylediği her şeye inanıyorsunuz demek? İşte bu çok komik. Bu olay nerede olmuş?”

“Polis sizi Bedhampton civarında bir yerde durdurarak, ehliyetinizi sormuş. İrlanda postasının soyulduğu gece olmuş bu.”

Ladislaus Malinowski sakın sakın cevap verdi. “Beni gerçekten çok eğlendiriyorsunuz.”

“Tabancanız var mı?”

“Tabii, hem bir rovelverim, hem de bir otomotiğim var. Onlar için gerekli izni de aldım.”

“İyi... Bu silahlar şimdi nerede?”

“Onların nerede olduğunu pekâlâ bildiğinizden eminim, Başmüfettiş Davy. Küçük tabanca Mercedes-Otto’nun gözünde. Rovolver ise dairemde, bir masanın çekmecesinde.”

Davy gülümsedi. “Rovolver gerçekten söylediğiniz gibi apartmanınızda bir çekmecedeydi. Ama diğer tabanca arabanızın gözünde yok. Acaba söz ettiğiniz silah bu mu, Bay Malinowski?”

Masanın üzerinden küçük bir otomatik tabancayı uzattı.

Ladislaus Malinowski büyük bir hayretle, “A, evet,” dedi. “Tabanca bu. Demek otomatiği arabamdan siz aldınız.”

Baba başını salladı. “Hayır, biz bunu arabanızdan almadık. Tabanca otomobilinizde değildi. Bunu Square Sokağında bir avluda bulduk. Bildiğiniz gibi bu sokağa Picadilly Meydanı’ndan sapılır. Bu tabanca sokaktan ilerleyen veya koşan biri tarafından atılmış olabilir.”

Ladislaus Malinowski omzunu silkti. “Bunun benimle bir ilgisi yok. Tabancayı oraya ben atmadım. Silah, bir iki gün önce arabanın gözünde idi.”

“Bay Malinowski, Michael Gorman’ın 26 Kasım gecesi bu tabancayla vurulduğunu biliyor musunuz?”

“Michael Gorman mı? O da kim? Bu isimde birini tanımıyorum.”

“Michael Gorman, Bertram Oteli’nin kapıcısıydı.”

“A, evet. Gazetelerden olayı okudum. Adam, benim tabancamla mı vurulmuş? Saçma!”

“Saçma değil. Balistik uzmanları bunu iyice incelediler. Silahlar hakkında bilgimiz var. Uzmanların yanılmayacaklarını da bilmeniz gerek.”

“Cinayeti üzerime yıkmaya çalışıyorsunuz. Ben polislerin ne yaptığını bilirim.”

“Bu memleketin polisini daha iyi tanıdığınızı sanıyordum, Bay Malinowski.”

“Michael Gorman’ı benim vurduğumu mu iddia ediyorsunuz?”

“Biz sadece ifadenizi almak istiyoruz. Şimdilik sizi suçlamıyoruz.”

“Ama böyle düşündüğünüz belli. O tuhaf kılıklı kapıcıyı benim vurduğumu sanıyorsunuz. Onu neden öldüreyim? Adama borcum yoktu. Ona kızmıyor ve nefret etmiyordum.”

“Ateş edilen genç bir kız. Gorman onu kurtarmaya koştu ve bu yüzden de ikinci kurşunu göğsüne yedi. Söz ettiğim genç kıızı tanıdığınızı sanıyorum. Adı Elvira. Elvira Blake.”

“Yani... Biri benim tabancamla Elvira’ya ateş mi etti?” Genç adamın sesinde derin bir hayret vardı.

“Belki genç kızla aranızda bir anlaşmazlık çıktı.”

“Yani Elvira’yla kavga ettiğimi ve sonra da onu vurmaya kalktığımı iddia ediyorsunuz. Evleneceğim kıızı neden vurayım?”

“Bunu da ifadenize geçirelim mi? Yani Elvira Blake’le evleneceğinizi?”

Ladislaus bir an kuşkuya kapıldı. Sonra da omzunu silkerek, “O henüz çok genç,” diye cevap verdi. “Onunla bu konuyu görüşmem gerek.”

“Belki Elvira sizinle evlenmeye söz verdi, sonra da fikrini değiştirdi... Kızın korktuğu biri vardı. O siz misiniz, Bay Malinowski?”

“Ben onun ölmesini neden isteyeyim? Ya ona âşığım ve evlenmek istiyorum ya da âşık değilim. O zaman da Elvira’yla evlenmeme gerek yok. Konu bu kadar basit işte. Elvira’yı neden öldüreyim?”

Davy bir süre bekledi. Sonra da sakın ve kayıtsız bir tavırla, “Tabii kızın annesi de var,” diye mırıldandı.

“Ne?” Malinowski yerinden fırladı. “Bess? Bess kendi öz kızını öldürmeye mi kalkacak? Siz iyice çıldırmışsınız! Bess, Elvira’yı niçin öldürsün?”

“Elvira’nın annesinden başka yakın akrabası yok. Kız öldüğü zaman o büyük serveti Bess Sedgwich’e kalacak. Annelerin çocuklarını öldürdükleri çok görülmüştür. Çocukların annelerini öldürdükleri de öyle.”

“Dedim ya! Siz iyice çıldırmışsınız!”

“Bayan Elvira’yla evlenmek istediğinizi söylüyorsunuz. Belki de kızla çoktan evlendiniz. Öyleyse kız öldüğü zaman o büyük servet size kalacak.”

“Bu delice sözlerin arkası gelmeyecek mi? Ben Elvira’yla evli değilim. Güzel bir kız. Ondan hoşlanıyorum. O da bana âşık. Evet, bunu itiraf ediyorum. Onunla İtalya’da tanıştık. Bir hayli eğlendik. Ama işte o kadar. Artık kızla bir ilgim kalmadı. Anlıyor musunuz?”

“Öyle mi? Daha biraz önce kesin bir tavırla kızla evleneceğinizi söylüyordunuz, Bay Malinowski. Doğru değil miydi?”

“Böylesi daha namusluca diye öyle söyledim. Siz İngilizler o kadar... o kadar namus düşkünüsünüz ki. Kızın annesiyle... samimiyetiniz çok ileri. Bunu açıklamak istemedim. Bu yüzden kızla... nişanlı olduğumuzu evleneceğimizi söyledim. Böylesi sizlerin daha hoşuna gidecekti.”

“Bu sözleriniz bana çok saçma ve mantıksız gözüktü. Paraya epeyce ihtiyacınız var değil mi, Bay Malinowski?”

“Bu doğru başmüfettiş. Benim her zaman paraya ihtiyacım var. Acı bir şey bu.” Gülümsedi. “Bana bütün soracağınız bu kadar mı?”

“Şimdilik bu kadar. Tabancanın sizin olduğunu söylediniz. Bu çok işimize yarayacak doğrusu.”

“Çok işinize mi yarayacak? Nasıl?...” Duraklayarak, elini uzattı. “Lütfen tabancamı bana geri verin.”

“Üzgünüm silahınızın daha bir süre bizde kalması gerekiyor. Onun için size bir makbuz yazacağım.”

Dediğini de yaptı. Ve makbuzu Malinowski’ye verdi.

Genç adam, bir an ateş saçan gözlerle Baba’ya baktı. Sonra da dışarı fırlayarak, kapıyı arkasından çarptı.

Davy mırıldandı. “Öfkeli bir genç.”

Komiser Wedell, “Onu Bedhampton ve sahte plaka hakkında sıkıştırmadınız,” diye şikâyet etti.

“Evet. Onu korkutmak istiyordum. Ama fazla korkmasını da istemiyordum. Her seferinde bir tek şey için üzülecek. Odadan çıkarken bir hayli endişeliydi.

“Bizim ihtiyar sizi görmek istiyordu. ‘İşi biter bitmez bana gelsin,’ dedi.”

Başmüfettiş Davy başını sallayarak dışarı çıktı. Biraz sonra Scotland Yard Müdür Yardımcısı Sör Ronald Graves’in kapısına vuruyordu.

Sör Ronald, “Merhaba, Baba,” diyerek gülümsedi. “Soruşturma ilerliyor mu bari?”

“Evet, efendim, ilerliyor. Ağa bir sürü balık düştü. Hepsi de küçük. Ama yakında irileri de elimize geçecek.”

Sör Ronald memnuniyetle başını salladı. “İşte bu iyi, çok iyi...”

ON DÖRT

Bayan Marple, St. Mary Mead köyünden kalkan ilk trene yetişmişti. Paddington İstasyonu'nda indiğinde Başmüfettiş Davy'nin her zamanki babacan tavırlarıyla kendini beklediğini gördü.

Adam, "Kalkıp buraya kadar geldiğiniz için çok teşekkür ederim," dedi gülümseyerek. Yaşlı kadını kolundan tutarak, kalabalığın arasından geçirdi. Dışarı çıkararak, onu bekleyen arabaya götürdü.

Şoför kapıyı açınca Bayan Marple otomobile bindi. Başmüfettiş Davy de yanına oturduktan sonra araba hareket etti.

Bayan Marple, "Beni nereye götürüyorsunuz, başmüfettiş bey?" diye sordu.

"Bertram Oteli'ne."

"Bertram Oteli'ne mi? Sahi mi? Neden?"

"Bu sorunun resmi cevabı şu: 'Polis soruşturmaya yardım edebileceğinize inanıyor'."

"Bilinen sözler bunlar. Aynı zamanda bir hayli tehlikeli. Polis birini tutuklamadan önce hep böyle söyler, değil mi?"

Baba bir kahkaha attı. "Sizi tutuklayacak değilim, Bayan Marple. Silah patladığı zaman yanımdaydınız. Benden iyi tanık mı olur?"

Bertram Otel'i'nin kapısından girerlerken, Bayan Gorringe başını kaldırarak onlara baktı ve hemen doğruldu. Ama Başmüfettiş Davy, Bayan Marple'i doğru asansöre götürdü.

İkinci katta asansörden inerek, koridordan ilerlediler. Baba 18 numaralı odanın kapısını açarken, Bayan Marple, "Bu benim kaldığım oda," diye mırıldandı. Kapıdan girip etrafına bakınarak, hafifçe içini çekti. "Doğrusu burası çok rahattı..."

Baba başını salladı. "Evet. Oteldekiler 'rahat'ın ne olduğunu iyi biliyorlar."

Bayan Marple birdenbire, "Başmüfettiş Davy," dedi. "Yorgun gözüküyorsunuz."

"Biraz dolaşmak zorunda kaldım. Açıkçası İrlanda'dan yeni döndüm, Bayan Marple."

"Sahi mi? Ballygowlan'den mi?"

Baba irkildi. "Ne? Siz Ballygowlan'i nereden biliyorsunuz?" Sesi yükselmişti. "Affedersiniz, Bayan Marple. Birdenbire şaşırdım."

Yaşlı kadın onu affettiğini belirten bir ifadeyle gülümsedi.

Baba, "Herhalde Michael Gorman size Ballygowlan'li olduğunu söyledi," dedi. "Bu ismi ondan duydunuz değil mi?"

Bayan Marple güldü. "Bir bakıma öyle, bir bakıma değil."

"Merakımı hoş görün. Bu Ballygowlan konusunu nereden öğrendiniz?"

Bayan Marple, "Aslında bu biraz utanılacak bir şey," diye cevap verdi. "Ben... bu adı birileri konuşurken tesadüfen duydum. Onları özellikle dinlemiyordum. Herkesin girebileceği bir salonda otuyordum. Bir insan konuşurken sesini alçaltmazsa bundan onun duyulmaktan çekinmediği anlamı çıkar. Tabii bazen sizin o çevrede olduğunuzu fark etmez. Kalabalık bir yerde olduğu, başkalarının da içeri girebileceği aklına gelmez. O zaman seçeceğiniz iki yol var, birini tercih etmek zorunda kalırsınız. Ya ayağa kalkıp öksürürsünüz ya da

sessiz sedasız oturup, sizi görmemelerini sağlarsınız. Her iki durumda da çok sıkılırsınız.”

Başmüfettiş Davy saatine baktı. “Beni dinleyin. Bu konuyu sizinle uzun uzun konuşmak istiyorum. Ama Piskopos Pennyfather neredeyse gelecek. Gidip onu almalıyım. Bunun sizce bir sakıncası yok ya?”

“Ne sakıncası olabilir?”

Başmüfettiş Davy gülümseyerek odadan çıktı.

O sırada Piskopos Pennyfather de Bertram Oteli’nin kapısından içeriye giriyordu. Adam her zamanki dalgın tavırlarıyla danışmaya gitti. Bayan Gorringe onu sevinçle karşıladı.

“Piskopos Pennyfather! Sizi gördüğüme o kadar memnun oldum ki. Eşyalarınızı mı almaya geldiniz? Eğer haber verseydiniz bavullarınızı yollardık.”

Piskopos Pennyfather, “Teşekkür ederim,” diye cevap verdi. “Her zamanki gibi yine çok nazıksınız... Fakat bugün Londra’ya gelmem gerekti. İnmişken eşyalarımı da alayım, dedim.”

Bayan Gorringe başını salladı. “Sizin için o kadar endişelendik ki. Ortadan kaybolmuştunuz. Kimse nerede olduğunuzu bilmiyordu. Duyduğuma göre bir araba kazası geçirmişsiniz.”

Piskopos Pennyfather, “Evet,” dedi. “Evet. Son zamanlarda herkes arabasını fazla hızlı sürüyor. Hoş ben kazayı hatırlamıyorum ya, o da başka. Doktor beynimin sarsıldığını söyledi... Neyse... İnsan yaşlandıkça, hafızası da...” Üzüntüyle başını salladı. “Eğer yardımsever bir çift beni yolun kenarında bulmasalardı ne olurdu bilmem.” Gülümseyerek sordu. “Ya siz nasılsınız, Bayan Gorringe?”

Bayan Gorringe de gülümsüyordu. “Çok iyiyim.”

Piskopos birdenbire Bayan Gorringe’in her zamankinden farklı olduğunu gördü. Ne olmuştu? Kadın biraz zayıflamış mıydı? Yoksa...

evet, evet, Bayan Gorringe'in endişeli bir hali vardı. İhtiyar adam telaşla, "Hasta değilsiniz ya?" dedi. "Biraz zayıflamışsınız galiba."

"Otelde bir hayli sorun çıktı, Piskopos Pennyfather. Belki gazetelerde okudunuz. Kapıcımız Gorman öldürüldü."

Piskopos Pennyfather başını salladı. "Evet, burada bir cinayet işlendiğini gazetelerde okudum."

'Cinayet' kelimesinin açık açık söylendiğini duyan Bayan Gorringe titredi. "Kötü. Çok kötü... Şimdiye kadar Bertram da böyle bir şey asla olmamıştı. Yani burası öyle cinayet işlenen bir yer değil."

Piskopos Pennyfather bir hafta önce gazetelerde okuduklarını yavaş yavaş hatırlıyordu. "Evet, evet... Şimdi aklıma geldi. Ama ben vurulananın bir kız olduğunu sanıyordum."

"Leydi Sedgwich'in kızını mı kastediyorsunuz? Herhalde onu burada vasisi Albay Luscombe'le gördünüz. Anlaşılan siste biri kıza saldırmış. Herhalde çantasını alıp kaçmak istiyordu. Her neyse serse-ri kıza ateş etmiş. Tabii cesur ve soğukkanlı bir adam olan Gorman hemen koşup kızın önüne siper olmuş. Ve bu yüzden de vurulmuş zavallı."

Piskopos başını salladı. "Çok acı... Çok acı..."

Bayan Gorringe, "Her şey altüst oldu," diye şikâyet etti. "Yani polisler durmadan otele gelip gidiyorlar. Aslında bu olağan. Ne var ki, polislerin otelde dolaşması hoş kaçmıyor. Gerçi Başmüfettiş Davy'le Komiser Wedell saygıdeğer insanlar gibi duruyorlar. Hemen hemen bizlerden farksızlar yani."

Piskopos Pennyfather kekeledi. "Ş... şey... Evet..."

Bayan Gorringe, "Hastaneye gitmek zorunda kaldınız mı?" diye sordu.

Piskopos, "Hayır," diyerek başını salladı. "Sözünü ettiğim hayırsever çift... yani bir bahçıvanla karısı beni yolda bularak yanlarına aldılar. Bana ellerinden geldiği kadar baktılar. Onlara minnettarım.

Dünyada sevecen merhametli insanlar olduğunu anlamak insana ümit ve cesaret veriyor. Öyle değil mi?”

Bayan Gorringe de aynı fikirdeydi. “Gerçekten öyle. İnsan gazetelerde o cinayetleri... korkunç haydutların bankaları, trenleri soyduklarını, insanları yollarından çevirdiklerini okuyunca bayağı ümitsizliğe kapılıyor.” Başını kaldırıp baktı. “Başmüfettiş Davy merdivenlerden iniyor. Herhalde sizinle konuşmak isteyecek.”

Başmüfettiş Davy, “Hoş geldiniz, efendim,” dedi. “Nasılsınız? Kendinize geldiniz mi artık?”

Piskopos, “Artık çok iyiyim,” diye cevap verdi. “Ama hâlâ bazı şeyleri hatırlamıyorum. Doktor, ‘Belki de hafızanız tamamıyla düzelemeyecek’ diyor.”

Baba başını salladı. “Ümidiniz kırılmasın. Böyle şeyler hiç belli olmaz.” Piskoposu kontuardan uzaklaştırarak, asansöre doğru götürdü. “Sizinle küçük bir deneme yapmak istiyorum. Sizce bir sakıncası yok değil mi? Bana yardım edecek misiniz?...”

Başmüfettiş Davy 18 numaralı odanın kapısını açtığı zaman yalnızdı.

Pencerenin önündeki koltukta oturan Bayan Marple ona doğru dönerek, “Bugün sokak kalabalık,” diye konuştu. “Her zamankinden daha kalabalık.”

“E, tabii. Berkeley Meydanı’yla Shepherd’in Merket’e buradan gidiliyor...”

“Ben yayaları kastetmedim. Söylemek istediğim iş yapan adamlar. Yol onaran adamlar... Bir telefon tamir kamyoneti birçok özel araba.”

Baba ona şöyle bir baktı. “Bayan Marple bana yardım etmenizi istiyorum. 19 Kasım gecesi yaptıklarınızı tekrarlayın. Uyuyordunuz, uyandınız. Veya tuhaf bir gürültü uyanmanıza neden oldu. Elektrikçi

yakıp, saate bir göz attınız. Sonra yataktan kalkıp, kapıyı açtınız ve dışarı baktınız. Bütün bunları tekrarlayabilir misiniz?”

Bayan Marple, “Tabii,” dedi. Ayağa kalkarak yatağa doğru gitti.

“Bir dakika.”

Başmüfettiş Davy uzanarak, yandaki odayla aradaki duvara vurdu.

Sonra da, “Piskopos Pennyfather yandaki odada,” diye açıkladı. “Kendisine ona kadar saymasını söyledim.” Baba saatine baktı. “Haydi. Başlayın bakalım.”

Bayan Marple yatağın başucundaki lambaya dokundu. Hayali bir saate baktı. Ayağa kalkarak kapıya gitti. Açarak dışarıya baktı. Sağında, Piskopos Pennyfather odasından çıkmış merdivenin sahanlığına doğru gidiyordu.

Adam sahanlığa erişerek, basamaklardan inerken Bayan Marple nefesini tuttu. Sonra da geri döndü.

Başmüfettiş Davy, “E?” dedi.

Bayan Marple, “O gece gördüğüm adam Piskopos Pennyfather olamaz,” diye cevap verdi. “Yani şimdi gördüğüm adam piskopossa...”

“Ama siz demiştiniz ki...”

“Biliyorum. Adam Piskopos Pennyfather’e benziyordu. Saçları... Elbisesi... Her şeyi... Ne var ki, o Piskopos Pennyfather gibi yürümüyordu. Sanıyorum daha genç bir adamdı. Üzgünüm çok üzgünüm. Herhalde sizi yanlış yola sürükledim. Yine de o gece gördüğüm Piskopos Pennyfather değildi.”

Davy mırıldandı. “Bir bakıma haklıydınız. Piskopos Pennyfather o gece otele döndü. Geldiğini kimse görmedi. Ama bu da o kadar şaşılabilecek bir şey değil. Çünkü adam Bertram’a döndüğü zaman gece yarısını çoktan geçmişti. Merdivenlerden çıktı. Yandaki odanın kapısını açarak içeri girdi. Ondan sonra ne olduğunu bilmiyoruz. Zavallı bunları hatırlamıyor. Hafızasını canlandırmanın yolunu bulsaydık...”

Bayan Marple düşünceli düşünceli başını salladı. “Tabii o Almanca kelime var.”

“Hangi Almanca kelime?”

“Ah, unuttum. Ama...”

Piskopos Pennyfather’di gelen... “İçeri girebilir miyim? Deneme nasıl oldu?” Kapıdan girdi.

Baba, “Harika oldu,” diye cevap verdi. “Ben de Bayan Marple’la konuşuyordum. Kendisini tanıyorsunuz değil mi?”

“Evet, evet...” Pennyfather’in sesinden bundan pek emin olmadığı anlaşılıyordu.

“Bayan Marple o gece neler yaptığınızı nasıl öğrendiğimizi anlıyordum. Gece yarısından sonra tekrar otele döndünüz. Yukarı çıktınız. Odanızın kapısını açarak, içeri girdiniz...” Durdu.

Bayan Marple birdenbire bağırdı. “Almanca kelimenin ne olduğunu şimdi hatırladım Doppelgönger.”

Piskopos Pennyfather’in yüzünde hayret dolu bir ifade belirdi. “Tabii! Tabii! Bunu nasıl oldu da unuttum. Biliyor musunuz? Çok haklısınız. *Erika’nın Duvarları* filmi seyrettikten sonra buraya otele döndüm. Yukarı çıktım. Odanın kapısını açtım ve ne gördüm biliyor musunuz? İnanılacak gibi değildi. Kapıyı açtım ve tam karşıda bir koltukta kendimin oturduğunu gördüm. Evet, ben karşıdaki koltukta otuyordum. Sizin dediğiniz gibi bir ‘Doppelgönger’di bu. Benim eşim. Ne garip değil mi? Ondan sonra?... Durun bakayım.” Gözlerini tavana dikerek hatırlamaya çalıştı.

Baba atıldı. “Ve o zaman sizi gördükleri için çok şaşırdılar. İçlerinden biri olanca şiddetiyle başınıza vurdu.”

Kısa bir süre sonra, Piskopos Pennyfather, Chadminster’e doğru yola çıktı. Artık her şeyi hatırlayan adam olanları düşünerek başını sallıyor, yolda kendisini bulduklarını iddia eden çiftin aslında öyle hayırsever insanlar olmamasına üzülüyordu.

Agatha Christie

Başmüfettiş Davy, Bayan Marple'ı salonda bir köşeye oturtmuştu. Adam, "Beni burada on dakika bekleyebilir misiniz?" diye sorarak uzaklaştı.

"Tabii beklerim."

Bayan Marple de oturup düşünmek istiyordu zaten...

DEDEKTİF OLABİLİR MİSİNİZ?

Buraya kadar katili bulmak ve esrarı çözmek için gerekli bütün ipuçları verildi.

Şimdi iyi düşünün. KATİL KİM? Bertram Oteli'nde nasıl işler dönüyor?

ON BEŞ

Bayan Marple, acaba Başmüfettiş Davy benden bu sefer ne yapmamı isteyecek, diye düşünüyordu. Adamın oldukça heyecanlı olduğunu sezmişti. Baba'nın planları meyve vermek üzereydi. Bu onun zafer günü sayılabilirdi.

Bertram Oteli'nde yaşam yine eskisi gibiydi.

Bayan Marple kendi kendine, hayır, dedi. Pek de eskisi gibi değil. Arada bir fark var. Ama bu fark nerede, onu bilmiyorum. Belki de her şeyin nedeni otele kaygılı bir havanın hakim olması.

Dış kapılar açılarak Başmüfettiş Davy içeri girdi. Adam hızla Bayan Marple'in oturduğu tarafa geldi. Neşeli bir tavırla, "Leydi Sedgwich'i ziyaret edeceğiz," diyerek gülümsedi.

"O hâlâ burada mı kalıyor?"

"Evet. Kızı da yanında."

Bayan Marple ayağa kalktı. Etrafına bir göz atarak, usulca mırıldandı. "Zavallı Bertram. İnsan, bir sanat eseri mahvolduğu zaman çok üzülüyor."

Baba düşünceli düşünceli, "Ne demek istediğinizi anlıyorum," dedi.

Asansörle yukarı çıkarak, koridorda ilerlediler. Leydi Sedgwich pencerenin yanındaki yüksek arkalı koltukta oturuyordu. Dizleri-

nin üstünde bir kitap vardı. Ama kadının bunu okumadığı anlaşılıyordu.

“Demek yine siz geldiniz, Başmüfettiş Davy.” Gözlerini ondan ayırarak, Bayan Marple’a baktı. Yüzünde hafif bir hayret ifadesi belirdi.

Başmüfettiş Davy, “Bayan Marple da benimle geldi,” dedi. “Bayan Marple... Leydi Sedgwich.”

Bess Sedgwich başını salladı. “Sizinle daha önce de tanışmıştık. Geçen gün Selina Hazy’nin yanındaydınız değil mi?” Biraz durakladıktan sonra devam etti. “Rica ederim, oturun.” Tekrar Başmüfettiş Davy’e döndü. “Elvira’ya ateş eden adam hakkında yeni haberleriniz var mı?”

“Pek var sayılmaz.”

“Saldırgan hakkında fazla bir şey öğrenebileceğinizi sanmıyorum. Sisli havalarda onun gibi serseriler inlerinden dışarı çıkarak, yalnız başına dolaşan kadınları ararlar.”

Baba, “Bir dereceye kadar doğru bu. Kızınız nasıl?” dedi.

“Elvira kendine geldi artık... Albay Luscombe’e telefon ettim. Kızımı yanıma alacağımı duyunca çok memnun oldu.”

Bess birdenbire bir kahkaha attı. “Sevgili Derek, Elvira’yla beni bir araya getirmek için az uğraşmadı.”

Baba, “Sanırım bu konuda haklıydı,” diye cevap verdi.

“Hayır, hayır, değildi. Ama şu ara Elvira’nın benimle oturması iyi olacak.” Başını çevirerek pencereden dışarı baktı. Tekrar konuşmaya başladığı zaman sesi iyice değişmişti. “Duyduğuma göre bir arkadaşımı tutuklamışsınız... Ladislaus Malinowski’den söz ediyorum. Onu neyle suçluyorsunuz?”

Başmüfettiş Davy düzeltti. “Malinowski tutuklanmadı. Şu ara tahkikatımızda bize yardım ediyor.”

“Onu hangi konuda sorguya çektiğinizi sorabilir miyim? Yoksa böyle bir şey sormamam mı gerek?”

“Bir kere Michael Gorman’ın öldüğü gece ne yaptığını öğrenmek istiyoruz.”

Bess Sedgwich koltuğunda doğrulup oturdu. “Yani Elvira’ya ateş edenin Ladislaus olduğunu mu sanıyorsunuz? Bu gülünç fikir de nereden aklınıza geldi. Onlar birbirlerini tanımıyorlar bile.”

“Bu işi Malinowski yapmış olabilir. Çünkü o gece arabası köşeydi.”

Leydi Sedgwich öfkeyle, “Saçma,” diye homurdandı.

“Michael Gorman’ın ölümü sizi üzdü mü, Leydi Sedgwich?”

Kadın hayretle ona baktı. “Gorman’ın ölümünü duyunca çok üzüldüm. Çünkü o çok cesur bir adamdı.”

“Onu tanıyordunuz değil mi?”

“Tabii. Burada çalışıyordu.”

“Sanırım onu daha iyi tanıyordunuz, değil mi?”

“Ne demek istiyorsunuz?”

“Rica ederim, Leydi Sedgwich! Michael Gorman sizin kocanızdı değil mi?”

Kadın bir iki dakika cevap vermedi. Gelgelelim endişeli veya şaşırılmış gibi de davranıyordu. Nihayet içini çekerek arkasına yaslandı. “Siz birçok şeyi biliyorsunuz değil mi, başmüfettiş bey... Michael Gorman’ı yirmi yıldan beri görmemiştim. Hatta daha uzun bir süreden beri. Sonra bir gün otelin penceresinden baktım ve... Micky’i tanıdım.”

“O da sizi tanıdı mı?”

“Evet. Doğrusu birbirimizi tanımamız şaşılacak bir şeydi.” Bess Sedgwich’in yüzünde tuhaf bir ifade belirmişti. “Çünkü onunla ancak bir hafta beraber kaldık. Sonra ailem izimizi buldu. Micky’e para verdiler, beni de rezil olduğumu söyleyerek eve götürdüler. Tekrar içini çekti. Micky’le kaçtığım zaman çok gençtim. Budalanın, çılgının

biriydim. Çok inatçıydım. Kafam da o romantik hayallerle doluydu. Micky benim için bir masal kahramanından farksızdı. Bunun nedenini biliyor musunuz? Çok iyi ata binmesi. Korkunun ne olduğunu bilmezdi. Çok yakışıklı ve neşeliydi. Bütün İrlandalılar gibi tatlı dilliydi.” Başını salladı. “Ancak hayranlığım uzun sürmedi... Baş başa geçirdiğimiz ilk yirmi dört saat beni düşkürlüğüne uğratmaya yeterli geldi. Çok içiyordu. Kaba ve hain bir tarafı vardı. Ailem beni eve götürmek için gelince rahat bir soluk aldım. Micky’i bir daha görmek, adını duymak bile istemiyordum.”

“Aileniz onunla evli olduğunuzu biliyor muydu?”

“Hayır. Ben de Micky’le evli olduğumu sanmıyordum.”

“Neden? Niçin sanmıyordunuz?”

“Mick’le Ballygowlan da evlendik. Ama ailem beni almaya gelince bana evliliğimizin sahte olduğunu söyledi. ‘O töreni arkadaşlarımla aramızda hazırlayıverdik,’ dedi. Ben artık ondan her şey beklediğim için bu sözlerle inandım. Micky’den böyle bir şey beklenebilirdi. Bilmiyorum bu yalanı neden uydurdu? Ailemin verdiği paraya ihtiyacı olduğu için mi? Yoksa kanunen reşit olmamış bir kızla evlendiği için cezalandırılacağından korktuğundan mı? Her neyse... O zaman Micky’nin sözlerinin doğru olduğuna inandım.”

“Ya sonra?”

Bess Sedgwich derin düşüncelere dalmıştı. “Yıllar... yıllar sonra, hayatı daha iyi tanıdığım ve kanuni işlerden de anlamaya başladığım zaman, ‘Galiba,’ dedim. ‘Ben yıllar önce Michael Gorman ile gerçekten evlenmiştim.’”

“Yani aslında Lord Coniston’la evlendiğiniz zaman iki kocalı olmuştunuz. Bu ikinci evlilik yasal sayılmazdı.”

“Evet... Johnny Sedgwich ve Amerikalı kocamla olan evliliklerim de öyle...” Başmüfettiş Davy’e bakarak, neşeyle güldü. “Bütün bu evliliklerim yasal değildi. Ne gülünç değil mi?”

“Michael Gorman’dan boşanmayı düşünmediniz mi?”

Leydi Sedgwich omuzunu silkti. “Bu bana gülünç bir rüya gibi geliyordu. Tekrardan geçmişi hatırlatmakta bir anlam yoktu. Ve durumu Johnny’e açtım.” Bu ismi söylerken sesi yumuşayıp, tatlılaşmıştı. “O bu konuya aldırmadı bile. Johnny de, ben de kanuna saygısı olan insanlar sayılmazdık.”

Baba sakın bir sesle, “Sonra,” dedi. “Kasım ayında Michael Gorman ortaya çıkarak, size şantaj yaptı.”

“Saçma! Onun bana şantaj yaptığını da kim söyledi?”

Baba ağır ağır dönerek, sandalyesinde dimdik ve sessiz sedasız oturan yaşlı kadına baktı.

“Siz!” Bess Sedgwich hayretle Bayan Marple’ı süzdü. “Siz bu konuda ne bilebilirsiniz ki?” Yaşlı kadını suçlamıyordu. Sadece sesinde merak vardı.

Bayan Marple, “Bu oteldeki koltukların arkalıkları yüksek,” diye cevap verdi. “Yazı odasında, şöminenin önünde oturuyordum. Siz, mektup yazmak için içeri girdiniz. Odada başkalarının da olduğundan haberiniz yoktu sanırım. İşte bu yüzden istemeyerek Gorman’la yaptığınız konuşmayı duydum. Pencereyi açıp, ona seslendiğiniz zaman sözlerinizi ister istemez işittim.”

Bess ağır ağır başını salladı. “Sizi suçlamıyorum. Ama duyduklarınızı yanlış anlamışsınız. Micky bana şantaj yapmadı. Belki bunu düşünmüştü ama o girişime geçmeden onu uyardım.” Dudakları yine o neşeli ve kaygısız gülümsemeyle büküldü. Bu gülümseme kadının yüzüne çok çekici bir ifade veriyordu.

Bayan Marple mırıldandı. “Evet. Onu vurmakla tehdit ettiniz. Küstahlığımı mazur görün. Ama pek iyi yaptınız. Sorunu mükemmel bir şekilde idare ettiniz.”

Bess Sedgwich kaşlarını alayla kaldırdı.

Bayan Marple konuşmasını sürdürdü. “Ne var ki, bu konuşmayı yalnız ben duymadım. Şöminenin karşısındaki diğer koltukta da biri oturuyordu.”

Bayan Marple, Başmüfettiş Davy’e yalvarırcasına baktı. Adama, “Bu işi yapmak gerekirse... siz yapın,” der gibiydi.

“Olamaz!” Bess’in sesi iyice yükselmişti. “Elvira’mı oturuyordu? Anlıyorum... evet, anlıyorum. Herhalde Elvira bazı şeyler düşündü...”

Davy, “Kızınız duyduklarına çok önem verdi,” dedi. “Bu yüzden de kalkıp İrlanda’ya gitti. Orada gerçekleri öğrenmeye çalıştı. Bunu öğrenmek hiç de güç değildi.”

Bess Sedgwich ağır ağır, “Zavallı yavrucak,” diye mırıldandı. “Şimdi bile bana bir şey sormadı. Her şeyi içine atıyor. Eğer bana sorsaydı, ona her şeyi anlatır... bunun o kadar önemli olmadığını söyledim.”

Başmüfettiş Davy cevap verdi. “Bu konudaki fikrinizi kabul etmeyebilirdi.” Sonra sanki dedikodu yapıyormuş veya anılarından söz ediyormuş gibi bir tavırla, “Çok garip...” diye devam etti. Şimdi onda sürülerinden, bu yıl aldığı üründen söz eden bir çiftçi hali vardı. “Birçok hatalar sonunda gördüğüm her şeye inanmasını iyice öğrendim. Özellikle basit gözükten şeylere. Aslında bu cinayette böyleydi. Kız, birinin kendisine ateş ettiğini ama kurşunun kendine gelmediğini söyledi. Kapıcı onu kurtarmaya koşmuş ve o sırada ikinci kurşun adamın göğsüne isabet etmişti. Kız olayı bu şekilde görmüş olabilir. Ama olayların görüldüğü gibi olması da şart değil.”

Susarak dikleşti. Sonra da, “Biraz önce,” diye devam etti. “Büyük bir heyecanla Ladislaus Malinowski’nin kızınızı öldürmeye kalkması için bir neden olmadığını söylediniz. Bu konuda sizinle aynı kanıdayım. Gerçekten böyle bir neden olmadığından eminim. Malinowski bir kadınla kavga edecek ve sonra bıçağını çekerek onu öldürecek yapıda biri. Yine de genç adamın bir avluya saklanıp, kızı soğukkanlılıkla

vuracağını hiç sanmıyorum. Malinowski'nin başka birini öldürmek istediğini düşünelim. Genç adam planını dikkatle yapıyor. Sisli bir gece seçerek, avluya saklanıyor ve kızınız sokakta belirinceye kadar bekliyor. Elvira'nın geleceğini biliyor. Çünkü işleri öyle ayarlamış. Malinowski bir el ateş ediyor. Ama bunu kıza isabet ettirmek niyetinde değil. Kurşunun Elvira'nın yakınından geçmesi için elinden geleni yapıyor. Ama o telaş arasında kız kendisine ateş edildiğini sanıyor. Acı acı bağırıyor. Otelin kapıcısı koşarak geliyor ve Malinowski de öldürmek için geldiği adamı vuruyor. Yani Michael Gorman'ı."

"Bütün bunların tek kelimesine bile inanmam. Neden Ladislaus, Mick Gorman'ı öldürmek istesin?"

Baba mırıldandı. "Şantaj yüzünden."

"Yani Micky'i Ladislaus'a şantaj mı yapıyordu? Ne için?"

Baba, "Belki Bertram Oteli'nde olanlar yüzünden... Michael Gorman bu konuda birçok şeyi öğrenmiş olabilirdi."

"Bertram Oteli'nde olanlar yüzünden mi? Ne demek istiyorsunuz?"

Başmüfettiş Davy içini çekti. "İyi bir işdi bu, Leydi Sedgwich, mükemmel bir şekilde planlanmış, ustalıkla uygulanmıştı. Ne var ki, hiçbir şey sonsuza kadar devam etmez. Geçen gün Bayan Marple buradaki tuhaflığın ne olduğunu sordu. Bu soruyu şimdi cevaplandıracağım. Bertram Oteli aslında yıllardan beri karşılaştığımız en usta, en büyük bir şebekenin merkeziydi."

Bir iki dakika derin bir sessizlik oldu. Sonra Bayan Marple öne doğru eğildi.

Sanki bir konuşmaya devam ediyormuş gibi, "Çok ilginç," dedi. "Çok ilginç."

Bess Sedgwich ona doğru döndü. "Buna şaşırmış gibi bir haliniz yok, Bayan Marple."

“Doğrusunu isterseniz pek şaşmadım. Birbirine uymayan bir sürü ayrıntının farkına varmıştım. Burası, inanılmayacak kadar hoş bir yerdi. Ne demek istediğimi anlıyorsunuz değil mi? Tiyatro çevresinden olanların ‘Olağanüstü bir oyun’ diye anlattıkları şeylere benziyordu bu... Aslında ustalıkla oynanan bir oyundu. Gerçekle ilgisi yoktu... Bir sürü ufak ayrıntı vardı. İnsanın bazı kimseleri eski dostları sanması ve sonra yanlış olduğunu anlaması.”

Başmüfetiş Davy söze karıştı. “Böyle şeyler olur tabii. Oysa bu otelde çok sık oluyordu. Öyle değil mi, Bayan Marple?”

Yaşlı kadın başını salladı. “Evet. Selina Hazy gibi kimseler sık sık bu hataya düşerler. Ama başkaları da aynı şeyi yapıyorlardı. İnsan ister istemez bunun farkına varıyordu.”

Başmüfettiş Davy, Bess Sedgwich’e döndü. “Onun gözünden hiçbir şey kaçmıyor.” Sanki Bayan Marple en sevdiği numarayı yapan fok balıklarından biriydi.

Bess Sedgwich merakla Baba’ya baktı. “Burasının bir şebekenin merkezi olduğunu söylediğiniz zaman neyi kastediyordunuz? Bence Bertram dünyanın en ciddi, en sakın otellerinden biri.”

Baba güldü. “Tabii. Bu duruma getirilmek için uzun uzun düşünülmüş, bir hayli para ve zaman harcanmış. Gerçekle, sahte birbirine büyük bir dikkat ve kurnazlıkla karıştırılmış. Metrdotel Henry harika bir aktör. Her şeyi çok iyi idare ediyor. Humfries denen adamdan kuş-kullanmak kimsenin aklına gelmiyor. Adamın bu memlekette sabıkası yok. Ama dışarda bazı tuhaf otel işlerine karışmış. Usta karakter aktörleri oteldeki rollerini gayet iyi oynuyorlar. Şunu da itiraf edeyim. Bütün bu örgüt bende derin bir hayranlık uyandırıyor. Bu şebeke, memleketin milyonlar kaybetmesine neden oldu. Scotland Yard’ın ve taşradaki polis örgütünün, yanlış izler peşinden koşarak yorulmasına sebebiyet verdi. Her seferinde elimize bir ipucu geçirdiğimizi sanıyor, tam soruşturma ilerlerken yanlış olduğumuzu anlıyorduk. Ama sabrımız sa-

yesinde bazı şeyleri öğrendik. Bilgimizi yavaş yavaş bir araya getirdik. Bir sürü plakanın durduğu ve bunların çabucak bazı arabalara takıldığı bir garaj. Eşya taşımak için bir kamyon. Bir bakkal kamyoneti. İki tane uydurma posta kamyonu. Yarış arabasıyla bir iki dakikada korkunç mesafeleri aşan bir yarışçı. Diğer tarafta eski Morris-Oxford arabasıyla dolaşan yaşlı bir rahip. Bir kulübede oturan ve yaralılara yardım eden, sık sık bir doktorla da temasa geçen ‘hayırsever’ bir bahçıvan... Bütün bunları uzun uzun saymamın gereği yok.”

Başmüfettiş Davy başını salladı. “İşin yarısı bu. Diğer yarısınıysa Bertram Oteli’ne gelen yabancılar meydana getiriyor. Daha çok Amerika’dan ve sömürgelerden gelen yolcular. Kendilerinden kuş-kullanılmayan zenginler ve onların şık, zarif bavulları... olayları birbirine bağlamak veya iddialarımızı ispat etmek zor olacak. Ama sonunda bunu da yapacağız. Gerekli olan ilk adımı attık. Örneğin Cabot’lar...”

Bess çabucak, “Cabot’lara ne olmuş?” diye sordu.

“Onları hatırlıyor musunuz? Hoş bir Amerikalı çift Fransa’ya buraya gelmişlerdi. Yine de otele üçüncü kez uğramayacaklardı. Zaten şebekeden olanlar otele üç kez gelmiyorlar. Evet... Cabot’ları Calais’de gümrüğe girdikleri zaman yakaladık. Yanlarındaki gardrop bavul mükemmel şekilde yapılmıştı. İçinde de üç yüz bin sterlinden fazla para saklıydı. Yani... İrlanda soygununda ele geçen para. Tabii bu her yıl çalınan paranın yanında devede kulak kalıyor.”

Başmüfettiş alay dolu bir sesle sözlerine devam etti.

“Şebekenin merkezi Bertram Oteli. Çalışanların yarısı da çeteden zaten. Müşterilerden bazıları iddia ettikleri kimseler. Bazıları da değil. Bu arada ‘benzetme oyununu’ da unutmayalım. Mesela Hakim Ludgrave’u alalım. Tanınmış bir kişi. Kocaman bir burun. Bir et beni. Onun kılığına girmek çok kolay. Piskopos Pennyfather’in kılığına girmek de öyle. Kabarık beyaz saçlı, dalgın ve sakin bir din adamı. Hare-

ketlerini, gözlüklerinin üzerinden dalgın dalgın bakışını iyi bir aktör kolaylıkla taklit edebilir.”

Bess, “Ama bütün bunların ne yararı olabilir?” diye sordu.

Baba cevap verdi. “Belli değil mi? Hakim Ludgrave soyulan bir bankanın civarında görülüyor. Biri onu tanıyor ve bundan söz ediyor. Bu konuyu soruşturuyoruz. Bir yanlışlık olduğunu anlıyoruz. Çünkü Hakim Ludgrave soygun sırasında başka yerde olduğunu ispat ediyor...” Bir an durdu. “Biliyor musunuz bütün bunların bir anlamı olduğunu neden sonra anladık. Hiç kimse, ünlü birine benzetilen adamın üstünde durmuyordu... Adam aslında seçilen ünlü kişiye de pek benzemiyordu. Makyajla onu bu hale sokuyorlardı. İş bitince, adamın da rolü sona eriyor ve o çabucak makyajını çıkarıyordu. Tabii o arada polisin aklı da iyice karışıyordu. Soygun yerinin civarında kimler görülmemişti ki? Yüksek mahkemeden bir hakim, bir başdiyakoz, bir amiral, bir general... Bedhampton’daki İrlanda postası soygunundan sonra parayı Londra’ya getirebilmek için ayrı ayrı dört araç kullanıldı. Soygun çok iyi bir şekilde hazırlanmış, plan ustalıkla uygulanmıştı. Ama o gece çete bir terslikle karşılaştı. Yaşlı ve dalgın din bilginimiz Piskopos Pennyfather yanlış günde uçakla Lozan’a gitmek için otelden ayrıldı. Onu havaalanından geri çevirdiler. Adam, Cromwell Yoluna çıkarak, bir sinemaya girdi. Otele gece yarısından sonra dönerek, yukarıya odasına çıktı. Anahtar cebindeydi. Kapıyı açarak içeri girdi ve fena halde şaşaladı. Karşıdaki koltukta kendisi oturuyordu. Çetedeekiler de şaşırmışlardı. Kapı açılmış ve Lozan’da olduğunu sandıkları Piskopos Pennyfather içeri girmişti. Gerçek Pennyfather çıkageldiği sırada ona benzetilen adam Beldhomptan’a gidip rolünü oynamaya hazırlanıyordu. Çetedeekiler ne yapacaklarını şaşırdılar. İçlerinden biri hemen harekete geçti. Bu Humfries’di sanırım. Atılıp, yaşlı adamın başına bir darbe indirdi. Sanıyorum biri buna kızdı. Çok kızdı. Ve ihtiyar adamı muayene edince onun sadece bayılmış olduğu-

nu anladılar. Bu yüzden de işlerine devam karar verdiler. Sahte Piskopos Pennyfather odadan çıkarak, ayrıldı. Arabayla bu ‘bayrak yarışında’ rolünü yapacağı olay yerine gitti. Asıl Piskopos Pennyfather’i ne yaptılar. Bunu sadece tahmin edebiliyorum. Sanıyorum onu arabayla bahçıvanın kulübesine götürdüler. Bu trenin soyulacağı yerden çok uzakta değildi. Kendisine orada bir doktor bakabilirdi. Piskopos Pennyfather’in o çevrede görüldüğü duyulunca da, her şey birbirine uymuş olurdu. Herhalde adam ayılıncaya kadar çetede kiler kötü anlar geçirdiler. Sonra da Pennyfather’in hiç olmazsa son üç günü hatırlayamadığını anladılar.”

Bayan Marple sordu. “Aksi takdirde onu öldürecekler miydi?”

Baba, “Hayır,” diye cevap verdi. “Onu öldüreceklerini sanmıyorum. Biri buna kesinlikle izin vermezdi. Ta başından beri çeteyi yöneten kimsenin cinayetten hoşlanmadığı anlaşıyordu.”

Bess Sedgwich mırıldandı. “İnanılacak gibi değil... Elimizde Ladislaus Malinowski’yi bu hayali çeteye bağlayacak deliller olduğunu sanmıyorum.”

Baba, “Elimde Ladislaus Malinowski’nin aleyhinde bir sürü delil var. Çok tedbirsiz biri. Otelde görülmemesi gerekirken buraya sık sık geldi. İlk seferinde kızınızla ilişki kurabilmek için uğradı. Aralarında böyle karar vermişlerdi.”

“Saçma! Elvira size Ladislaus’u tanımadığını söyledi.”

“Bana böyle söyledi ama aslında bu doğru değildi. Elvira, Malinowski’ye âşık. Onunla evlenmek istiyor.”

“Buna inanmam!”

Başmüfettiş Davy ısrar etti. “Siz işin içyüzünü öğrenecek durumda değilsiniz. Malinowski, sırlarını herkese açacak bir insan değil. Kızınızı ise hemen hemen hiç tanımıyorsunuz. Malinowski’nin Bertram Oteli’ne geldiğini öğrenince çok kızdınız değil mi?”

“Neden kızayım?”

Baba, “Çünkü,” dedi. “Çetenin reisi sizsiniz. Siz ve metrdotel Henry. İşin maddi tarafına Capello kardeşler bakıyor. Avrupa’daki bankalarda hesap açma işleriyle ve diğer mali ayrıntılarla onlar meşgul oluyorlar. Ama çetenin elebaşısı sizsiniz. Planları siz yapıyorsunuz. Çeteyi siz yönetiyorsunuz. Her şey sizin başınızın altından çıkıyor, Leydi Sedgwich.”

Bess ona bakarak güldü. “Ömrümde bu kadar gülünç bir şey duymadım.”

“Sözlerim hiç de gülünç değil. Çok zeki, cesur, gözünü budaktan esirgemeyen, pervasız bir insansınız. Her şeyi denediniz. Sonunda kanuna karşı gelmeyi de denemeye karar verdiniz. Bu çok heyecanlı, tehlikeli bir oyundu. Sizi cezbeden para değil, işin eğlence tarafıydı... Bundan eminim. Fakat cinayete, adam yaralamaya tahammülünüz yoktu. Onun için soygun sırasında kimse yaralanmıyor veya öldürülüyordu. Sadece gerektiği zaman kurbanların kafasına dikkatle ve ustalıkla vuruluyordu. Biliyor musunuz? Çok ilginç bir kadınsınız. Gördüğüm suçluların arasında sizin gibi gerçekten ilginç kişiler pek azdır.”

Uzun bir sessizlik oldu. Sonra Bess Sedgwich ayağa kalktı. “Siz çıldırmışsınız.” Elini telefona doğru uzattı.

“Avukatınızı mı arayacaksınız. Fazla bir şey söylemeden ona danışmanız iyi olur. Avukatınızın fikrini alın.”

Almacı kaldırmış olan Bess Sedgwich sert bir hareketle bunu yerine bıraktı. “Doğrusunu isterseniz avukatlardan nefret ederim. Pekâlâ... Dediğiniz gibi olsun... Evet, çeteyi ben idare ediyordum. Doğrusu çok da eğlendim. Bankaları, trenleri, postaneleri ve zırlı arabaları soyarak, paraları ele geçirmek gerçekten çok eğlenceli oluyordu. Ama biz işi zamanında kesmedik. Soygunlara devam ettik. Neyse... Ben zevkli dakikalar geçirdim ya. Yalnız Ladislaus Malinowski hakkında yanılıyorsunuz. Michael Gorman’ı o öldürmedi. Ben

öldürdüm.” Birdenbire tiz bir sesle, heyecanla bir kahkaha attı. “Beni neyle tehdit ettiği... neler söylediği o kadar önemli değil. Micky’e kendisini vuracağımı söylemiştim. Bunu Bayan Marple de duymuş. Sonunda dediğimi yaptım ve onu vurdum. Ladislaus’un yaptığını iddia ettiğiniz şeyleri aslında ben yaptım. O avluya ben saklandım. Elvira geçerken, havaya doğru bir el ateş ettim. Kız acı acı bağırdı. Micky koşarak gelince de onu vurdum. Bende otelin bütün kapılarının anahtarı vardı. Avludaki kapıdan usulca içeri girerek, odama çıktım. Tabancanın Ladislaus’un olduğunu öğreneceğiniz veya ondan kuşkulanaacağınız hiç aklıma gelmedi. Silahı, onun haberi olmadan arabasından çalmıştım. Emin olun bunu kuşkuları onun üzerine çekmek için yapmadım.” Telaşla Bayan Marple’a doğru döndü. “Unutmayın, siz tanıksınız. Söylediklerimin hepsini de duydunuz. *Michael Gorman’ı ben öldürdüm!..*”

Davy başını salladı. “Belki bütün bunları Malinowski’ye âşık olduğunuz için söylüyorsunuz.”

“Ona âşık değilim.” Bess’in sesi sertleşmişti. “Ben sadece onun samimi dostlarından biriyim. Evet... Birbirimizden hoşlanıyorduk ama Ladislaus’a hiçbir zaman âşık olmadım. Ben ömrümde bir defa âşık oldum. Bir tek kişiyi sevdim. Johnny Sedgwich’i.” İsmi söylerken sesi değişmiş, alçalıp yumuşamıştı. Sonra devam etti. “Ama Ladislaus arkadaşım. Onun yapmadığı bir şey yüzünden cezalandırılmasını istemem. *Michael Gorman’ı ben öldürdüm.* Bunu açık açık söyledim. Sözlerimi Bayan Marple da duydu. Ve şimdi sevgili Başmüfettiş Davy...” Sesi heyecanla yükseldi. Tatlı kahkahası odada yankılar yaptı. “Şimdi... beni yakalayabilirsiniz yakalayın.”

Çevik bir hareketle, telefonu pencereye fırlatarak, camı kırdı. Oturmuş olan Baba daha ayağa kalkmadan pencereden fırladı. Alttaki çıkıntıdan hızla ilerlemeye başladı.

Davy telaşla diğer pencereye doğru atıldı. Camı açarak, cebinden çıkardığı düdüğü çaldı.

Bayan Marple da adamın yanına gitti. Bertram Oteli'nin dik cephesine baktılar.

Bayan Marple, "Düşecek," diye haykırdı. "Yağmur borusundan yukarı tırmanıyor. Ama neden yukarı çıkmak istiyor."

"Daha da çıkacak. Ancak bu şekilde kurtulabilir. Bunu kendisi de biliyor. Şuna bakın. Bir kedi gibi tırmanıyor. Tehlikeye aldırdığı yok."

Dikkatle seyrettikleri genç kadın gözden kayboldu. Baba hafifçe geri çekildi.

Bayan Marple sordu. "Siz de gidecek misiniz?"

Başmüfettiş Davy başını salladı. "Böyle bir şey olabileceğini düşünerek adamlarımı çeşitli yerlere yerleştirdim. Onlar ne yapmaları gerektiğini biliyorlar. Hoş, Bess Sedgwich ellerinden kaçarsa hiç şaşmam. Binde bir rastlanacak bir kadın o." İçini çekti. "Bess Sedgwich çılgının biri. Her kuşakta böyleleri çıkar. Onları ehlileştirmezsiniz. Topluma karışarak, kanuna saygılı davranmalarını, sakın bir hayat sürmelerini sağlayamazsınız. Onlar kendi yollarında giderler. Eğer iyi insanlarsa, ormanda cüzzamlılara bakarlar veya kendilerini bir amaç uğruna feda ederler. Eğer kötüseler, duymayı bile istemeyeceğiniz kötülükler yaparlar. Bazıları ise sadece çılgındırlar. Tıpkı Leydi Sedgwich gibi."

"Onun bu şekilde hareket edeceğini biliyor muydunuz?"

"Pek bilmiyordum. O böyle bir kadın işte. Beklenmedik şeyler yapıyor. Herhalde bütün bunları düşündü. Ne olacağını tahmin etmişti. Şurada oturmuş bize bakıyor, konuşuyor ve o arada da düşünüyor planlar yapıyordu. Sanıyorum... hah..." Birdenbire sustu. Sokaktan bir arabanın ani homurtusu, tekerlek gıcirtısı ve ekzozun patırtısı gelmişti. Baba dışarı sarktı. "Tamam kaçmış. Arabasına atlamış."

Araba iki tekerleğin üzerinde dönerken lastikler inilder gibi bir ses çıkardı. Sonra o güzel beyaz canavar homurdanarak yolda ilerledi.

Başmüfettiş Davy, “Çarptı,” diye bağırdı. Şimdi o kendine özgü tavırlarıyla, sabırlı sabırlı bekliyordu. Bayan Marple da sessiz sedasız yanında durmaktaydı. Sonra haber etrafa yayıldı. Karşıdaki kaldırımında duran bir adam başını kaldırıp Başmüfettiş Davy’e bakarak, elleriyle çabucak birtakım işaretler yaptı.

Baba ağır ağır, “Ölmüş,” dedi. “Olanca hızıyla parkın parmaklığına bindirmiş. Başka kimseye bir şey olmamış. Sadece bir iki araba hafifçe çarpışmış... İyi bir şofördü Leydi Sedgwich... Ama artık öldü...” Dönerek, bir iki adım attı. “Neyse... Kadın her şeyi anlattı. Bunu siz de duydunuz.”

Bayan Marple, “Evet,” dedi. “Bess Sedgwich’in söylediklerini duydum.” Bir an durdu. Sonra da usulca ekledi. “Tabii anlattıkları doğru değildi.”

Baba dönüp ona baktı. “Demek ona inanmadınız?”

“Siz inandınız mı?”

Başmüfettiş, “Hayır,” diye cevap verdi. “Asıl hikâye değildi bu. Bess Sedgwich şartlara uyması için çabucak bu masalı uydurdu. Ama söyledikleri doğru olmazdı. Michael Gorman’ı o vurmadı. Kapıcıyı kimin öldürdüğünü biliyor musunuz?”

Bayan Marple, “Tabii biliyorum,” dedi. “Onu Elvira öldürdü.”

“Hah! Bu aklınıza ne zaman geldi?”

“Ta başından beri böyle olup olmadığını düşünüyordum.”

Baba içini çekti. “Ben de öyle. Kız o gece çok korkmuştu. Üstelik yalanları da öyle beceriksizce şeylerdi ki. İlk önceleri cinayetin nede-nini anlayamadım.”

Bayan Marple, “Ben de öyle,” diye mırıldandı. “Bu beni biraz şaşırttı. Kız annesinin yasal olmayan bir şekilde evlendiğini anlamıştı.

Ama bunun için cinayet işler miydi? Herhalde işe para konusu da karıştı?”

Başmüfettiş Davy, “Herhalde,” dedi. “Babası kıza büyük bir servet bırakmış. Elvira annesini Michael Gorman’la evli olduğunu öğrenince, onun Conisten’le yaptığı evliliğin kanunen geçerli sayılmayacağını anladı. Herhalde o zaman, babamın servetini bana vermeyecekler, diye düşündü. Onun kızıyım ama meşru sayılmıyorum artık.” Davy bir an durarak, içini çekti. “Oysa yanılıyordu. Daha önce de böyle bir olayla karşılaştık. Her şey vasiyetnamenin yazılış şekline bağlı. Conisten parayı ona bırakmış, vasiyetnamesinde de Elvira’nın adını açıkça yazmış... Evet, parayı ona verecekler. Ama kız bunu bilmiyordu.”

“Elvira’nın paraya neden bu kadar ihtiyacı vardı?”

Başmüfettiş Davy öfkeyle homurdandı. “Ladislaus Malinowski yüzünden tabii. Adam kızla parası için evlenebilirdi. Elvira ona deli gibi âşıktı.”

Bayan Marple mırıldandı. “Biliyorum.” Sonra açıkladı. “Parkta baş başa çay içtikleri gün her şey kızın yüzünden belliydi.”

“Elvira serveti sayesinde Ladislaus’u elde edeceğini... parası olmadığındaysa genç adamın kendisiyle evlenmeyeceğini biliyordu.” Baba’nın yüzünde acı bir ifade belirmişti. “Bu yüzden çok iyi planlanmış bir cinayet hazırladı. Kız, avluya saklanmadı tabii. Orada kimse yoktu. Elvira parmaklıkların yanında durarak, havaya bir el ateş etti ve bağırıma başladı. Michael Gorman koşarak otelden gelince onu vurdu ve haykırmasına devam etti. Tabii şüpheleri Ladislaus’un üzerine çekmek amacıyla değildi. Tabancayı genç adamın arabasından çalmıştı. Çünkü kolayca silah bulması imkânsızdı. Cinayeti Ladislaus’un işleyeceğinden kuşkulanacağımız aklına bile gelmedi. Genç adamın o gece otelin civarında olduğunu da bilmiyordu. Ama o

gece müthiş bir korkuya kapılmıştı. Daha sonra da öyle... Annesi ise onun adına korkuyordu.”

Bayan Marple açık açık sordu. “Ne yapacaksınız?”

“Cinayeti onun işlediğini biliyorum ama elimde delil yok.” Birdenbire duraklayarak Bayan Marple’ı süzdü. Sonra o da bir soru sordu. “Siz ne yapacaksınız? Siz tanıksınız. Kızın annesinin söylediklerini duydunuz.”

Bayan Marple içini çekti. “Biliyorum. Kadın bunu iyice aklıma sokmaya çalıştı değil mi? Kızının serbet kalması için ölümü seçti. Benden istediği bir ölünün son arzusu sayılabilir.”

Aradaki kapı açılarak Elvira Blake içeri girdi. Sırtında sade mavi bir elbise vardı. Uçuk sarı saçları yüzünü çerçevesiyordu. İtalyan tablolarındaki meleklerle benziyordu.

Kız, “Bir arabanın hareket ettiğini duydum,” dedi. “Sonra bir gü-rültü... Herkes bağırdı... acaba bir kaza mı oldu?”

Başmüfettiş Davy ciddi bir tavırla, “Size acı bir haber vereceğim için çok üzgünüm, Bayan Elvira. Anneniz öldü,” dedi.

Elvira soluğunu tuttu. “Hayır, hayır!” Bu hafif, kararsız bir karşı koymaya benziyordu.

Baba devam etti. “Anneniz kaçmaya çalışıyordu. Ama kaçmadan önce Michael Gorman’ı öldürdüğünü itiraf etti.”

“Yani o... yani annem... öyle mi söyledi?”

Başmüfettiş, “Evet,” diye cevap verdi. “Anneniz öyle söyledi. Sizin buna ekleyecek bir şeyiniz yok mu?”

Elvira ona uzun uzun baktı. Sonra da usulca başını salladı. “Hayır.” Sesi titremeye başlamıştı. Tekrar, “Hayır,” dedi. Ama bu sefer tavrı değişmişti. Başını kaldırdı. Bir an... kısa bir an tıpkı annesine benzedi. Kararlı bir tavırla, “Cinayeti o işlemedi,” diye bağırdı. Ama gözlerinde yine korku dolu bir ifade belirmişti. “Annem ne söylemiş olursa olsun, katil değildi. Kapıcıyı ben öldürdüm.”

Baba başını salladı. “Biliyorum.”

Kızın gözleri dolmuştu. Kendini tutamayarak, ağlamaya başladı. Başmüfettiş Davy onu bir koltuğa oturttu. Elvira hıçkırıkları arasında her şeyi itiraf etti. Olay tahmin ettikleri gibi olmuştu. Ne var ki, Elvira, “Michael Gorman’ı korkutmak istemiştin,” diye ısrar ediyordu. “Ben ikinci kez tetiği çektiğim sırada da tabancaya doğru uzandı. Go... Gorman’ın bu kadar cesur olduğunu bilmiyordum. Bağırmaya başladığım zaman gerçekten korkmuştum.”

Sesi yavaşlayarak kesildi. Baba başını kaldırıp, Bayan Marple’a baktı. Kaşlarını kaldırmıştı. Gözleri düşünceliydi.

Bayan Marple onun bakışlarıyla ne demek istediğini anlamıştı. Usulca başını salladı. “Belki... Bu mümkün...”

İlerleyerek, kızın yanına gitti. Elini Elvira’nın omzuna koydu. “Önünde zor günler var... Kanuni soruşturma yapılacak, davalar açılacak bu arada seni mahkemenin vesayeti altına alacaklar. Bu Bay Luscombe’i kandırmaya benzemeyecek... Ama bunların senin için çok yararlı olacağını sanıyorum.”

Bayan Marple sözlerini bitirdiği zaman sesi iyice ciddileşmişti. Buna rağmen kıza bakarken yüzünde yumuşak bir anlam belirmişti. Elvira yine ağlıyordu. Ama bu kez tavırları tamamıyla değişmişti.

Bayan Marple, galiba, diye düşündü. Bu kez annesi için ağlıyor.

S O N

Agatha Christie

**GREENSHOW'UN
DELİLİĞİ**

**TÜRKÇESİ
GÖNÜL SUVEREN**

İki adam bahçenin köşesini döndüler.

Horace Bindler hayranlıkla derin bir nefes aldı. “Ne kadar olağanüstü şey bu.” Sesi önce memnunlukla tiz bir çılgılık halini aldı. Sonra da derin bir saygıyla yavaşladı. “İnanılacak gibi değil. Bu bir harika!”

Raymond West sakın sakın mırıldandı. “Senin evden hoşlanacağını biliyordum.”

“Hoşlanmak mı? Dostum...” Horace hislerini anlatacak sözcük bulamadı. Omzundaki fotoğraf makinesini indirerek, mahfazasını açtı. “Koleksiyonumun en güzel parçalarından biri bu olacak... Tuhaf evler koleksiyonu yapmak hoş bir fikir değil mi? Bu fikir yedi yıl evvel banyo yaparken aklıma geldi. Son zamanlarda en hayran olduğum şey Cenova’daki Campo Santo’ydu ama bu bina onu geçti. Adı nedir buranın?”

Raymond, “Bilmiyorum,” diye cevap verdi.

“Herhalde bir adı var?”

“Olmalı tabii. Ama bu civarda herkes buradan Greenshow’un Deliliği diye söz eder.”

“Greenshow burayı yaptıran adamın adı mı?”

“Evet. Evi 1660-1670 yılında yaptırmış sanırım. Bu civardan yoksul bir çocukmuş Greenshow. Sonradan çok zengin olmuş. Buralılar onun bu evi neden yaptırdığı konusunda pek anlaşılamazlar. Kimisi

burayı zenginliğin verdiği sevinçten inşa ettirdiğini, kimisi ise alacaklılarının gözünü boyamak için yaptırdığını söyler. Ne yazık ki, adam alacaklılarının gözünü pek boyayamamış. Bu evi yaptırdıktan sonra iflas etmiş. İşte bu yüzden buraya Greenshow'un Deliliği adını takmışlar."

Horace binanın resmini çekerek sevinçle, "Tamam," dedi. "Hatırlat da sana koleksiyonumdaki 310 numarayı göstereyim. İtalyan tarzı, mermer bir şömine bu. İnanılacak şey değil." Eve bakarak devam etti. "Bay Greenshow bu binayı yaparken nereden ilham aldı acaba?"

Raymond başını salladı. "Bu açıkça belli. Bence adam önce Loire'deki şatolara gitmiş. Şu kulelere bak... Sonra Greenshow doğuda bir seyahate çıkmış. Taç Mahal'in etkisinde kaldığı kesin." Konuşmasını sürdürdü. "Ben daha çok binanın batı bölümünü yani Venedik saraylarını hatırlatan havasını beğeniyorum."

"Acaba mimarı fikirlerini uygulamaya nasıl razı etmiş?"

Raymond omzunu silkti. "Bunu tahmin etmek güç değil. Herhalde mimar küçük bir servetle işden çekildi. Zavallı Greenshow ise iflas etti."

Horace sordu. "Eve diğer taraftan bakalım mı? Yoksa izinsiz araziye mi girdik?"

Raymond, "Orası öyle," dedi. "Ama kızacaklarını sanmıyorum."

Evin köşesine doğru yürüdü. Horace peşinden koştu. "Acaba burada kim oturuyor, dostum? Yetimler mi? Yoksa yazı burada geçiren aileler mi? Burası okul olamaz. Çünkü oyun oynanacak yer yok."

Raymond omzunun üzerinden cevap verdi. "Evde yine bir Greenshow oturuyor. İflas sırasında ev satılmadı ve Greenshow'un oğluna kaldı. Adam cimrinin biriydi. Binanın sadece bir iki odasında oturdu. Bir kuruş bile harcamazdı. Belki de harcayacak kuruşu yoktu. Şimdi burada onun kızı oturuyor. Yaşlı, ilginç bir kadın."

Raymond konuşurken bir taraftan da kendini için için tebrik ediyordu. Horace Bindler eleştirmendi. Bu adamlar kırlar arasında bir hafta sonu geçirmek istediklerinden söz eder, sonra da canlarının sıkıldığını söylerlerdi. Yarın pazar gazetelerini okuyarak vakit geçirecekti. Bugün de Greenshow'un Deliliğiyle meşguldü işte. Raymond West, Horace Bindler'i meşhur koleksiyonunu zenginleştirmesi için buraya getirmişti. Bunu akıl edebildiği için de kendi kendini tebrik ediyordu.

Evin köşesini dönerek, bir hayli bakımsız olan çim sahaya çıktılar. Bir köşede büyük, yapma bir 'kayalık bahçe' vardı. Bunun üzerine eğilmiş olan kadını gören Horace Bindler neşeyle Raymond'un kolunu tuttu.

"Dostum," diye haykırdı. "Üzerindeki elbiseyi gördün mü? Çiçekli müslin bir elbise. Eskiden bunları oda hizmetçileri giyerdi. En değerli hatıralarımdan biri kırların arasında bir malikânede geçirdiğim günlere aittir. Beni böyle çiçekli bir elbise giymiş ve bone takmış bir oda hizmetçisi uyandırır. Evet, başına müslinden bir bone takardı. Uzun kurdeleleri vardı. Yok... belki de kurdeleli şapkayı giyen alt kat hizmetçisiydi. Her neyse oda hizmetçisi de böyle çiçekli bir elbise giyer ve pirinç bir ibrikle sıcak su getirirdi."

Çiçekli elbiseli kadın doğrulmuş, elinde çapayla onlara doğru dönmüştü. Kadın gerçekten de dikkati çekecek biriydi. Karmakarışık, kır saçlar, omuzlarına kadar iniyordu. Başına, İtalya'da atların başına geçirilenlere benzer hasır bir şapka giymişti. Renkli, çiçekli elbise hemen hemen ayak bileklerine kadar iniyordu. Kadın açık havada dolaşmaktan yanmış, pek temiz olmayan bir yüzü ve zeki bakışlı gözleri vardı.

Raymond West ona doğru gitti. "Bahçenize girdiğimiz için özür dileriz. Ama biz de kalmakta olan Horace Bindler..."

Eleştirmen şapkasını çıkararak selam verdi.

“... şey... güzel binalara ve bunların tarihçelerine meraklıdır.”

Raymond West meşhur yazarlara özgü o rahat tavrıyla konuşmuştu. Kendisi tanınmış bir insandı. Sıradan insanların cesaret edemeyeceği şeyleri yapabiliyordu.

Bayan Greenshow arkasında yükselen kocaman binaya bakarak gururla başını salladı. “Güzel bir evdir. Burayı büyükbabam yaptırmış. Tabii ben dünyada yokmuşum o zaman. Büyükbabamın yerlileri şaşırtmak istediğinden söz ederler.”

Horaca Bindler söze karıştı. “Bu istediğini de yapmış herhalde.”

Raymond West, “Bay Bindler tanınmış bir eleştirmendir,” dedi.

Bayan Greenshow’un eleştirmenleri adam yerine koymadığı belliydi. Eve bakarak, “Bence bu büyükbabamın dehasını gösteren bir abidedir,” diye başını salladı. “Bazı budalalar, ‘Evi neden satmıyor-sun? Niçin bir apartmanda oturmuyorsun?’ derler. Apartman da ne işim var? Burası benim evim. Burada oturuyorum ben.” Birara geçmiş düşündü. “Önceleri üç kızdık. Laura bir rahiple evlendi. Babam ona para vermedi. Rahiplerin dünyevi şeylerle ilgisinin olmasını istemezdi. Laura doğum yaparken öldü. Çocuğu da fazla yaşamadı. Nattie binicilik hocasıyla kaçtı. Tabii babam onu hemen mirasından çıkardı. Binicilik hoca Harry Fletcher yakışıklı bir adamdı ama ahlaksızın da biriydi. Nattie’nin onunla mutlu olduğunu sanmıyorum. Her neyse o da fazla yaşamadı. Bir oğulları olmuştu. Çocuk bana arada sırada mektup yazıyor ama aslında o bir Greenshow değil. Greenshow’ların sonuncusu benim.” Gururla çökük omuzlarını dikleştirerek, hasır şapkasını bir kaşının üzerine eğdi. Sonra da birdenbire dönerek, sert bir sesle, “Evet, Bayan Creswell,” dedi. “Ne var?”

Evden onlara doğru bir kadın geliyordu. Bayan Greenshow’la taban tabana zıttı. Bayan Greswell’in hafifçe maviye boyanmış kır saçları büyük bir özenle kıvrılmıştı. Sanki kadın bir kıyafet balosuna bir Fransız Markizi kılığında girmek istemiş ve saçlarını ona göre yaptırmıştı.

mıştı. Kadın hafifçe hışırdayan siyah bir elbise giymeliydi ama onun sırtında da siyah suni ipekten pırıltılı bir elbise vardı. Fazla iriyarı olmamakla beraber, göğüsleri bir hayli büyüktü. Sesi ise inanılmayacak derecede kalındı. Sözcükleri dikkatle seçerek, hecelerin üzerinde durarak konuşuyordu. Bundan da gençliğinde kaba bir lehçeyle konuştuğu, bunu belli etmemek için kendini zorladığı anlaşılmaktaydı.

Bayan Creswell, “Madam,” diye cevap verdi. “Balık henüz gelmedi. Alfred’e gidip balık almasını söyledim. Ama bunu reddetti.”

Bayan Greenshow beklenmedik bir şekilde, gıdıklanmış gibi bir ses çıkarak güldü. “Reddetti ha?”

“Alfred çok küstah, madam.”

Bayan Greenshow topraklı iki parmağını ağzına götürerek, tiz bir ıslık çaldı. Sonra da olanca sesiyle, “Alfred!” diye bağırdı. “Buraya gel, Alfred!”

Evin köşesinden elinde kürekle bir genç çıktı. Delikanlının küstah ifadeli, yakışıklı bir yüzü vardı. Bayan Creswell’e nefret dolu bir öfkeyle baktı.

“Beni mi çağırdınız, Bayan?”

“Evet, Alfred. Aşağıya inip, balık almayı reddetmişsin. Öyle mi?”

Alfred öfkeyle homurdandı. “Siz isterseniz giderim, efendim. Emretmeniz yeter.”

“Ben istiyorum tabii. Yemekte balık yiyeceğim.”

“Emredersiniz. Hemen giderim.”

Küstah bir tavırla Bayan Creswell’e bir göz attı. Kadın kızarak, usulca mırıldandı. “Bu kadarı da fazla artık.”

Bayan Greenshow, “Tamam,” diye bağırdı. “Şimdi aklıma geldi. Bize de iki yabancı lazımdı, değil mi Bayan Creswell?”

Kadın şaşkın şaşkın ona baktı. “Affedersin, madam...”

Bayan Greenshow başını salladı. “Ne için olduğunu anlamadın mı? Mirasa girecekler, vasiyetnameyi şahit olarak imzalayamazlar.” Raymond West’e döndü. “Öyle değil mi?”

Raymond, “Evet,” diye cevap verdi.

Bayan Greenshow, “Ben bunu bilecek kadar yasalardan anlarım,” dedi. “İkiniz de tanınmış adamlarsınız.” Çapayı yere attı. “Benimle kütüphaneye gelir misiniz?”

Horace heyecanla bağırdı. “Memnuniyetle.”

Onları camlı kapılardan içeri soktu. Duvarlarındaki brokarları solmuş, eşyaların üzeri örtülerle kapatılmış, sarılı yaldızlı bir misafir odasından, sonra da geniş bir holden geçerek bir merdivenden çıktılar. Ve ikinci kattaki bir odaya girdiler.

Bayan Greenshow elini salladı. “Büyükbabamın kütüphanesi.”

Horace heyecanla etrafına bakındı. Burası, tam koleksiyonuna yakışacak korkunç şeylerle doluydu. Eşyaların en olmadık yerlerinde sfenks kafaları vardı. Bir köşeye Paul ve Virginie’nin bronz heykelleri konmuştu. Horace üzerinde klasik motifler olan bronz saatin resmini çekme arzusuna kapıldı.

Bayan Greenshow, “Kitaplar mükemmeldir,” dedi.

Raymond da kitaplara bakmaya başlamıştı zaten. İlgisini çekecek bir eser yoktu burada. Galiba kitaplardan hiçbiri okunmamıştı. Doksan yıl evvel beylerin kütüphanelere koymaktan zevk duydukları yaldızlı ciltli klasiklerdi bunlar. Raflarda eski romanlardan da vardı. Ne yazık ki, bunlar da pek okunmuş gibi durmuyordu.

Bayan Greenshow büyük bir masanın çekmecesini karıştırmakla meşguldü. Sonunda parşömene yazılmış bir belge çıkardı.

“Vasiyetnamem... Paramı birine bırakmam lazım. Daha doğrusu öyle söylüyorlar. Vasiyetname bırakmadan ölürsem her şey o binicilik hocasının oğluna kalacak. Herry Fletcher yakışıklı bir adamdı. Ama ahlaksızın biriydi. Doğrusu bu evin onun oğlunun eline geçmesini istemem.” Sanki bir itiraza cevap veriyormuş gibi devam etti. “Hayır. Burayı Creswell’e bırakacağım.”

“Kâhyaya mı?”

“Evet. Ona her şeyi açıkladım. Bir vasiyetname hazırlayarak malımı mülkümü ona bıraktım. Bu yüzden de ona aylık vermiyorum. Böylece hem masraftan kurtuluyorum, hem de Creswell canla başla çalışıyor. Beni yüzüstü bırakıp gitmeyi aklına bile getirmiyor. Kendisi pek kibar değil mi? Oysa babası muslukçuymuş. Öyle kurumlanması için hiçbir neden yok.”

Kadın belgeyi açmıştı. Bir kalemi mürekkebe batırarak, imzasını attı: Katherine Dorethy Greenshow.

“Tamam. İmzamı attığımı gördünüz. Şimdi siz de şahit olarak vasiyetnameyi imzalayın. Böylece kanuni şartları yerine getirmiş olalım.”

Kalemi Raymond West'e uzattı. Genç adam bir an durdu. Yapması istenen şeye karşı garip bir tiksinti duyuyordu. Beklenmedik bir şeydi bu. Sonra genç adam kâğıdın altına meşhur imzasını attı. Her gün en aşağı altı kişi kendisinden mektupla imzasını isterdi.

Horace ondan kalemi alarak alta kendi küçük imzasını ekledi.

Bayan Greenshow başını salladı. “Tamam.” Kitaplığa giderek bir an kuşkuyla durdu. Sonra camlı kapıyı açarak bir kitap aldı. Katladığı parşömeni bunun içine soktu. “Benim de kendime göre gizli yerlerim vardır.”

Kadın kitabı yerine koyarken Raymond West eserin adını okudu. “*Leydi Audley'in Sırrı...*”

Bayan Greenshow yine gıdıklanmış gibi bir kahkaha attı. “O günlerin en fazla satan kitaplarından biri. Sizin yazdıklarınıza pek benzeriyor, değil mi?”

Dostça bir tavırla Raymond'u dürttü. Genç adam şaşırmıştı. Yaşlı kadının yazı yazdığını bile bilmediğini sanıyordu. Raymond West edebiyat alanında tanınmış bir isimdi ama eserlerinin en fazla satan kitaplar arasında olduğu söylenemezdi. Onun kitapları hayatın çirkin yönlerini anlatıyordu.

Horace heyecanla sordu. “Affedersiniz, şu saatin resmini çekebilir miyim?”

Bayan Greenshow, “Buyurun, buyurun,” diye cevap verdi. “Sanıyorum onu Paris sergisinden almışlar.”

Horace başını salladı. “Herhalde.” Fotoğrafı çekti.

Bayan Greenshow, “Burası büyükbabamın ölümünden sonra pek fazla kullanılmadı,” dedi. “Masanın çekmeceleri onun hatıra defterleriyle dolu. Herhalde bunlar ilgi çekici şeyler. Gözlerim çok bozuk olduğu için defterleri okumam imkânsız. Halbuki onları bastırmak istiyorum. Ama defterlerin üzerinde bir hayli çalışmak gerek.”

Raymond West atıldı. “Bu işi yapması için birini tutabilirsiniz.”

“Gerçekten mi? Bu da bir fikir. Bunu düşüneyim.”

Raymond West saatine bir göz attı. “Daha fazla vaktinizi almalıyım.”

Bayan Greenshow nazikçe, “Görüştüğümüze çok memnun oldum. Evin köşesinden çıktığınızı görünce polis olduğunuzu sandım,” dedi.

Horace soru sormaktan hiç kaçınmazdı. “Polis mi? Neden?”

Bayan Greenshow beklenmeyen bir şekilde cevap verdi. “Zamanı öğrenmek istiyorsan, polise sor,” diye şarkı söyleyerek, neşeyle Horace’yi dürttü. Viktorya devrine has bu şakayı pek beğenmiş olacak ki, müthiş bir kakhaha da attı.

Eve dönerlerken Horace memnun memnun içini çekti. “Doğrusu harika saatler geçirdim. O evde her şey var. Kütüphanede sadece bir ceset eksik. Bilirsin dedektif romanları yazarlar ‘Kütüphanedeki cesede’ çok meraklıdırlar. Herhalde eseri yazarken Greenshow’unki gibi bir kütüphaneyi hayal ediyorlar.”

Raymond, “Eğer bir cinayetten söz etmek istiyorsan,” dedi. “Jane teyzeyle konuş.”

“Jane teyzeyle mi? Yani Bayan Marple’la mı?” Horace biraz şaşalamıştı. Bir yıl önce tanıştığı o şirin ihtiyarcığın cinayetlerle ne gibi bir ilgisi olabilirdi?

Raymond, “Evet,” diye cevap verdi. “Cinayetler, Jane teyzenin uzmanlık alanıdır.”

“Çok ilginç, dostum! Ama ne demek istiyorsun?”

“Sözlerim oldukça açık.” Raymond bir an durdu. “Bazıları cinayetlere karışırlar. Bazıları cinayet işlerler. Bazıları da ister istemez kendilerini bir cinayet soruşturmasının ortasında bulurlar. Jane teyze bu üçüncü kategoridendir.”

“Şaka ediyorsun.”

“Hayır. Çok ciddiym. Sana Scotland Yard’ın eski müdürüyle, Cinayet Şubesinden birkaç başmüfettişle konuşmanı önerebilirim.”

Horace epey sevinmişti. “Sürprizler birbirini kovalıyor.”

Çay içerlerken Raymond West’in karısı Joan West’e, genç kadının kuzini Lou Oxley’e ve ihtiyar Bayan Marple’a olanları anlattılar, Bayan Greenshow’un sözlerini dikkatle tekrarladılar.

Horace, “Ama,” dedi. “O evde esrarengiz bir hava vardı. Düşese benzeyen bir Greenshow. Kibar kâhya. Kadın artık hanımının her şeyi kendisine bıraktığını biliyor. Belki çaydanlığa arsenik koyarak Bayan Greenshow’u zehirler.”

Raymond, Bayan Marple’a döndü. “Söyle, Jane teyze. Cinayet işlenecek mi, yoksa işlenmeyecek mi? Sen ne dersin?”

Bayan Maryle ciddi bir tavırla yününü sarıyordu. “Böyle şeylerle alay etmemelisin, Raymond... Tabii arsenik olabilir. Bu zehiri elde etmek o kadar kolay ki. Herhalde bahçe tohumlarının durduğu yerde yatan otlarını ortadan kaldırmak için kullanılan arsenikten var.”

Joan West sevgiyle, “Ama hayatım,” dedi. “Bu çok belli olmaz mı?”

Raymond West, “Vasiyetname yapmak o kadar önemli değil,” diye mırıldandı. “Herhalde zavallı ihtiyarın o korkunç evden başka bırakacağı bir şeyi de yok. O binayı da kim ister?”

Horace cevap verdi. “Belki bir film şirketi veya bir otel... Yahut bir yurt.”

Raymond, “Onlar da evi ucuza kapatmaya kalkarlar,” dedi.

Ama Bayan Marple başını düşünceli düşünceli sallamaya başlamıştı. “Doğrusu ben seninle aynı fikirde değilim, Raymond’cuğum. Yani Bayan Greenshow’un bir şeyi olmadığını sanmıyorum. Büyükbaba, kolayca para kazanan, servetini har vurup harman savuran adamlardanmış sanırım. Herhalde Greenshow dediğin gibi iflas etmiş. Ama geride bir şeyler kalmış olması gerek. Çünkü alacaklılar o evi bırakmazlardı. Halbuki bu Greenshow’un oğluna kalmış... Oğlu, genelde olduğu gibi, babasının tam zıttıymış. Müthiş cimriymiş. Her kuruşa bir düğüm atarmış. Bana kalırsa adam ölünceye kadar bir hayli para biriktirmiş. Bayan Greenshow’un da ona çektiği belli. Kadın para harcamaktan hoşlanmıyor. Evet... Bayan Greenshow’un ufak bir serveti olduğundan eminim.”

Joan West mırıldandı. “O halde... acaba... bizim Lou’ya ne dersiniz.”

Herkes dönüp şöminenin önünde sessiz sedasız oturan Lou’ya baktı.

Genç kadın Joan West’in kuziniydi. Birkaç hafta önce evliliği acı bir şekilde sona ermiş, Lou’da iki çocuğuyla ortada kalmıştı. Onlara bakacak parası da yoktu.

Joan devam etti. “Yani Bayan Greenshow hatıraları kitap halinde yayınlamak istiyor ve defterleri okuyacak birini arıyorsa...”

Raymond, “Güzel bir fikir bu,” diyerek gülümsedi.

Lou hafif bir sesle, “Ben bu işi yapabilirim,” dedi. “Hem de vakit geçirmiş olurum.”

Raymond bağırdı. “Bayan Greenshow’a bir mektup yazayım.”

Bayan Marple düşünüyordu. “Acaba ihtiyar Bayan Greenshow polisten söz ederken neyi kastediyordu.”

“Canım, kadın bir şaka yaptı.”

Bayan Marple heyecanla başını salladı. “Doğrusu bu bana Bay Naysmith’i hatırlattı.”

Raymond merakla sordu. “Bay Naysmith de kim?”

Bayan Marple, “Arı yetiştirir,” diye cevap verdi. “Pazar gazete-
lerindeki bilmece-leri büyük bir ustalikle çözerdi. Eğlence olsun diye
herkese yanlış bilgi verirdi. Bazen bu yüzden başının belaya girdiği
de olurdu.”

Hepsi de sustular. Bay Naysmith’i düşünüyorlardı. Yine de adam-
la Bayan Greenshow’un arasında bir benzerlik bulamadıkları için, sev-
gili Jane teyze iyice yaşlandı artık, diye düşündüler. Durup dururken
ilgisiz şeyler söyleyip duruyordu.

Horace Bindler daha başka korkunç şeylerin resmini çekmeden
Londra’ya döndü. Raymond West’de Bayan Greenshow’a bir mektup
yazarak Bayan Lou Oxley adında birini tanıdığını, genç kadının hatıra
defteriyle özenli bir şekilde ilgilenebileceğini bildirdi.

Birkaç gün sonra bir mektupla cevap verdi. Eski tarz, titrek bir
yazıyla yazılmıştı bu. Bayan Greenshow, Bayan Oxley’i tutmayı çok
istediğini açıklıyor ve genç kadının gelip kendisini görmesi için bir
gün de bildiriyordu.

Lou bildirilen saatte Greenshow’un Deliliğine gitti. Kendisine bol
para teklif eden Bayan Greenshow’la hemen anlaştı ve ertesi günü ça-
lışmaya başladı.

Genç kadın Raymond’a da, “Sana çok minnettarım,” demeyi
unutmadı. “Her şey o kadar uygun düştü ki. Çocukları okula bırakacak
oradan Greenshow’un Deliliğine gideceğim. İşden dönüşte de çocuk-

ları okuldan alacağım... O ev ne tuhaf değil mi? İnsan ihtiyar kadını görünce gözlerine inanmıyor.”

Lou, Greenshow’un Deliliğinde geçirdiği ilk günün akşamı sabah olanları uzun uzun anlattı.

“Kâhya kadını fazla göremedim. On bir buçukta bana kahve ve bisküvi getirdi. Kibirli bir tavırla dudaklarını büzmüştü. Benimle lütfen bir iki kelime konuştu. Bayan Greenshow’un beni tutmuş olması hiç hoşuna gitmiyor sanırım.” Bir an durdu. Sonra devam etti. “Kadın bahçıvan Alfred’le de geçinemiyor. Alfred buralı ve anladığım kadarıyla oldukça tembel. Kâhyayla o birbirleriyle hiç konuşmuyorlar. Bayan Greenshow o gururlu haliyle, ‘Ben bildim bileli evde çalışanlarla, bahçıvanlar birbirleriyle hiç geçinemezler,’ dedi. ‘Büyükbabamın zamanında da öyleydi. O zamanlar bahçede dört adam ve bir çocuk, evde ise sekiz hizmetçi çalışırmış. Ama yine de birbirleriyle kavga ederlermiş.’”

Ertesi günü Lou başka bir haber getirdi.

“Ne oldu biliyor musunuz? Bayan Greenshow yeğenine telefon etmemi söyledi.”

“Ablasının oğluna mı?”

“Evet. Genç adam yaz turnesine çıkmış olan ve bu ara Boreham’da temsiller veren bir kumpanyanın aktörlerindenmiş. Tiyatroya telefon edip, yarın öğle yemeğine gelmesi için haber bıraktım. Aslında bir hayli de eğlendim. Çünkü Bayan Greenshow kâhyanın bunu bilmesini istemiyordu. Bayan Creswell kendisini kızdıracak bir şey yapmış sanırım.”

Raymond mırıldandı. “Bu heyecanlı yayının devamı yarına...”

“Gerçekten de durum heyecanlı bir oyuna benziyor, değil mi?... Yeğenle konuşma... ‘et tırnaktan ayrılmaz,’ lafları... yeniden yapılan bir vasiyetname... eski vasiyetnamenin yırtılması.”

“Jane teyze yüzünüzde çok ciddi bir ifade var.”

“Öyle mi, yavrum... Peki, Bayan Greenshow bir daha polisten söz etti mi?”

Lou şaşkın şaşkın ona baktı. “Polisten mi? Doğrusu böyle bir şeyden haberim yok.”

Bayan Marple, “Bayan Greenshow’un sözlerinin bir anlamı olması, yavrum,” dedi.

Lou ertesi gün neşeyle Greenshow’un Deliliğine erişti. Ön kapıdan içeri girdi. Bu evde kapı ve pencereler her zaman açık olurdu. Greenshow’un hırsızlardan korkmadığı anlaşılıyordu. Bu konuda da haklıydı galiba. Çünkü evdeki eşyaların çoğu birkaç ton ağırlığındaydı. Bunların satılmaları da imkânsızdı.

Lou bahçe yolundan ilerlerken Alfred’in yanından geçmişti. Genç kadın, Alfred’i ilk gördüğü zaman delikanlı ağaca dayanmış sigara içiyordu. Ama Alfred, Lou’yu görür görmez hemen süpürgeyi kapmış ve yaprakları süpürmeye başlamıştı.

Lou, tembel bir genç, diye düşündü. Ama yakışıklı. Yüzü bana birini hatırlatıyor.

Kütüphaneye gitmek üzere holden geçerken şöminenin üstüne asılmış olan Nathaniel Greenshow’un resmine baktı. Herhalde bu adamın zengin olduğu yıllarda yapılmıştı. Resimde Nathaniel Greenshow ellerini şişman göbeğini süsleyen altın kösteğin üzerinde kavuşturmuş ve geniş koltuğunda arkasına yaslanmıştı. Lou’nun gözleri adamın göbeğinden geniş çeneli, gür kaşlı, pos bıyıklı çehresine kayarken genç kadın, kendi kendine, galiba, dedi. Nathaniel Greenshow gençliğinde çok yakışıklıymış... Galiba biraz Alfred’e benziyormuş.

Lou kütüphaneye girerek kapıyı arkasından kapadı. Daktilo makinesini açarak, masanın yanındaki çekmecedен hatıra defterlerini çıkardı. Açık pencereden bahçe gözüküyordu. Bayan Greenshow sırtında çiçekli mor elbisesi, kayalık bahçeye eğilmiş, dikkatle yaban ot-

larını yakıyordu. Son iki gün yağmur yağmış ve otlar da alabildiğine büyümüştü.

Şehirde büyümüş olan Lou, eğer evim olursa, diye düşündü. Böyle kayalık bahçe istemem. Otları elle yolmak da çok güç olmalı, diyeek çalışmaya başladı.

Bayan Creswell on bir buçukta kahve tepsisiyle içeri girdi. Kâhya kadının çok öfkeli olduğu belliydi. Tepsiyi vurarak masaya koyduktan sonra gözlerini tavana dikti.

“Öğle yemeğine misafir var. Evde yemek yok. Şimdi ben ne yapacağım. İşte bütün öğrenmek istediğim bu. Alfred’i arada bul.”

Lou mırıldandı. “Ben gelirken bahçe yolunu süpürüyordu.”

“Tabii... O iş kolay da ondan.”

Bayan Creswell öfkeyle odadan çıktı. Kapıyı çarparak kapattı. Lou kendi kendine güldü. Acaba Bayan Greenshow’un yeğeni nasıl bir adamdı?

Kahvesini bitirerek, tekrar işine döndü. Nathaniel Greenshow hatıra defterine iyice açılmıştı anlaşılan. Civardaki bir kasabanın hanında çalışan kadının güzelliğine dair anlatılanları okuyan Lou, eserin bazı yerlerinin atılması gerektiğini düşündü.

Genç kadın bu düşünceye dalmışken birdenbire irkildi. Bahçeden bir çığlık sesi gelmişti. Ayağa fırlayarak açık pencereye koştu. Bayan Greenshow kayalık bahçeden ayrılmış sendeleyerek eve doğru geliyordu. Ellerini göğsüne bastırmıştı. Parmaklarının arasından ucu tüylü bir şey uzanıyordu. Lou şaşkınlıkla, “Bu bir ok,” dedi.

Başına eski hasır şapkasını geçirmiş olan Bayan Greenshow’un kafası önüne düştü. Kadın hafif bir sesle Lou’ya seslenmeye çalıştı. “... vurdu... o herif beni... bir okla... vurdu... birilerini yardıma çağır...”

Lou kapıya koştu. Tokmağı çevirdi ama kapı açılmadı. Genç kadın kapıya asıldıysa da bir faydası olmadı. Ve ancak neden sonra ka-

pının dışardan kilitlenmiş olduğunu anladı. Tekrar telaşla pencereye atıldı.

“Beni içeri kilitlemişler.”

Arkası Lou’ya dönük olan Bayan Greenshow ayakta sendeliyor ve daha ilerdeki bir pencereden baktığı anlaşılan kâhya kadına sesleniyordu.

“Polis çağır... Telefon et...”

Sonra tıpkı bir sarhoş gibi iki tarafına yalpalayarak misafir salonunun camlı kapılarından birinden girdi ve böylece gözden kayboldu. Bir dakika sonra Lou bir şangırtı duydu. Genç kadın hayalinde bu sahneyi canlandırdı. Herhalde Bayan Greenshow üzerinde çay takımı bulunan küçük masaya çarpmıştı.

Lou ümitsiz bir tavırla kapıyı yumruklayarak haykırdı. Pencerenin dışında tutunarak inebileceği yağmur borusu veya sarmaşık da yoktu.

Sonunda kapıyı yumruklamaktan yorularak tekrar pencereye gitti. Kâhya ya da daha ilerideki kendine ait oturma odasının camından başını çıkarmıştı.

“Gelin beni dışarı çıkarın, Bayan Oxley. Beni içeri kilitlemişler.”

“Beni de öyle.”

“Eyyvah! Ne yapacağız? Polise telefon ettim. Bu odada da bir telefon var. Ama bizi içeri neden kilitlediklerini anlayamıyorum. Anahtarın kilitte döndüğünü bile duymadım ya siz?”

“Ben de hiçbir şey duymadım. Ne yapacağız bilmem ki. Belki Alfred bizi duyar.” Lou olanca sesiyle bağırırmaya başladı. “Alfred! Alfred!”

“Herhalde küçük bey yemeğe gitti. Saat kaç?”

Lou saatine bir göz attı. “On ikiyi yirmi beş geçiyor.”

“Acaba... acaba...”

Lou, acaba Bayan Greenshow öldü mü, diye sormak istiyordu. Ama kelimeler boğazına takılıp kalmıştı sanki.

Beklemekten başka yapılacak bir şey yoktu. Genç kadın pencerenin kenarına ilişti. Ona asırlar kadar uzun gelen bir süre sonra evin köşesinden miğferli, üniformalı bir polis çıktı. Lou pencereden sarktı. Adam da eliyle gözlerini siper ederek ona baktı. Konuşmaya başladığında sesi öfke doluydu.

Sitem eder gibi, “Ne oluyor burada?” dedi.

Lou’yla Creswell pencerelerinden heyecanla olanları anlatmaya başladılar.

Polis not defteriyle kalemını çıkardı. “Demek siz, iki hanım yukarı koştunuz ve kendinizi odalarınıza kilitlediniz? İsimlerinizi öğrenebilir miyim?”

“Hayır, hayır. Bizi biri içeri kilitledi. Gelin de bizi dışarı çıkarın.”

Polis öfkeyle, “Zamanı gelince onu da yaparız,” diyerek kapıdan girip gözden kayboldu.

Lou yine beklemeye başladı. Bir ara bir otomobil sesi duydu. Onlara asırlar gibi gelen bir süre sonra önce Bayan Creswell’in sonra da genç kadının kapısı açıldı. Aslında aradan üç dakika geçmişti. Kapıyı açan komiser ilk gelen polisten daha zekiye benziyordu.

“Bayan Greenshow?” Lou’nun sesi titriyordu. “Ne... ne oldu?”

Komiser yardımcısı hafifçe öksürdü. “Size kötü bir haber vereceğim için üzgünüm, madam. Durumu Bayan Creswell’e açıkladım. Bayan Greenshow ölmüş.”

Bayan Creswell, “O öldürüldü,” diye başını salladı. “Bir cinayete kurban gitti.”

Komiser yardımcısı kuşkuyla mırıldandı. “Bu bir kaza da olabilir. Kasabalı çocuklar ok ve yayla oynamakta n pek hoşlanırlar.”

Yine bir araba sesi duyuldu. Komiser yardımcısı, “Herhalde müfettiş geldi,” diyerek merdivenlerden inmeye başladı.

Ama gelen müfettiş değildi. Lou'yla Bayan Creswell merdivenden indikleri sırada genç bir adam kararsızlıkla sokak kapısından içeri girerek, durakladı. Şaşkın şaşkın etrafına bakınıyordu.

Sonra da Lou'ya çok tanıdık gelen bir sesle konuşmaya başladı. Sesi sanki Bayan Greenshow'unu hatırlatıyordu.

"Şey... affedersiniz... Bayan Greenshow burada mı oturuyor?"

Komiser yardımcısı ona yaklaştı. "Adınızı öğrenebilir miyim?"

Genç adam, "Adım Fletcher," diye cevap verdi. "Nat Fletcher. Ben Bayan Greenshow'un yeğeniyim."

"Ya... öyle mi? Çok... üzgünüm..."

Nat Fletcher sordu. "Bir şey mi oldu?"

"Bir... kaza... oldu. Teyzenizi bir okla vurdular. Ok boynundaki damarı kesmiş..."

Bayan Creswell nazik tavırlarını bir tarafa bırakarak heyecanla bağırdı. "Teyzenizi öldürdüler! Teyzenizi öldürdüler!"

Müfettiş Welch sandalyesini masaya döndürerek odadaki dört kişiyi teker teker süzdü. Cinayetin işlendiği günün akşamıydı. Müfettiş Welch tekrar Lou Oxley'le konuşmak için Raymond West'in evine gelmişti.

"Kadının bu sözleri söylediğinden emin misiniz? O vurdu... o herif beni okla vurdu."

Lou başını salladı. "Evet."

"Saat kaçta oldu?"

"Olaydan bir iki dakika sonra saatime baktım. On ikiyi yirmi beş geçiyordu."

"Saatiniz iyi işler mi?"

"O sırada duvardaki saate de baktım."

Müfettiş Welch, Raymond West'e döndü. "Anlaşıldığına göre bir hafta önce siz ve Bay Horace Bindler, Bayan Greenshow'un vasiyetnamesine şahitlik yaparak imzalamışsınız."

Raymond, Greenshow'un Deliliğine gittikleri gün olanları kısaca anlattı.

Welch, "Bu sözleriniz önemli olabilir," diye mırıldandı. "Demek Bayan Greenshow her şeyini kâhyası Bayan Creswell'e bırakacağını size açık açık söyledi. Öldüğünde her şey kadına kalacağı için ona aylık da vermiyordu."

"Evet. Bayan Greenshow bana böyle söyledi."

"Acaba Bayan Creswell bu durumun farkında mıydı?"

"Bundan eminim. Çünkü Bayan Greenshow benim yanımda mirasa girenlerin vasiyetnameye şahit sıfatıyla imza atamayacaklarını söyledi. Bayan Creswell de onun ne demek istediğini biliyordu. Zaten Bayan Greenshow, Bayan Creswell'e böyle bir anlaşma yapmış olduklarını da anlattı."

"Demek Bayan Creswell kadının ölümünün kendi yararına olduğuna inanıyordu. Cinayet için mükemmel bir neden bu. Eğer kadını cinayet sırasında odasına kilitlememiş olsalardı ilk olarak ondan şüphelerdik. Bayan Oxley'i de odaya kilitlemişler. Bayan Greenshow da bir erkeğin kendisini vurduğunu söylemiş."

"Kadının odaya kilitlenmiş olduğunu kesin olarak tesbit ettiniz mi?"

"Tabii. Onu Komiser Yardımcısı Cayley dışarı çıkarmış. Kilit büyük anahtarlarla açılan, eski tip şeylerdenmiş. Anahtar, kapının üstündeymiş. Bunun içerden çevrilmesi de imkânsızmış. Bayan Creswell'in odaya kilitlenmiş olduğunu ve dışarı çıkamadığını kesinlikle kabul etmek zorundayız. İçerde ok ve yay da yokmuş. Zaten Bayan Greenshow bir pencereden vurulmuş olamaz. Okun yaptığı açığı gösteriyor... Açıkçası Bayan Creswell'in bu işle bir ilgisi yok." Bir an durdu. Sonra da devam etti. "Sizce Bayan Greenshow şakacı bir kadın mıydı?"

Köşede oturan Bayan Marple çabucak başını kaldırdı. "Demek Bayan Greenshow aslında Bayan Creswell'e hiçbir şey bırakmadı."

Müfettiş Welch hayretle yaşlı kadına baktı. “Çok zekisiniz, madam. Gerçekten vasiyetnamede Bayan Creswell’in adı bile yok.”

Bayan Marple başını salladı. “Tıpkı Bay Naysmith gibi. Bayan Greenshow, Bayan Creswell’e her şeyini ona bırakacağını söyledi ve böylece kadına aylık vermektan kurtuldu. Sonra da parasını başkasına bıraktı. Yaptığı kurnazlıktan dolayı hayatından o kadar memnundu ki... Vasiyetnameyi *Leydi Audley’in Sırrı* adlı kitabın içine koyarken keyifli keyifli gülüyordu.”

“Şansımız varmış da Bayan Oxley bize o vasiyetnamenin nerede olduğunu söyledi. Yoksa bunu günlerce arayacaktım.”

Raymond West mırıldandı. “Viktorya devrinde yaşayanlara göre bir nükte.”

Lou, “Demek sonunda her şeyini yeğnine bırakmış?”

Müfettiş başını salladı. “Hayır, Bayan Greenshow, Nat Fletcher’e bir şey bırakmamış. Ben bu civara yeni geldim ama Greenshow’lar hakkında bir sürü dedikodu dinledim. Söylentiye göre genç binicilik hocasına hem Bayan Greenshow âşıkmiş, hem de kız kardeşi. Adam, Bayan Greenshow’la değil onun kardeşiyle kaçmış... Hayır, Bayan Greenshow yeğnine bir şey bırakmamış.” Bir an durarak çenesini ovuşturdu. “Her şeyini Alfred’e bırakmış.”

Joan hayretle bağırdı. “Bahçıvan Alfred’e mi?”

“Evet, Bayan West. Alfred Pallock’a.”

Lou haykırdı. “Ama neden?”

Marple usulca öksürerek mırıldandı. “Belki yanıliyorum ama galiba ortada bazı ailevi nedenler vardı.”

Müfettiş, “Evet,” diye cevap verdi. “Öyle de diyebilirsiniz. Bütün kasabalılar işin içyüzünü biliyorlar. Anladığıma göre Alfred’in büyükbabası, Nathaniel Greenshow’un gayrimeşru oğluymuş.”

Lou, “Tamam!” diye bağırdı. “Birbirlerine o kadar da benziyorlardı ki. Bunu bu sabah fark ettim.”

Genç kadın, Alfred'in yanından geçtikten sonra eve girişini ve ihtiyar Greenshow'un portresine bakışını hatırlamıştı.

Bayan Marple, "Herhalde Bayan Greenshow, Alfred'in o evde in-tihar edeceğini düşündü," dedi. "Hatta onun Greenshow'un Deliliğin-de oturmayı isteyeceğine inandı. Halbuki yeğeni orada oturmayacak, evi mümkün olduğu kadar çabucak satacaktı. O genç aktör değil mi? Şu ara hangi piyeste oynuyor?"

Müfettiş Welch, ihtiyarlar böyledir, diye düşündü. Konudan ko-nuya atlarlar. Ama yine de nazik nazik cevap verdi. "Sanıyorum arka arkaya James Barrie'nin piyeslerini oynuyorlarmış."

Bayan Marple düşünceli düşünceli, "Barrie," diye mırıldandı.

Müfettiş Welch, "Bütün Kadınların Bildikleri," dedi. Sonra kıp-kırmızı kesilerek, çabucak devam etti. "Bir piyesin ismi bu. Doğrusu ben sık sık tiyatroya gitmem. Ama karım geçen hafta bu piyesi gör-müş. Çok iyi oynuyorlarmış."

Bayan Marple, "Barrie çok hoş piyesler yazmıştır," diye cevap verdi. "Fakat dostum General Easterly'le Barrie'nin 'Küçük Mary'sini görmeye gittiğimiz zaman..." Üzüntüyle başını salladı. "İkimiz de ne tarafa bakacağımızı şaşırdık."

'Küçük Mary' piyesini görmemiş olan müfettiş şaşkın şaşkın ona baktı. Bayan Marple açıkladı. "Gençliğimde kimse 'karın' lafını ağzı-na almazdı, Müfettiş Welch."

Adamcağız daha da şaşaladı. Bayan Marple kendi kendine Barrie'nin piyeslerinin adını söylüyordu. "Bulunmaz Uşak.' Çok ze-kice yazılmış bir eserdi bu. 'Mary Rose'... çok hoştu. Ağladığımı hâlâ hatırlıyorum. Sonra 'Sindrella İçin Bir Öpücük,' vardı. A, tabii?"

Müfettiş Welch'in tiyatroya ayıracak zamanı yoktu. O tekrar asıl konuya döndü.

"Şimdi sorun şu: Alfred Pallock, Bayan Greenshow'un her şeyi kendisine bıraktığını biliyor muydu? Kadın bunu açıkça kendisine söy-

lemiş miydi? Anlayacağınız kasabada bir Okçuluk Kulübü var. Alfred Pallock da oranın üyesi. Üstelik delikanlı da çok iyi atıcı.”

Raymond West, “O halde sorun basitleşmiyor mu?” diye sordu. “Katil Alfred olmalı. Kadınları odalara ancak o kilitleyebilirdi. Onların o saatte nerede olduklarını yine Alfred biliyordu.”

Müfettiş ona baktı. “Alfred’in tanığı var.” Yüzünde üzgün bir ifade belirmişti.

“Ben böyle şeylerden nefret ederim.”

Müfettiş, “Belki,” dedi. “Ama siz bir yazar olarak konuşuyorsunuz.”

Raymond West öfkeyle bağırdı. “Ben dedektif romanları yazmam.”

Müfettiş Welch devam etti. “Böyle şeylerden şüphe ettiğinizi söylemek kolay. Ne yazık ki, gerçekleri gözönüne almak zorundayız.” İçini çekti. “Şüpheli üç kişi var. Bu üçü de cinayet işlenen yerin yakınlarındaymış. İşin ilginç yanı cinayeti bu üçünün de işlemiş olması imkânsız. Kâhya kadını anlattım. Bayan Greenshow’un yeğeni Nat Fletcher kadın okla vurulduğu sırada, birkaç kilometre ötedeki garajdaymış. Arabasına benzin doldurtuyor ve yolu soruyormuş. Alfred Pallock’a gelince... Altı kişi onun on ikiyi yirmi geçe ‘Köpek ve Kaz’ barına gittiğine yemin etmeye hazır.”

Raymond West ümitle, “Delikanlı özellikle tanık bulmak için böyle yaptı,” dedi.

Müfettiş Welch içini çekti. “Belki. Eğer öyleyse bunda da başarılı oldu.”

Uzun bir sessizlik oldu. Sonra Raymond, Bayan Marple’in düşünceli bir tavırla, dimdik oturduğu köşeye döndü. “İş sana kaldı, Jane teyze. Müfettiş işin içinden çıkamadı. Komiser yardımcısı da öyle. Ben de öyle. Joan da öyle. Lou da öyle. Ama sorun senin için çok basit. Öyle değil mi?”

Bayan Marple, “O kadar da değil Raymond’cuğum,” diye mırıldandı. “Sonra... cinayet bir oyun değil. Herhalde Bayan Greenshow ölmek istemezdi. Üstelik çok acımasızca işlenmiş bir cinayet bu. İyice planlanmış ve soğukkanlılıkla işlenmiş. Bu alay edilecek bir şey değil.”

Raymond söylediklerinden utanmıştı. “Affedersin. Ben aslında öyle katı kalpli bir insan değilim. İnsan duyduğu dehşet verici şeylerin etkisini azaltmak için böyle alaycı bir tavır takınıyor.”

Bayan Marple, “Bu da modern bir alışkanlık,” dedi. “Bütün bu savaşlar ve ölümler hakkında yapılan nükteler. Evet, belki ben senin katı kalpli olduğunu söylediğim zaman düşüncesizlik ettim.”

Joan mırıldandı. “Bayan Greenshow’u hiç tanıımıyorduk.”

Bayan Marple, “Çok doğru,” diye başını salladı. “Joan’cığım sen kadını tanıımıyordun. Ben de öyle. Raymond kendisiyle bir akşam üzeri konuşmuştu. Lou ise kadını iki günden beri tanıyordu.”

Raymond ısrar etti. “Haydi Joan teyze. Bu konu hakkındaki fikirlerini söyle. Sizce bir sakıncası yok ya, Müfettiş Welch?”

Müfettiş nazik bir tavırla, “Ne sakıncası olabilir?” dedi.

“Kadını öldürmeyi üç kişi düşünmüş olabilir. Ama bu üçünün de cinayetle ilgisi olmadığı ortaya çıktı. Cinayeti onlar işlemiş olamazlardı. Bunun nedeni de basitti. Bayan Greenshow’u kâhya öldürmüş olamaz, çünkü kadını odasına kitlemişlerdi. Bayan Greenshow da kendisini bir erkeğin vurduğunu söylemişti. Cinayeti bahçıvan işlemiş olamazdı. Çünkü kadın öldürüldüğü sırada o, Köpek ve Kaz barındaydı. Katil, yeğen de olamazdı. Çünkü o cinayet sırasında birkaç kilometre uzaktaydı.”

Müfettiş, “Evet, bu doğru,” dedi.

“Bu işi bir yabancının işlemiş olması da imkânsız. O halde ne olacak?”

Raymond atıldı. “Müfettişin öğrenmek istediği de bu.”

Bayan Marple özür dilermiş gibi, “İnsan bazen olaylara ters taraftan bakar. Bu üç kişinin yerlerini veya hareketlerini değiştirirsek... o zaman cinayet saatini de değiştirmiş olamaz mıyız?”

Lou sordu. “Yani hem kolumdaki, hem de duvardaki saat yanlış mıydı?”

Bayan Marple, “Hayır, yavrum,” dedi. “Ben onu kastetmedim. Yani senin cinayet işlendiğini sandığın sırada cinayet işlenmiyordu.”

Lou bağırdı. “Ama bunu gözümle gördüm.”

“Ben kendi kendime bunu sana özellikle gösterip göstermediklerini soruyordum. Yani kendi kendime, Lou’ya işi sırf bu yüzden mi verdiler, diye düşünüyordum.”

“Ne demek istiyorsun, Jane teyze?”

“Durum biraz tuhaf değil mi, yavrum. Bayan Greenshow para harcamaktan hiç hoşlanmıyordu. Ama seni işe aldı ve sana bol para vermeye de razı oldu. İkinci kattaki kütüphanede çalışman bazı kimşelerin işine geliyordu sanırım. Pencereden bakacak ve tanıklık edecektin. Bayan Greenshow’la bir akrabalığı olmayan, sözüne güvenilir bir yabancıydın sen. Cinayetin saatini ve yerini de yine sen tesbit edecektin.”

Lou hayretle ona baktı. “Yani Bayan Greenshow kendini öldürmek mi istiyordu?”

Bayan Marple, “Ben şunu demek istiyorum,” diye cevap verdi. “Senin konuştuğun Bayan Greenshow’un, Raymond’un birkaç gün önce konuştuğu Bayan Greenshow olması şart değil ki?” Lou’nun cevap vermesine vakit bırakmadan sözlerine devam etti. “Biliyorum kadın o eski tip elbiseyle tuhaf şapkayı giyyordu. Saçları da karma karışık. Yani, kadın Raymond’un geçen hafta sonunda bize anlattığı Bayan Greenshow’un tarifine çok benziyordu. Ama iki kadın yaş, boy ve en bakımından birbirlerine uyuyorlardı. Yani Bayan Greenshow ve kâhya Bayan Creswell.”

Lou bağırdı. “Ama kâhya şişman bir kadın. Koskocaman göğüsleri var.”

Bayan Marple öksürdü. “Bu doğru, yavrum. Son zamanlarda... ben... o şeylerin... hiç de hoş olmayan bir şekilde... vitrinlerde gösterildiğini biliyorum. Yani... insanın her istediği... ölçüde, göğüsleri olması oldukça kolay.”

Raymond sordu. “Ne demek istiyorsun, teyze?”

“Ben şunu düşünüyordum, yavrum. Lou’nun orada çalıştığı iki üç gün içinde bir kadın iki rolü de oynamış olabilir. Lou sen kendin de kâhya kadını pek görmediğini, onun sadece sabahları sana kahve getirdiğini söyledin. İnsan o zeki aktörlerin, bir iki dakika içersinde kılık değiştirip, başka başka kimselermiş gibi sahneye çıktıklarını görüyor. Kâhya kılığını kolaylıkla değiştirebilirdi. Belki o markizleri hatırlatan saçlar bir peruktu. Kolaylıkla takılıp çıkarılıyordu.”

“Bana kalsa! Yani Bayan Greenshow daha ben orada çalışmaya başlamadan önce mi öldürülmüştü?”

“Hayır öldürülmemişti. Sanıyorum ilaçla uyutulmuştu. Kâhya kadın gibi bir ahlaksız bunu kolayca yapabiliirdi. Sonra Bayan Greenshow’un kılığında seni tuttu. Ve senden yeğenine telefon edip onu yemeğe çağırmanı istedi. Bayan Greenshow’un asıl Bayan Greenshow olmadığını bir tek kişi anlayabiliirdi. O da Alfred’di. Ama orada çalıştığın iki gün boyunca hava yağmurluydu. Bayan Greenshow da evden çıkmadı. Alfred de kâhya kadınla kavgalı olduğu için içeri girmede. Bu sabah ise Alfred bahçe yolunu süpürüyordu. Bayan Greenshow ise kayalık bahçeyle uğraşıyordu. Doğrusu o kayalık bahçeyi görmek isterim.”

“Yani Bayan Greenshow’u Bayan Creswell mi öldürdü.”

“Bence, kadın sana kahve getirdikten sonra, dışarı çıkarak kapıyı kilitledi. Baygın haldeki Bayan Greenshow’u aşağıya, misafir odasına götürdü. Kendisi Bayan Greenshow kılığına girerek, senin pencere-

den görebileceğin bir yere kayalık bahçeye giderek çalışmaya başladı. Zamanı gelince bağırarak, sendeleye sendeleye eve doğru geldi. Ellerinin arasında bir ok vardı. Bunu sanki ok boğazına saplanmış gibi tutuyordu. İmdat isteyerek, şüphelerin kâhya kadının üzerinde toplanmaması için 'O herif beni vurdu,' dedi. Aynı şekilde sanki Bayan Creswell'i görüyormuş gibi, yukarıya, pencerelerden birine doğru seslendi. İçeri girer girmez, üzerinde çay takımı bulunan masayı devirdi. Çabucak yukarı çıkarak, markiz saçına benzeyen peruğunu taktı. Böylece bir iki dakika sonra başını pencereden dışarı çıkararak, içeri kilitlenmiş olduğunu söyledi."

Lou itiraz etti. "Ama kadını içeri gerçekten de kilitlemişlerdi."
"Biliyorum. Bu da polisin işi işte."

"Hangi polisin?"

"Evet, hangi polisin. Müfettiş Welch cinayet yerine nasıl ve ne zaman geldiğinizi söyler misiniz?"

Müfettiş biraz şaşırılmış gibiydi. "On ikiyi yirmi dokuz geçse, Bayan Greenshow'un kâhyası Bayan Creswell telefon ederek, hanımının vurulduğunu haber verdi. Komiser Yardımcısı Cayley hemen bir arabayla yola çıktı ve on ikiyi otuz beş geçse eve erişti. Misafir salonunda Bayan Greenshow'un ölüsünü buldu. Bayan Oxley'le Bayan Creswell ise odalarında kilitliydim. Ben de daha sonra geldim."

Bayan Marple, Lou'ya döndü. "Görüyorsun ya, yavrum. İlk gelen memur aslında polis filan değildi. Sen onu bir daha düşünmedin. Herkes öyle yapardı. Kimse bir üniformalı polisin üzerinde durmaz."

"Ama kim... neden?"

"İlk 'Kim' sorusunu alalım. Eğer *Sindrella İçin Bir Öpücük* piyesini oynuyorlarsa, bunda oyunun kahramanı bir polistir. Nat Fletcher'in sahnede giydiği elbiseyi ödünç alması yeterlidir. Garajdakilerin dikkatini özellikle saate çekerek yolu sorar. Saatin on ikiyi beş geçtiği garajdakilerin aklında kalır tabii... Ondan sonra Nat Fletcher arabasını

hızla sürer. Bunu bir köşede bırakarak, polis elbisesini giyer ve ‘rolünü oynar.’”

“Anlamıyorum neden?... Neden?”

“Birinin kâhya kadının kapısını dışardan kilitlemesi ve oku Bayan Greenshow’un boğazına saplaması gerekiyordu. Oku atabilirsin. Ama bazen bunu bıçak gibi de kullanabilirsin. Yalnız bu biraz kuvvet ister.”

“Yani cinayeti kâhyayla yeğeni mi işledi?”

“Tabii. Öyle sanıyorum. Bence ana oğul onlar.”

“Fakat Bayan Greenshow’un kardeşi seneler önce ölmüş!”

“Ama kocasının tekrar evlendiği kesin. O, böyle sık sık evlenen biriymiş. Bana kalırsa çocuk da öldü. Bu yeğen de aslında binicilik hocasının ikinci karısından olan oğluydu. Bayan Greenshow’un akra-bası değildi yani. Kadın, kâhya olarak iş buldu ve durumu anlamaya çalıştı. Sonra genç adam Bayan Greenshow’a yeğeniymiş gibi mektup yazarak onu ziyarete geleceğini bildirdi. Belki polis üniforması giyeceğinden söz ederek bir şaka yaptı. Veya kadını piyesi görmeye davet etti. Sanırım Bayan Greenshow gerçeklerden şüphelenerek genç adamı görmeyi reddetti. Bayan Greenshow vasiyetname yapmadan öldüğünde her şey Nat Fletcher’e kalacaktı. Ama kadın vasiyetname yapıp her şeyi kâhya kadına bırakacağını söyleyince, ana oğul işin daha kolaylaştığına inandılar.”

Joan itiraz etti. “Peki ama neden ok kullandılar? Bu çok az kullanılan bir cinayet aleti ki.”

“Tersine, pek değildi. Alfred Okçular Kulübü’ne üyeydi. Ana oğul cinayeti Alfred’in üzerine yıkmak niyetindeydiler. Ama Alfred on ikiyi yirmi geçe bara giderek onların planlarını altüst etti. Delikanlı zaten vaktinden önce işi bırakıp kaçıyordu.”

Joan başını salladı. “Doğrusu bu hiç de hoş değil. Alfred’in tembelliği onun hayatını kurtardı.”

Müfettiş hafifçe öksürdü. “Şey... Bu düşünceleriniz çok ilgi çekici. Tabii önce soruşturma yapılacak...”

Bayan Marple’la Raymond West kayalık bahçenin yanında durarak içi kuru bitkilerle dolu olan sepete baktılar. Yaşlı kadın başını salladı. “Çam çiçeği, şimşek otu, taşkıran, Alison... Evet, işte bana gerekli bütün deliller. Dün sabah burada otları yakan kadın bahçıvanlıktan hiç anlamıyormuş. Yaban otlarıyla birlikte çiçekleri de koparmış... Bundan da haklı olduğum anlaşılıyor. Beni buraya getirdiğin için çok teşekkür ederim, Raymond’cuğum. Burayı görmeyi çok istiyordum.”

Raymond’la Greenshow’un Deliliği denen garip taş yığınınına baktılar.

Sonra bir öksürük sesi duyarak döndüler. Yakışıklı bir genç eve bakıyordu. Alfred Pallock’du bu. “Ne kocaman yer değil mi? Buranın bir aile için çok büyük olduğunu söylüyorlar. Böyle şeylerden hiç anlamam. Ama eğer totodan para kazansaydım, mutlaka böyle bir ev yaptırırdım.” Onlara bakarak utangaç utangaç güldü. “Herhalde artık açıklayabilirim. Burayı büyükbabamın babası yaptırmış... Evet, Greenshow’un Deliliği diyorlar ama bence olağanüstü bir yer.”

